

Jurnalul Oficial

al Uniunii Europene

C 200

Ediția
în limba română

Comunicări și informări

Anul 52
25 august 2009

<u>Numărul informării</u>	Cuprins	Pagina
I	<i>Rezoluții, recomandări și avize</i>	
	AVIZE	
	Comitetul Regiunilor	
	A 79-a sesiune plenară 21 și 22 aprilie 2009	
2009/C 200/01	Avizul Comitetului Regiunilor privind planul de acțiune privind mobilitatea urbană	1
2009/C 200/02	Avizul Comitetului Regiunilor privind un cadru strategic european pentru cooperare științifică și tehnologică internațională	5
2009/C 200/03	Avizul Comitetului Regiunilor privind legătura dintre piața forței de muncă și necesitățile regionale în domeniul turismului	9
2009/C 200/04	Avizul Comitetului Regiunilor privind pachetul de redresare economică și rolul autorităților locale și regionale	13
2009/C 200/05	Avizul Comitetului Regiunilor privind autoritățile locale: actori în slujba dezvoltării	18
2009/C 200/06	Avizul Comitetului Regiunilor privind rolul autorităților locale și regionale în noua strategie pentru Marea Baltică	23
2009/C 200/07	Avizul Comitetului Regiunilor privind rolul autorităților locale și regionale în cadrul parteneriatului estic	31
2009/C 200/08	Avizul Comitetului Regiunilor privind agenda socială reînnoită: oportunități, acces și solidaritate în europa secolului XXI	37

RO

Preț: 18 EUR

(continuare în pagina următoare)

III Acte pregătitoare

Comitetul Regiunilor**A 79-a sesiune plenară 21 și 22 aprilie 2009**

2009/C 200/09	Avizul Comitetului Regiunilor privind energia: revizuirea strategică și performanța energetică a clădirilor	41
2009/C 200/10	Avizul Comitetului Regiunilor privind propunerea de decizie de instituire a programului Media Mundus	51
2009/C 200/11	Avizul Comitetului Regiunilor privind soluțiile de interoperabilitate pentru administrațiile publice europene (ISA)	58
2009/C 200/12	Avizul Comitetului Regiunilor privind siguranța pacienților	63
2009/C 200/13	Avizul Comitetului Regiunilor privind crearea fondului european de ajustare la globalizare	70
2009/C 200/14	Avizul Comitetului Regiunilor privind drepturile consumatorilor	76

I

(Rezoluții, recomandări și avize)

AVIZE

COMITETUL REGIUNILOR

A 79-A SESIUNE PLENARĂ 21 ȘI 22 APRILIE 2009

Avizul Comitetului Regiunilor privind planul de acțiune privind mobilitatea urbană

(2009/C 200/01)

COMITETUL REGIUNILOR

- deplânge nepublicarea de către Comisie a așteptatului plan de acțiune privind mobilitatea urbană, acest lucru putând limita potențialul politicii de mobilitate urbană;
- salută numeroasele inițiative, apărute la nivelul UE în materie de politică urbană, și finanțarea UE, care a sprijinit deja mai multe inițiative urbane; prin urmare, consideră că este necesar să se depășească stadiul reprezentat de Cartea verde și să se extindă domeniul de aplicare al politicii de mobilitate urbană;
- subliniază faptul că este de important să se asigure instituirea unor mecanisme de finanțare adecvate și totodată a unor mecanisme eficiente de lucru în parteneriat. Prin urmare, CoR susține un model în care planurile de mobilitate urbană să fie puse în aplicare prin intermediul unor acorduri durabile de tip public-public sau public-privat pe termen lung sau al unor acorduri privind mobilitatea;
- solicită Comisiei să instituie un instrument financiar care să încurajeze zonele urbane și metropolitane să elaboreze planuri privind mobilitatea. Acest instrument financiar ar trebui să fie direct accesibil regiunilor și zonelor urbane, fără să depindă de aprobarea statului membru respectiv. Planurile privind mobilitatea urbană ar trebui să intre în responsabilitatea orașelor înseși;
- solicită Comisiei Europene să genereze valoare adăugată acestui proces prin finanțarea unor măsuri de stimulare, a unor mecanisme de recompensă și a schimbului de bune practici. Avizul CoR privind Cartea verde a propus ca zonelor urbane cu niveluri reduse de poluare și aglomerație să le fie acordată o distincție paneuropeană similară „steagului albastru”, pe baza unor indicatori specifici.

Raportor general: Sir Albert Bore, membru al Consiliului municipal al orașului Birmingham (UK-PSE)

Document de referință

Sesizare din partea Parlamentului European la 10 martie 2009

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

Mesaje principale

1. deplânge nepublicarea de către Comisie a așteptatului plan de acțiune privind mobilitatea urbană, acest lucru putând limita potențialul politicii de mobilitate urbană;

2. salută inițiativa Parlamentului European de a publica un raport din proprie inițiativă, ca și decizia acestuia de a consulta Comitetul Regiunilor;

3. salută numeroasele inițiative, apărute la nivelul UE în materie de politică urbană, și finanțarea UE, care a sprijinit deja mai multe inițiative urbane; prin urmare, consideră că este necesar să se depășească stadiul reprezentat de Cartea verde și să se extindă domeniul de aplicare al politicii de mobilitate urbană. Date fiind potențialele beneficii pe care le poate aduce o mobilitate urbană și metropolitană crescută și durabilă în materie de calitate a vieții pentru cetățenii Uniunii Europene din zonele urbane, de diminuare a emisiilor de dioxid de carbon, de reducere a exploatării combustibililor fosili și de competitivitate economică, UE ar trebui să-și reînnoiască eforturile legate de această politică. Este necesar ca agenda să fie coerentă și, în contextul principiului subsidiarității, UE ar trebui să-și asume rolul de a sprijini acțiunile la nivel local și regional, prin promovarea bunelor practici și a schimburilor de experiență, precum și prin stimularea cercetării și a progresului tehnologic;

4. recunoaște că UE oferă deja un sprijin important pentru cercetările legate de mobilitatea urbană, în reglementarea transportului public și în ce privește chestiunile de mediu. Răspunsul CoR la Cartea verde a Comisiei privind mobilitatea urbană a evidențiat valoarea adăugată potențială pe care o generează pe termen lung promovarea planurilor de mobilitate urbană de tipul celor elaborate deja de unele orașe franceze și germane, în scopul adoptării unor astfel de planuri pe scară mai largă, de către orașe de pe întregul teritoriu al Uniunii Europene, ca metodă de combatere a aglomerației urbane și a poluării mediului; se pronunță însă pentru implicarea mai activă a orașelor în proiectele de cercetare finanțate de UE în domeniile mobilității urbane, managementului public al transportului și chestiunilor de mediu. Acest lucru se poate realiza prin structurarea corespunzătoare a programelor de cercetare;

5. subliniază faptul că este de important să se asigure instituirea unor mecanisme de finanțare adecvate și totodată a unor mecanisme eficiente de lucru în parteneriat. Prin urmare, CoR susține un model în care planurile de mobilitate urbană să fie puse în

aplicare prin intermediul unor acorduri durabile de tip public-public sau public-privat pe termen lung sau al unor acorduri privind mobilitatea; astfel de acorduri privind mobilitatea ar trebui să aibă capacitatea de a atrage fonduri din sectorul privat și din programele locale, regionale și naționale;

6. consideră că aici intervine rolul UE, care, în strânsă colaborare cu Banca Europeană de Investiții, ar trebui să creeze instrumente financiare inovatoare, apte să finanțeze infrastructura de mobilitate durabilă necesară și investițiile în autovehicule cu emisii reduse de CO₂; inițiativele existente în prezent sunt salutare, dar este necesar un pas înainte, pentru a trece de la proiecte-model izolate, la răspândirea lor pe scară largă în Uniune. Acordurile privind mobilitatea ar facilita crearea unor alianțe mai puternice între părțile interesate, capabile să suporte riscurile asociate unor împrumuturi comerciale substanțiale, necesare realizării la scară mare a unei infrastructuri de transport durabile;

7. sprijină propunerile din proiectul de raport al Parlamentului European ca, în perspectiva financiară pentru anii 2014-2020, să fie examinată posibilitatea creării unui instrument financiar european care să permită cofinanțarea următoarelor obiective:

- planurile privind deplasarea urbană și metropolitană (planurile privind mobilitatea urbană) și
- Investițiile în mobilitatea urbană și metropolitană care corespund obiectivelor socio-economice și de mediu ale UE;

8. solicită Comisiei să instituie un instrument financiar care să încurajeze zonele urbane și metropolitane să elaboreze planuri privind mobilitatea. Acest instrument financiar ar trebui să fie direct accesibil regiunilor și zonelor urbane, fără să depindă de aprobarea statului membru respectiv. Planurile privind mobilitatea urbană ar trebui să intre în responsabilitatea orașelor înseși. Deseori, la nivel local și regional, proiectele depind de asigurarea dozajului corect de investiții publice și private în sectorul respectiv, Uniunii Europene revenindu-i rolul de facilitator al acestui proces;

9. solicită Comisiei Europene să genereze valoare adăugată acestui proces prin finanțarea unor măsuri de stimulare, a unor mecanisme de recompensare și a schimbului de bune practici. Avizul CoR privind Cartea verde a propus ca zonelor urbane cu niveluri reduse de poluare și aglomerație să le fie acordată o distincție paneuropeană similară „steagului albastru”, pe baza unor indicatori specifici.

Observații generale

10. Sistemele de transport urban eficiente, eficace și durabile pot avea o contribuție însemnată la competitivitatea orașelor, a regiunilor și a Uniunii Europene în ansamblu. În timp ce aplicarea principiului subsidiarității conduce la concluzia că dezvoltarea unor astfel de sisteme intră în responsabilitatea autorităților locale și regionale respective, îi revine Uniunii Europene rolul de a promova bunele practici, de a facilita împărtășirea învățămintelor, de a accelera transferul tehnologic și de a asigura compatibilitatea tehnologiilor aplicate în măsura necesară liberei circulații a vehiculelor între statele membre;

11. Pe măsură ce recesiunea se adâncește și întreprinderile europene fac eforturi să-și păstreze cota pe piețe globale din ce în ce mai concurențiale, UE trebuie să devină un exemplu, asumându-și rolul de a garanta că, prin calitatea infrastructurii urbane destinate deplasării persoanelor și mărfurilor, întreprinderile europene capătă un avantaj în raport cu concurenții lor de pe plan mondial, și că nu le este subminată capacitatea concurențială; prin urmare, este imperativ ca starea de spirit ce a stat la baza inițiativei privind mobilitatea urbană (și care s-a concretizat în publicarea, în septembrie 2007, a Cărții verzi) să se mențină, și ca UE să se angajeze în acțiuni concrete de continuare a acestei agende.

Recomandări privind proiectul de raport al Parlamentului European

Accelerarea cercetării și inovării europene în materie de mobilitate urbană

12. sprijină revizuirea, evaluarea și armonizarea imediată a statisticilor și a bazelor de date, pentru a decide asupra necesității de a le actualiza;

13. sprijină lansarea imediată a unui portal internet și a unui forum european privind mobilitatea urbană, pentru a facilita schimbul de informații, bune practici și inovații și diseminarea acestora, în special în domeniul promovării transportului durabil;

14. sprijină propunerea de instituire a unui premiu european anual, pentru a recompensa inițiativele și proiectele de transport remarcabile și care pot fi preluate, dar sugerează ca acest lucru să fie parte a instituirii unei distincții echivalente „steagului albastru”, acordată zonelor urbane cu niveluri scăzute de poluare și aglomerație, pe baza unor indicatori specifici;

15. sprijină elaborarea unei noi inițiative CIVITAS, dar recomandă ca mecanismele de promovare pe scară largă a învățămintelor și a inovațiilor generate în proiectele CIVITAS să fie revizuite și îmbunătățite ori de câte ori este posibil;

16. sprijină în principiu mărirea finanțării destinate cercetărilor STI și programului de dezvoltare, dar recunoaște că îndeplinirea obiectivelor legate de integrarea și interoperabilitatea sistemelor reprezintă provocări însemnate.

Încurajarea optimizării diferitelor moduri de transport: stimularea mobilității durabile în spațiile urbane prin valoarea adăugată furnizată de Uniune

17. sprijină pe deplin promovarea planurilor privind deplasarea urbană durabilă și integrată (planurile privind mobilitatea urbană) dar rămâne atent la potențialele efecte în planul subsidiarității, deoarece, deși UE are un rol în stimularea pregătirii unor astfel de planuri în spiritul promovării bunelor practici, decizia de a le elabora le revine orașelor și regiunilor implicate, astfel încât să includă și deplasarea de la locuință la locul de muncă din zona de centură a orașului;

18. sprijină pe deplin propunerea ca finanțarea europeană și cofinanțarea proiectelor de transport urban să fie condiționate de existența unor planuri integrate privind mobilitatea, aceasta adăugându-se stimulentele UE pentru elaborarea acestor planuri;

19. sprijină pe deplin elaborarea unor linii directoare pentru acordarea, în cadrul instrumentelor existente de politică regională, a unor stimulente financiare din partea UE pentru investițiile naționale și regionale coordonate, lucrările și proiectele de transport urban și către locurile de muncă din zona de centură a orașului, atunci când aceste investiții corespund obiectivelor ecologice și socio-economice ale UE, asigurând și interoperabilitatea modurilor de transport. Sprijină, de asemenea, instituirea unui instrument financiar european, în cadrul perspectivei financiare 2014-2020, care să permită cofinanțarea planurilor privind mobilitatea urbană și să nu se aplice la proiecte, ci la rezultate care îndeplinesc obiectivele socio-economice și de mediu ale UE, și solicită analizarea posibilității finanțării încă dintr-o etapă timpurie a inițiativelor-pilot la scară mică. În plus, se recomandă căutarea unor instrumente mai ambițioase de finanțare pe scară largă, pentru a sprijini crearea planurilor privind mobilitatea urbană, care ar depinde de existența unor acorduri de tip public-public sau public-privat privitoare la mobilitatea urbană, finanțate de sectorul privat și de programele locale, regionale și naționale;

20. salută lansarea unui studiu referitor la experiențele privitoare la integrarea tarifelor (inclusiv cartele inteligente) și încurajează efectuarea altuia, referitor la furnizarea informațiilor legate de intermodalitate în conurbațiile UE; solicită, de asemenea, analiza interoperabilității acestor cartele pentru ca, în viitor, ele să poată reprezenta suporturi pentru titluri de transport valabile în diverse zone metropolitane din Uniunea Europeană;

21. invită Comisia să elaboreze un raport privind sistemul de tarifare în transportul urban și necesitatea unor orientări privitoare la un astfel de sistem și la taxele de acces în marile orașe și în zonele centrale ale acestora. Complexitatea aspectelor asociate unei astfel de acțiuni este considerabilă, însă pot fi obținute beneficii substanțiale, în special sub aspectul contribuției la coerența planurilor privind mobilitatea urbană și ca un pas înainte către sistemele de plată intermodale de tip „ghișeu unic”.

Transporturile urbane: un sector și tehnologii europene de care trebuie să se țină seama în cadrul Strategiei de la Lisabona și al planului de relansare a economiei europene

22. sprijină pe deplin instituirea unei inițiative europene de standardizare și certificare a echipamentelor în ceea ce privește siguranța, confortul (zgomot, vibrații etc.), interoperabilitatea rețelelor, accesul persoanelor cu mobilitate redusă, transportul durabil și, pe baza unui audit al emisiilor de dioxid de carbon, tehnologiile pentru motoare ecologice;

23. sprijină pe deplin atribuirea unei proporții semnificative din alocațiile prevăzute de planul de relansare a economiei europene în vederea finanțării investițiilor aflate în desfășurare în transportul urban și a proiectelor care pot fi finanțate imediat, atunci când astfel de investiții sunt în concordanță cu realizarea obiectivelor socio-economice și de mediu ale UE.

O mai bună coerență cu celelalte politici ale Uniunii Europene

24. invită Comisia Europeană să promoveze o mai mare coerență la nivel local în/cu celelalte politici comunitare, cum ar fi cele legate de mediu, dezvoltarea urbană durabilă, transportul de călători și de marfă în zonele neurbane, schimbările climatice și politica regională;

25. își reiterează propunerea de instituire la nivelul UE a unui mecanism de raportare a progreselor înregistrate în elaborarea planurilor privind mobilitatea urbană, care pot servi drept exemplu pentru alte orașe. Acest proces ar trebui să înceapă cu un studiu comparativ, finanțat de UE și care să examineze situația din diferite orașe europene și demersurile lor în vederea reducerii aglomerației, a îmbunătățirii calității mediului și a asigurării unor moduri de transport mai durabile, inclusiv nemotorizate.

Bruxelles, 21 aprilie 2009

*Președintele
Comitetului Regiunilor*
Luc VAN DEN BRANDE

Avizul Comitetului Regiunilor privind un cadru strategic european pentru cooperare științifică și tehnologică internațională

(2009/C 200/02)

COMITETUL REGIUNILOR

- subliniază că autoritățile locale și regionale au de jucat un rol deosebit de important în transpunerea în realitate a Spațiului European de Cercetare (SEC);
- insistă asupra necesității ca statele membre și Comisia Europeană să adopte măsurile necesare pentru ca autoritățile locale și regionale să fie pe deplin și în mod eficient implicate în gestionarea inițiativelor legate de SEC;
- recunoaște necesitatea cooperării dintre UE și țările vecine în domeniul științei și tehnologiei. Aceasta implică participarea vecinilor UE nu numai la Programul-cadru de cercetare al UE, ci și în alte domenii ale SEC, precum coordonarea programelor și a infrastructurilor de cercetare, aplicarea efectivă a principiilor privind schimburile de cunoștințe și mobilitatea continuă a cercetătorilor;
- dorește să garanteze utilizarea coordonată a PC7, FS, PIC și FEADER, condiție esențială a asigurării competitivității UE și a sinergiilor între politicile în materie de coeziune, cercetare, inovare și învățământ superior la nivel național și regional, conform prevederilor cuprinse în avizele anterioare ale Comitetului Regiunilor.

Raportor: Jyrki MYLLYVIRTA (FI-PPE), primarul orașului Lahti

Document de referință:

Comunicarea Comisiei către Consiliu și către Parlamentul European „Un cadru strategic european pentru cooperare științifică și tehnologică internațională”

COM(2008) 588 final

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

Relevanța pentru autoritățile locale și regionale și pentru CoR

1. subliniază că autoritățile locale și regionale au de jucat un rol deosebit de important în transpunerea în realitate a Spațiului European de Cercetare (SEC). Contribuția acestora este esențială în procesul de elaborare a strategiilor regionale în materie de cercetare și inovare; dispunând de experiența necesară, autoritățile locale și regionale gestionează deseori organismele de cercetare și sprijină mediile inovatoare. În plus, de regulă, fie orașele, fie administrațiile regionale dispun de competențe legislative recunoscute și de propriul buget de cercetare sau joacă un rol motrice important în desfășurarea activităților de cercetare și de dezvoltare, asigurând cofinanțarea acestora. Un sistem instituțional eficient la nivel local și regional joacă un rol esențial în planificarea și punerea în aplicare a unor activități de cercetare de succes și fructuoase;

2. autoritățile locale și regionale se numără printre actorii principali ai politicilor și inițiativelor menite să consolideze și mai ales să extindă SEC, în principal viziunea sa în ceea ce privește o activitate solidă de cercetare și instituțiile universitare ancorate în medii inovatoare, precum și cooperarea internațională și coordonarea activităților de cercetare;

3. insistă asupra importanței majore a orașelor și regiunilor în dezvoltarea unor medii inovatoare. Politica acestora are un impact substanțial, prin crearea unui Spațiului European de Cercetare care să asigure mobilitatea oamenilor de știință – numai un mediu de viață divers, tolerant și inovator fiind atractiv pentru oamenii de știință – și ca motor al dezvoltării infrastructurii de cercetare. În acest sens, sunt relevante, la nivel local, politicile de inovare, centrele tehnologice, incubatoarele de afaceri, parcurile științifice și capitalurile de risc ⁽¹⁾;

Observații generale

4. consideră că inițiativa propusă poate avea o contribuție importantă la consolidarea și lărgirea SEC. În avizul său privind SEC: perspective noi ⁽¹⁾, Comitetul subliniază necesitatea consolidării procesului de realizare a SEC ca un pas înainte pe calea transformării Europei în economia cea mai dinamică la nivel mondial ⁽²⁾;

⁽¹⁾ CdR 83/2007 fin

⁽²⁾ CdR 283/2008 fin

5. insistă asupra necesității ca statele membre și Comisia Europeană să adopte măsurile necesare pentru ca autoritățile locale și regionale să fie pe deplin și în mod eficient implicate în gestionarea ⁽²⁾ inițiativelor legate de SEC. Cunoașterea și inovarea trebuie să devină forța motrice a economiei. Participarea activă a autorităților locale și regionale în cadrul SEC determină creșterea productivității și a competitivității;

6. constată că, în domeniul cooperării științifice și tehnice internaționale, orașele și regiunile au o importanță majoră. În cadrul politicilor lor de cercetare, orașele și regiunile contribuie substanțial, printr-o programare cu rol de sprijin și prin condiții-cadru structurale și legislative, la crearea unei valori adăugate europene în domeniul cercetării și la crearea unui Spațiu European de Cercetare viabil ⁽¹⁾;

7. salută comunicarea Comisiei, în special obiectivele de a consolida baza științifică și tehnologică a UE, de a îmbunătăți competitivitatea sectorului industrial și de a ajuta în confruntarea cu provocările globale, în contextul unei „responsabilități globale”;

8. reamintește Comisiei că CoR va veghea la respectarea principiului convenit, conform căruia este necesară implicarea orașelor și autorităților regionale, precum și a altor părți interesate, precum universitățile și organismele de cercetare, societatea civilă și întreprinderile, care ar trebui să ia parte în mod activ la administrarea SEC, asigurând astfel că sunt respectate principiul subsidiarității și cel al geometriei variabile ⁽³⁾;

9. recunoaște necesitatea cooperării dintre UE și țările vecine în domeniul științei și tehnologiei. Aceasta implică participarea vecinilor UE nu numai la Programul-cadru de cercetare al UE ⁽⁴⁾, ci și în alte domenii ale SEC, precum coordonarea programelor și a infrastructurilor de cercetare, aplicarea efectivă a principiilor privind schimbul de cunoștințe și mobilitatea continuă a cercetătorilor ⁽⁵⁾;

⁽³⁾ Concluziile Consiliului privind lansarea „Procesului Ljubljana” – către realizarea deplină a Spațiului European de Cercetare, 10231/08, RECH 200 COMPET 216, punctul 9 b).

⁽⁴⁾ A se vedea Comunicarea Comisiei COM(2006) 724, din 4.12.2006, privind abordarea generală pentru a permite țărilor limitrofe europene să participe la activitățile agențiilor și programelor comunitare.

⁽⁵⁾ COM(2007) 161 final

10. subliniază importanța unei cooperări științifice și tehnice cu țările vecine, care poate avea și un impact major asupra dezvoltării regionale în cadrul UE. Este cazul Rusiei, care dispune de capacități importante în știință și tehnologie, dar este și cazul țărilor din estul Europei, din Balcani și din zona mediteraneeană, care nu sunt membre UE;

Importanța actualelor programe de cercetare și a instrumentelor financiare ale UE pentru deschiderea SEC

11. salută acțiunile destinate deschiderii celui de-al 7-lea Program-cadru (PC7) și Programului-cadru pentru inovare și competitivitate (PIC) către țările vecine, ceea ce le-ar conferi acestor programe o dimensiune teritorială mai importantă;

12. reamintește concluziile grupului de experți SEC ⁽¹⁾ privind importanța crescândă a actorilor naționali și regionali la elaborarea de noi inițiative europene de amploare, cum ar fi ERA-NETs, Eurostars, Institutul European de Inovare și Tehnologie sau inițiativele „Joint Technology and Cluster”;

13. dorește să garanteze utilizarea coordonată a PC7, FS, PIC și FEADER, condiție esențială a asigurării competitivității UE și a sinergiilor între politicile în materie de coeziune, cercetare, inovare și învățământ superior la nivel național și regional, conform prevederilor cuprinse în avizele anterioare ale Comitetului Regiunilor ⁽²⁾;

14. insistă asupra necesității ca toate capacitățile în materie de cercetare, formare și inovare din Europa să fie consolidate în cadrul asistenței acordate infrastructurii pentru cercetare, al cercetării din domeniul IMM-urilor, al grupărilor regionale axate pe cercetare, eliberând potențialul de cercetare din „regiunile de convergență” ale UE, al problemelor gestionate de programul „știința în societate” și al activităților orizontale din domeniul cooperării internaționale ⁽³⁾;

15. se exprimă în favoarea unei interpretări în sens larg a conceptului de inovare, prin extinderea la științele sociale și umaniste și la interacțiunea fertilă a acestora cu culturile urbane și regionale din localitățile respective;

16. observă că scopul de a atinge masa critică la nivelul institutelor de cercetare și al rețelelor internaționale depinde de tema studiată, de domeniul de cercetare și de participanți. Nu trebuie să li se aplice un model unic tuturor parteneriatelor internaționale;

⁽¹⁾ Raportul grupului de experți SEC „Opening to the world: International Cooperation in Science and Technology” (Deschiderea către lume: cooperarea internațională în știință și tehnologie).

⁽²⁾ CdR 263/2007 fin

⁽³⁾ CdR 155/2005 fin

17. reamintește obiectivul prevăzut în Cartea verde ⁽⁴⁾: trebuie găsit echilibrul corect între finanțarea instituțională și cea bazată pe concurență. Pe linia opiniilor exprimate în precedentele avize asupra unor chestiuni conexe, Comitetul Regiunilor solicită continuarea dezbaterilor privind găsirea unui echilibru corect între finanțarea instituțională și cea bazată pe concurență;

18. așa cum a indicat în luări de poziție anterioare ⁽⁵⁾, Comitetul Regiunilor este de acord să se lase alegerea domeniilor interesante și utile de cercetare mai curând în seama oamenilor de știință și a comunităților acestora și să se acorde credit mai degrabă rețelelor voluntare (abordare de jos în sus) și rețelelor orizontale, decât proceselor gestionate strict de sus în jos și cooperării supuse unei proceduri constrângătoare pe care o implică acestea;

19. solicită asigurarea coerenței politice în cazul unor programe pe mai multe niveluri și implicând mai multe părți interesate, în special a celor cu parteneri din țările terțe, ceea ce necesită existența unui sistem eficient de guvernare pe mai multe niveluri ⁽²⁾;

Mobilitatea cercetătorilor

20. fiind într-un acord cu ideea că mobilitatea cercetătorilor constituie o caracteristică esențială a cooperării internaționale în domeniul științei și tehnologiei, Comitetul subliniază următoarele aspecte:

— pentru dezvoltarea unui Spațiu European de Cercetare, trebuie avute în vedere progresele în materie de mobilitate a oamenilor de știință, inclusiv adaptarea necesară a legislației din domeniul dreptului de ședere și al legislației privind pensiile, precum și măsuri de sprijin conexe, în favoarea familiei ⁽⁵⁾;

— trebuie îmbunătățite perspectivele de carieră și mobilitatea cercetătorilor ⁽⁶⁾, prin identificarea combinației optime de instrumente naționale și comunitare și prin dezvoltarea competențelor tuturor cercetătorilor. Trebuie promovat în societate, în special în rândul tinerilor, interesul pentru cercetare și inovare.

21. subliniază că este, de asemenea, necesar să se atragă oameni de știință de înalt nivel din țările terțe și, de aceea, accentuează importanța programelor de mobilitate ale UE, precum programul Marie Curie, salutând totodată măsurile luate în anumite regiuni pentru a sprijini întoarcerea în țară a oamenilor de știință ⁽⁵⁾;

⁽⁴⁾ COM(2007) 161 final

⁽⁵⁾ CdR 83/2007 fin

⁽⁶⁾ Document privind problemele cheie ale anului 2009 – contribuția Consiliului „Competitivitate” din cadrul Consiliului European de primăvară.

Infrastructura pentru cercetare de la nivel global și programele de cercetare deschise

22. aprobă concluziile Consiliului privind competitivitatea, care s-a desfășurat la 30 mai 2008, care invită Comisia și statele membre să sprijine autoritățile locale și regionale să solicite, să realizeze și să pună în aplicare infrastructuri de cercetare moderne. În acest context, Comitetul a propus:

- garantarea implicării totale a autorităților locale și regionale în elaborare foii de parcurs a Forumului strategic european pentru infrastructuri de cercetare (FSEIC) ⁽¹⁾ și, în special, în promovarea ca prioritate a celor 35 de proiecte-cheie de interes european deja aprobate;
- luarea în considerare a importanței autorităților locale și regionale și a implicării acestora în infrastructurile europene de cercetare;
- garantarea implicării reale a autorităților locale și regionale în administrarea eficientă a infrastructurilor europene de cercetare ⁽²⁾;

23. subliniază importanța autorităților locale și regionale în promovarea programelor de cercetare comune, inclusiv a celor care implică țările terțe, întrucât acestea se află în contact direct cu situația specifică locală în materie de știință, tehnologie și dezvoltare economică, prin urmare știu când este necesară cooperarea în domenii de importanță strategică ⁽³⁾. Unele regiuni europene participă deja cu succes la acțiuni de cooperare în coordonarea instrumentelor necesare programelor de cercetare, precum în cazul proiectelor ERA-NET. Asemenea statelor membre, orașele și autoritățile regionale ar trebui să se implice în promovarea acordurilor de cooperare încheiate în cadrul programelor comune ⁽⁴⁾;

Subsidiaritate, proporționalitate și o mai bună reglementare

24. observă că prezenta comunicare nu ia în considerare toate aspectele locale și regionale, iar Comisia Europeană nu prezintă o

analiză de impact. Prezentul aviz se referă la competențele autorităților locale și regionale și subliniază relevanța specială a cooperării internaționale în domeniul științei și tehnologiei pentru orașe și regiuni.

II. ANEXĂ

Informații din comunicarea Comisiei Europene

Comunicarea a fost elaborată ca răspuns la concluziile Consiliului din februarie 2008 și reprezintă una din cele cinci inițiative ale Comisiei adoptate în urma dezbaterilor publice privind viitorul Spațiului European de Cercetare (SEC) ⁽⁵⁾ și globalizarea societății informaționale. De asemenea, comunicarea se înscrie în cadrul concluziilor Summit-ului mondial privind societatea informațională din 2005.

Prin prezenta comunicare, Comisia intenționează să consolideze eforturile Europei în materie de cercetare și să promoveze utilizarea noilor tehnologii pentru a răspunde într-un mod mai concret și mai eficient provocărilor majore cu care se confruntă societatea în prezent.

Pentru a reflecta necesitatea aprofundării și lărgirii SEC printr-o cooperare îmbunătățită cu parteneri internaționali, cel de-al 7-lea Program-cadru de cercetare (PC7) este deschis participării țărilor terțe și include o serie de instrumente noi, menite să încurajeze cooperarea internațională. PC7 reprezintă însă doar o mică parte a activității de cercetare din Europa. Prin urmare, comunicarea Comisiei propune un nou cadru european, care constă într-o serie de principii fundamentale și de orientări pentru acțiunile viitoare. Acțiunile desfășurate în acest cadru vor consolida modul în care părțile interesate din sectorul public și privat european interacționează cu partenerii și concurența din alte zone ale lumii. Cadrul propus va contribui la libera circulație a cunoștințelor – „a cincea libertate a UE” – la nivel global și va avea ca efect creșterea nivelului științific și tehnologic al Europei pe plan mondial și diseminarea expertizei europene în materie de TIC în întreaga lume. Datorită acestora, Spațiul European de Cercetare va deveni vizibil pe scena internațională, ca spațiu deschis spre lume, iar competitivitatea Europei în cadrul economiei mondiale va crește tot mai mult ⁽⁶⁾.

Bruxelles, 21 aprilie 2009

Președintele
Comitetului Regiunilor
Luc VAN DEN BRANDE

⁽¹⁾ Forumul strategic european pentru infrastructuri de cercetare (*European Strategy Forum on Research Infrastructure*); <http://cordis.europa.eu/esfri/>

⁽²⁾ CdR 283/2008 fin

⁽³⁾ CdR 283/2008 fin

⁽⁴⁾ CdR 283/2008 fin

⁽⁵⁾ SEC(2008) 430, 2.4.2008

⁽⁶⁾ Comunicarea Comisiei „Un cadru strategic european pentru cooperare științifică și tehnologică internațională”.

Avizul Comitetului Regiunilor privind legătura dintre piața forței de muncă și necesitățile regionale în domeniul turismului

(2009/C 200/03)

COMITETUL REGIUNILOR

- recunoaște că turismul aduce o contribuție importantă la PIB-ul tuturor statelor membre, chiar dacă rolul și aportul său ca activitate antreprenorială diferă mult de la un stat membru la altul, atât la nivel de economie națională, cât și din punctul de vedere al dezvoltării locale și regionale;
- recunoaște faptul că industria turistică se confruntă cu o serie de provocări, cea mai importantă dintre acestea fiind criza economică. În acest context, este urgentă stimularea industriei turistice și a spiritului antreprenorial, mai ales deoarece turismul capătă o dimensiune socială în domeniul ocupării forței de muncă și în cel al coeziunii sociale și regionale;
- subliniază faptul că dezvoltarea turistică trebuie să fie viabilă, pentru a nu se irosi resursele naturale și a nu se provoca daune mediului. Turismul trebuie să respecte bogăția naturală a regiunii și să o exploateze printr-o dezvoltare turistică durabilă și neagresivă, în vederea conservării și revalorizării mediului, păstrării lui pentru generațiile viitoare și creării condițiilor apariției unor noi locuri de muncă.

Raportor: dl Konstantinos TATSIS (EL-PPE), prefectul regiunii Drama-Kavala-Xanthi

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

1. recunoaște că turismul aduce o contribuție importantă la PIB-ul tuturor statelor membre, chiar dacă rolul și aportul său ca activitate antreprenorială diferă mult de la un stat membru la altul, atât la nivel de economie națională, cât și din punctul de vedere al dezvoltării locale și regionale;

2. constată că turismul reprezintă o sursă esențială de îmbogățire pentru numeroase economii regionale, dar că, până în prezent, dimensiunea comunitară a chestiunii a fost foarte limitată. În același timp, Comitetul salută Comunicarea Comisiei „O nouă politică europeană în materie de turism: consolidarea parteneriatului pentru turism în Europa” și „Agenda pentru un turism european durabil și competitiv”;

3. salută faptul că turismul a fost recunoscut în noul articol 195 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (Tratatul de la Lisabona) ca domeniu în care UE completează acțiunea statelor membre și, prin urmare, speră ca acest tratat să fie ratificat cât mai curând posibil, pentru a oferi un temei juridic solid pentru activitatea UE în acest domeniu;

Rolul turismului

4. remarcă faptul că turismul și rolul sectorului turistic sunt importante din mai multe puncte de vedere, deoarece contribuie în mare măsură la economia europeană în ansamblu, dar și la dezvoltarea economiei naționale a numeroase state membre, ca și la creșterea PIB-ului. În același timp, pe lângă însemnătatea pentru educație și promovarea sănătății, precum și pentru petrecerea timpului liber și odihnă, dezvoltarea turismului are efecte importante și în domeniul ocupării forței de muncă, dat fiind că numeroase profesii depind de fluxurile turistice și că numeroase persoane lucrează în infrastructura turistică sau desfășoară activități legate de aceasta;

5. adaugă că turismul contribuie pozitiv la promovarea unei coeziuni sociale extinse, în măsura în care oferă anumitor regiuni, și în special acelor care nu dețin alte resurse pentru a obține profit, perspective de dezvoltare și de creștere de întreprinderi, diseminând în cadrul societății o parte a produsului economic astfel obținut. În regiunile în care se înregistrează un declin continuu al populației, iar situația economică este tensionată, un sector al turismului în dezvoltare poate chiar echilibra situația. Astfel, în anumite cazuri, se poate inversa o evoluție negativă și impulsiona schimbarea structurală necesară;

6. este de părere că ar trebui subliniată importanța turismului în procesul de dezvoltare a unei conștiințe sociale europene, prin intermediul mobilității cetățenilor Uniunii. Contribuția turismului la consolidarea acestei conștiințe, mulțumită relațiilor și contactelor pe care cetățenii le întrețin cu alte state membre, cu alte

culturi sociale și cu diferite țări, accentuează sentimentul diversității, promovând în același timp sentimentul unei perspective comune. Mobilitatea cetățenilor, asigurată de dezvoltarea turismului în regiunile europene, este cheia de boltă a noțiunii de cetățenie europeană;

7. observă că dezvoltarea turismului se află în legătură directă cu sectoare ca mediul și cultura. În privința celui dintâi, este importantă promovarea unor politici ce urmăresc o dezvoltare turistică durabilă și viabilă, care să pună în valoare și deci să protejeze mediul. În cel de-al doilea caz, turismul permite obținerea de rezultate de pe urma producției culturale contemporane, ca și exploatarea bogăției patrimoniului cultural european;

8. subliniază faptul că turismul reprezintă o sursă stabilă de locuri de muncă la nivel regional, contribuind la încurajarea și stimularea ocupării forței de muncă și furnizând un aport substanțial la îndeplinirea obiectivelor Strategiei de la Lisabona în materie de ocupare a forței de muncă;

Provocările cu care se confruntă industria turistică la nivel regional

9. recunoaște faptul că industria turistică se confruntă cu o serie de provocări, cea mai importantă dintre acestea fiind criza economică. În acest context, este urgentă stimularea industriei turistice și a spiritului antreprenorial, mai ales deoarece turismul capătă o dimensiune socială în domeniul ocupării forței de muncă și în cel al coeziunii sociale și regionale;

10. subliniază faptul că dezvoltarea turistică trebuie să fie viabilă, pentru a nu se irosi resursele naturale și a nu se provoca daune mediului. Turismul trebuie să respecte bogăția naturală a regiunii și să o exploateze printr-o dezvoltare turistică durabilă și neagresivă, în vederea conservării și revalorizării mediului, păstrării lui pentru generațiile viitoare și creării condițiilor apariției unor noi locuri de muncă;

11. remarcă faptul că planurile în materie de amenajare a teritoriului sub aspect turistic la nivel regional reprezintă un instrument care permite să se ajungă la un echilibru ideal între dezvoltarea spiritului antreprenorial și exploatarea mediului, evitându-se astfel irosirea resurselor naturale și de energie ale fiecărei regiuni. În anumite regiuni au fost deja stabilite plafoane pentru numărul unităților hoteliere, propunându-se dezbaterea acestei măsuri în cadrul unui schimb de bune practici. În acest context, Comitetul recomandă impunerea unor criterii concrete de evaluare a nivelului la care trebuie stabilit acest plafon, ținând cont de obiectivele regionale în materie de dezvoltare, de nevoile sociale și de crearea de noi locuri de muncă;

12. constată că, în domeniul turismului, concurența prezintă trei aspecte. În primul rând, există concurența externă, între destinațiile turistice din Uniunea Europeană și cele din exterior. Există apoi o concurență internă, între diferitele destinații din Europa. În sfârșit, cea de-a treia este cea din interiorul unei țări, între destinațiile turistice naționale. Fiecare dintre aceste forme de concurență are caracteristici precise și trebuie să facă obiectul unei abordări diferite;

13. observă că o altă provocare cu care industria turistică se confruntă la nivel regional este reprezentată de caracterul sezonier al turismului. Având în vedere natura problemei, soluția nu trebuie căutată la nivel național, ci regional, deoarece aspectul sezonier este legat de caracteristici sociale și regionale precise, care au o influență directă asupra fluxurilor turistice. Prin contrast, la scară națională este posibilă o dezvoltare și o diversificare a produsului turistic sub mai multe aspecte, în funcție de anotimp;

14. recunoaște faptul că turismul constituie în principal o industrie care furnizează servicii, caracterizată de o concurență serioasă, precum și cerințe ridicate în materie de calitate, din partea clienților. Prin urmare, mâna de lucru angajată în această industrie va trebui să fie de înaltă calitate și să aibă o pregătire corespunzătoare;

15. subliniază nevoia consolidării întreprinderilor care operează în domeniul turismului, astfel încât acestea să poată atrage o mână de lucru calificată și care deține o pregătire la nivel înalt. Astfel, produsul turistic va genera un dinamism sporit la nivelul întregii Europe, permițând o îmbunătățire considerabilă a serviciilor oferite vizitatorilor și mărinđ atractivitatea destinațiilor turistice europene;

16. subliniază necesitatea consolidării întreprinderilor mici și mijlocii, pe baza principiului *Think Small First* („Să gândim mai întâi la scară mică”), care figurează în *Small Business Act*. Sectorul turismului este constituit în mare măsură din IMM-uri. Cadrul legislativ care le reglementează funcționarea va trebui așadar să devină mai favorabil, impunându-se de asemenea adoptarea unor măsuri directe care să vizeze menținerea locurilor de muncă actuale, precum și crearea de noi oportunități de angajare;

Propuneri

17. remarcă faptul că o consolidare a industriei turistice trebuie să aibă loc în contextul unei politici mai cuprinzătoare a Uniunii în materie de dezvoltare, cu luarea în considerare a principalelor priorități și instrumente ale UE în acest domeniu;

18. propune întreprinderea unor acțiuni publice și private menite să promoveze o mai bună conectivitate (atât aeriană, cât și maritimă) între regiunile europene, sporind astfel mobilitatea cetățenilor Uniunii;

19. subliniază faptul că, în perspectiva unei dezvoltări viabile și durabile, exploatarea și protecția mediului constituie unul dintre cei doi piloni principali ai dezvoltării;

20. atrage atenția asupra faptului că celălalt pilon este reprezentat de consolidarea dimensiunii sociale a turismului, în contextul protejării locurilor de muncă și al necesității de a repartiza veniturile din turism la scara întregii societăți;

21. în acest sens, propune adoptarea de inițiative menite să sporească gradul de ocupare a locurilor de muncă în domeniul turismului, prin programe de pregătire a lucrătorilor, lansarea de inițiative care să conecteze turismul și mediul și să promoveze o dezvoltare turistică durabilă, promovarea introducerii noilor tehnologii în produsul turistic regional, prin punerea acestora în relație cu cultura și serviciile curente, încurajarea punerii în rețea a destinațiilor turistice europene, în vederea protejării mediului, punerii în valoare a produselor locale și îmbunătățirii serviciilor furnizate, precum și susținerea practicilor antreprenoriale care contribuie la progresul social general și la repartizarea pe scară mai largă a profitului la nivel local;

22. observă că practicile existente și acțiunile comunitare actuale de tipul proiectului-pilot pentru turism social în Europa și al „destinațiilor de excelență” (EDEN) ar trebui consolidate și ar trebui să capete un aspect mai sectorial. În acest sens, Comitetul își exprimă satisfacția în privința practicii de identificare în fiecare an a mai multor categorii, reluate în anul următor, astfel încât schimbarea de conținut să nu afecteze continuitatea de la un an la altul; de asemenea, solicită Comisiei Europene să adopte măsuri de încurajare a colaborării transfrontaliere și interregionale dintre autoritățile locale și regionale, în vederea promovării unor produse turistice comune;

23. insistă asupra necesității susținerii unor forme alternative de turism, în vederea exploatarei tuturor posibilităților existente, creării de noi servicii și promovării de noi produse;

24. propune configurarea unui model european de dezvoltare turistică durabilă, pe baza unui program care va integra cultura în produsul turistic, va proteja mediul, va promova competitivitatea ofertei turistice europene, va îmbunătăți conectarea atât pe cale aeriană cât și pe cale maritimă a regiunilor, va stimula spiritul antreprenorial și va introduce noi tehnologii;

25. propune întărirea rolului CEDEFOP în asigurarea legăturii cu autoritățile regionale și să i se solicite acestuia să continue identificarea cerințelor sectorului turistic în materie de competențe, pe baza nevoilor și aspirațiilor regiunilor, atât pentru creșterea posibilităților de angajare, cât și pentru îmbunătățirea calității serviciilor prestate;

26. propune să se tragă învățăminte din experiența europeană a „planurilor locale de acțiune pentru ocuparea forței de muncă”, după modelul celor 89 de „pacte-pilot teritoriale pentru ocuparea forței de muncă” și să se elaboreze planuri la nivel regional, cu colaborarea autorităților locale și regionale, a reprezentanților sectoarelor hotelier, cultural și de divertisment, a reprezentanților lucrătorilor din aceste sectoare și a factorilor sociali interesați din turismul european alternativ, astfel încât la nivelul regiunilor să se elaboreze o politică coerentă de sprijinire a ocupării forței de

muncă în sectorul turismului. Se recomandă ca acțiunile cuprinse în aceste planuri să figureze printre inițiativele eligibile în vederea finanțării din fonduri structurale;

27. propune să se ia măsuri pentru reducerea provizorie a taxelor aeroporturilor regionale, astfel încât să se stimuleze traficul și să se întărească legăturile directe cu principalele surse ale fluxurilor turistice.

Bruxelles, 22 aprilie 2009

Președintele
Comitetului Regiunilor
LUC VAN DEN BRANDE

Avizul Comitetului Regiunilor privind pachetul de redresare economică și rolul autorităților locale și regionale

(2009/C 200/04)

COMITETUL REGIUNILOR FORMULEAZĂ URMĂTOARELE RECOMANDĂRI:

- salută mesajul clar al președintelui Comisiei Europene, dl Barroso, prezentat la summitul G-20 de la Londra, din 2 aprilie 2009, prin care acesta subliniază importanța desfășurării a cinci acțiuni coordonate în vederea redresării economice: coordonarea la nivel mondial a stimulentei fiscale, crearea unei cereri durabile prin consolidarea încrederii, necesitatea promovării guvernancei globale, stimularea comerțului, precum și a dezvoltării economice și a combaterii schimbărilor climatice;
- având în vedere impactul asimetric pe care criza îl va avea asupra diferitelor regiuni, subliniază importanța obiectivului de coeziune teritorială în contextul măsurilor propuse în vederea menținerii locurilor de muncă și creării de noi locuri de muncă, precum și a stimulării activității economice;
- susține abordarea Uniunii Europene constând în concretizarea sprijinului substanțial pentru redresarea economică, atât prin susținerea puterii de cumpărare, cât și prin acțiuni în domeniile prioritare ale Strategiei de la Lisabona (competitivitate și inovare, dezvoltare durabilă și coeziune socială).

Raportor: dl Dietmar BROCKES (DE-ALDE), membru al Parlamentului Landului Renania de Nord-Westfalia

Document de referință

Comunicarea Comisiei către Consiliul European – *Un plan european de redresare economică*

COM(2008) 800 final

I. CONSIDERAȚII GENERALE

COMITETUL REGIUNILOR

1. este extrem de îngrijorat cu privire la înrăutățirea rapidă a situației economice în statele membre ale UE și în regiunile și orașele acestora, precum și cu privire la impactul imens al crizei asupra întregii economii mondiale;

2. apreciază elaborarea rapidă a pachetului de redresare economică de către Comisia Europeană, ca răspuns la criza financiară și economică mondială. În același timp, observă faptul că previziunile economice pe care se bazează acest pachet au fost deja depășite ca urmare a evoluției negative a situației;

3. salută mesajul clar al președintelui Comisiei Europene, dl Barroso, prezentat la summitul G-20 de la Londra, din 2 aprilie 2009, prin care acesta subliniază importanța desfășurării a cinci acțiuni coordonate în vederea redresării economice: coordonarea la nivel mondial a stimulentei fiscale, crearea unei cereri durabile prin consolidarea încrederii, necesitatea promovării guvernantei globale, stimularea comerțului, precum și a dezvoltării economice și a combaterii schimbărilor climatice;

4. subliniază că această criză financiară și economică mondială reprezintă o probă pentru economia de piață; îi invită așadar pe toți responsabilii din sfera economică să răspundă crizei cu calm și hotărâre și să insufle curaj cetățenilor prin oferirea unui bun exemplu;

5. critică vehement excesele din sectorul capitalului financiar, dovedite prin folosirea efectului de pârghie și a derivatelor, cum ar fi instrumentele financiare cu risc ridicat, titlurile garantate cu active și swap-urile pe risc de credit, precum și prin absența controlului din partea autorităților și instituțiilor de supraveghere naționale, europene și internaționale, și prin deficiențele reglementărilor financiare;

6. solicită Comisiei Europene și statelor membre ca, în cadrul viitoarelor dezbateri privind noua ordine financiară la nivel mondial, să aibă în vedere revizuirea corespunzătoare și eficientă a întregului sistem financiar (inclusiv a investițiilor bancare, a fondurilor speculative și a capitalului privat), care să prevină repetarea acestor excese. Această revizuire trebuie să cuprindă:

— renunțarea la sistemul de bănci-umbră (*conduit banks*) și stabilirea obligatorie a unor cote de capital de bază sigure pentru instituțiile financiare în caz de criză;

— interzicerea derivatelor care, prin natura structurii lor, nu pot fi reglementate sau cuprind riscuri sistemice care nu pot fi prevăzute, în ciuda reglementării;

— neautorizarea sistemelor stimulative în sectorul financiar (bonusuri, avantaje fiscale etc.) care prezintă riscuri sistemice;

— un statut public pentru agențiile de rating al creditelor și monitorizarea organizată la nivel internațional a acestor organisme;

7. este convins mai mult decât oricând că economia reală și sistemul financiar al acesteia trebuie să fie în folosul cetățenilor; consideră că reglementarea și controlul, în special în contextul prevederilor Acordului Basel II, trebuie extinse la toți actorii sistemului financiar, inclusiv la fondurile speculative, fondurile de capital privat și alte organisme financiare nereglementate;

8. consideră că reforma structurală și fundamentală a sistemului financiar global este la fel de importantă ca și măsurile UE și ale statelor membre de sprijinire a economiei în urma actualei crize economice; o nouă încredere în piețele financiare va preveni discreditarea pe termen lung a economiei de piață. Această încredere poate fi recâștigată numai printr-o rectificare clară, eficientă, ușor de înțeles și comunicată corespunzător a instabilității unei părți a piețelor financiare;

9. consideră că timpurile excepționale necesită măsuri excepționale. Acum este esențial să se acționeze rapid, să se lase deoparte șabloanele de gândire, să se respecte criteriile de la Maastricht în versiunea lor revizuită și să se flexibilizeze criteriile Pactului de stabilitate și creștere economică privitoare la finanțele publice (datoria publică și deficitul public);

10. având în vedere impactul asimetric pe care criza îl va avea asupra diferitelor regiuni, subliniază importanța obiectivului de coeziune teritorială în contextul măsurilor propuse în vederea menținerii locurilor de muncă și a creării de noi locuri de muncă, precum și a stimulării activității economice;

11. observă că serviciile oferite de statele membre și de autoritățile locale și regionale ale acestora constituie partea cea mai mare a serviciilor publice care influențează cel mai direct capacitatea populației de a face față crizei economice mondiale, dar că, din cauza importanțelor limitări bugetare cu care se confruntă statele membre, autoritățile locale și regionale ale acestora nu-și vor putea asigura funcționarea decât în mică măsură; cu toate acestea, chiar în aceste condiții, este necesar ca statul de drept să se respecte în continuare în ansamblul Uniunii Europene și la nivelul fiecărui stat membru, întrucât acesta constituie fundamentul încrederii cetățenilor în autoritatea publică;

Referitor la evaluarea generală a planului european de redresare economică

12. salută faptul că planul european de redresare economică a fost elaborat rapid și ferm de către Comisia Europeană pentru a opri spirala economică descendentă;
13. subliniază că statele membre ale UE trebuie să acționeze ca o comunitate în fața acestei crize și nu trebuie să revină la un comportament naționalist și protecționist;
14. prin urmare, subliniază necesitatea unei strânse coordonări la nivelul UE și a unei abordări europene decisive, care să constituie un cadru comun de acțiune pentru măsurile la nivel național, care să fie adaptate situației economice specifice și posibilităților bugetelor publice ale fiecărui stat membru; este ferm convins că limitarea funcțiilor fundamentale ale autorităților locale de către guvernele anumitor state membre împiedică în mod serios îndeplinirea obiectivelor de la Lisabona, de către acele state membre în special și de către întreaga Uniune Europeană în general, și adâncește inegalitățile de dezvoltare dintre diverse regiuni europene;
15. susține propunerile privind investițiile în proiecte de infrastructură în domeniul energiei și al rețelelor în bandă largă prezentate de Comisia Europeană, care servesc punerii în aplicare a planului european de redresare economică aprobat de Consiliul European din decembrie 2008 și din martie 2009; consideră totuși că, atât libertatea de acțiune redusă a Comisiei în privința fondurilor bugetare comunitare necheltuite, cât și negocierile prea lungi cu statele membre în privința utilizării acestor fonduri, subliniază nevoia – evidențiată de către CoR în avizul său privind reforma bugetului european ⁽¹⁾ – unei reforme structurale a acestui buget și, în special, a sporirii flexibilității sale;
16. susține abordarea Uniunii Europene constând în concretizarea sprijinului substanțial pentru redresarea economică, atât prin susținerea puterii de cumpărare, cât și prin acțiuni în domeniile prioritare ale Strategiei de la Lisabona (competitivitate și inovare, dezvoltare durabilă și coeziune socială);
17. salută angajamentul formulat la Consiliul European din 19 și 20 martie în privința Strategiei de la Lisabona reînnoite pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă și subliniază caracterul extrem de actual al lucrărilor curente privind viitorul Strategiei pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă după 2010. În acest context, reamintește decizia Comitetului Regiunilor de a lansa o consultare a autorităților locale și regionale pe tema viitorului Strategiei pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă după 2010 ⁽²⁾;
18. salută recunoașterea explicită, de către Consiliul European din 19 și 20 martie, a faptului că este prioritar să se rezolve problema impactului social al crizei prin „stimularea ocupării forței de muncă, în special prin promovarea dobândirii noilor deprinderi presupuse de noile locuri de muncă, [...] pe baza solidarității și [...] permițând sistemelor de protecție socială să-și joace pe deplin rolul automat de stabilizatori [...]” (punctul 19 al concluziilor);
19. regretă faptul că la ultima sa reuniune, care a avut loc la Bruxelles la 19 și 20 martie 2009, Consiliul European nu a recunoscut în mod expres însemnătatea administrațiilor locale și regionale în combaterea crizei economice;
20. invită Comisia să pledeze, în cadrul negocierilor internaționale, pentru reorganizarea și stabilizarea în mod durabil a sistemelor financiare;
21. consideră că programele de investiții publice și de stimulare financiară elaborate în vederea susținerii redresării economice trebuie, de asemenea, să sprijine în continuare tranziția către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon și solicită Comisiei și statelor membre să își formuleze planurile și programele de redresare economică ținând seama de acest lucru. Obiectivele UE de protecție a mediului după anul 2012 nu trebuie periclitate din cauza crizei financiare actuale;
22. solicită statelor membre să elaboreze rapid planuri naționale de redresare economică, în măsura în care acestea nu există deja, și să facă disponibile resursele adecvate pentru implementarea financiară a acestora;
23. în cursul elaborării planurilor naționale de redresare, este indispensabil să se evalueze cu precizie impactul economic și social pe termen lung al măsurilor propuse pentru realizarea de economii. Măsuri insuficient gândite, care ar permite mici economii, ar putea antrena mai multe pierderi decât beneficii, iar aceste pierderi ar putea crește în timp; dimpotrivă, îndatorirea poate avea efecte asupra marjei de manevră a bugetelor publice; de aceea, fiecare cheltuială trebuie verificată din punct de vedere al necesității și al viabilității economice;
24. insistă să se utilizeze fondurile structurale europene pentru accelerarea investițiilor și modernizarea infrastructurii europene;
25. insistă ca statele membre și Comisia să propună mecanisme de flexibilizare suplimentare în cadrul fondurilor structurale ale UE, care să contribuie la depășirea dificultăților actuale de a asigura cofinanțarea din partea sectorului public și privat;
26. invită Comisia să verifice modul în care s-ar putea echilibra, prin derogări și pe termen scurt, mecanismele normelor financiare și bugetare care, în contextul actual, pot intensifica criza;

⁽¹⁾ CdR 16/2008 fin

⁽²⁾ <http://www.cor.europa.eu/pages/EventTemplate.aspx?view=folder&id=bb54a097-28c8-4025-88cc-b9f8a63caeb7&sm=bb54a097-28c8-4025-88cc-b9f8a63caeb7>.

27. invită statele membre, în special cele aparținând zonei euro, să ia în considerare posibilitatea acordării unui împrumut european extins sau a altor instrumente, care să fie garantate în solidar de către toate statele membre;

28. sprijină propunerea recentă a Comisiei de a acorda mai multă flexibilitate Fondului european de ajustare la globalizare (EGF), astfel încât acest instrument să poată fi folosit în mod eficace pentru atenuarea efectelor negative ale crizei asupra piețelor forței de muncă; în acest context, reamintește faptul că a recomandat deja, în avizul său din 2006 privind EGF multe dintre schimbările propuse în prezent de Comisie, și salută faptul că aceste recomandări sunt acum luate în considerare;

Dimensiunea regională și locală a crizei economice

29. atrage atenția asupra faptului că multe proiecte publice de infrastructură și de dezvoltare sunt implementate la nivel local și regional de autoritățile locale și regionale responsabile. Acestea realizează o treime din cheltuielile publice și mai mult de două treimi din investițiile publice din cadrul UE;

30. dorește să atragă atenția asupra faptului că numeroase autorități locale și regionale s-au implicat în ultimii ani în contracte de leasing transfrontaliere destinate realizării de lucrări de infrastructură de bază, multe dintre acestea aflându-se acum sub semnul întrebării din cauza crizei financiare și a informațiilor insuficiente pe care s-au bazat multe dintre ele. Numeroase proiecte prezintă încă riscuri financiare și juridice care nu pot fi cuantificate, făcând eventual necesară o intervenție concertată în vederea limitării consecințelor foarte grave pe care problemele cauzate de aceste proiecte le-ar putea avea pentru cetățeni;

31. solicită Consiliului, Comisiei și statelor membre să ia în considerare rolul important al autorităților locale și regionale în depășirea crizei economice și financiare; face apel la statele membre să evite reducerile bugetare directe care afectează autoritățile locale, veniturile acestora fiind deja afectate din cauza crizei economice;

32. atrage atenția asupra existenței unor bune practici în mai multe state membre, care, în ciuda situației economice, au găsit căi de sprijinire a autorităților locale în satisfacerea nevoilor sporite de servicii publice, prin acordarea de împrumuturi suplimentare și de finanțări sporite;

33. remarcă faptul că eforturile de consolidare din trecut, în măsura în care s-au făcut în defavoarea investițiilor publice nete, au determinat diminuarea capitalului public; prin urmare, în prezent este nevoie să se recupereze investițiile publice, în special la nivel local și regional, în ceea ce privește infrastructura publică, străzile, grădinițele, școlile, universitățile, spitalele, sistemele de cablare a rețelelor în bandă largă și eficiența energetică; pe de altă parte, trebuie intensificate eforturile de consolidare în detrimentul cheltuielilor de consum, pentru a evita datoriile și a păstra o marjă de manevră pentru generațiile viitoare;

34. solicită Comisiei să prezinte o propunere de reglementare a acordării microcreditelor în cadrul UE. Această propunere ar trebui să stabilească parametri de bază pentru acordarea microcreditelor, astfel încât să se evite orice denaturare a concurenței și să se asigure accesul transfrontalier la microcredite, precum și cofinanțare din bugetul UE. În acest sens, Comitetul Regiunilor susține inițiativa Jasmine anunțată de Comisia Europeană și de Banca Europeană de Investiții în septembrie 2008;

Contribuția autorităților regionale și locale la depășirea crizei

35. subliniază că măsurile de stimulare a economiei trebuie să aibă în vedere principiul subsidiarității la toate nivelurile regionale ale UE. În principiu, sunt adecvate acele măsuri suplimentare care se pot pune în aplicare rapid pentru a stimula cât mai curând cererea. Plata unui avans din mijloacele de finanțare ale UE ar fi utilă pentru inițierea rapidă a măsurilor;

36. atrage atenția asupra faptului că măsurile trebuie să fie utile și pe termen lung și eficace în sensul Strategiei de la Lisabona. Trebuie să poată fi finanțate nu numai măsurile înseși, ci și costurile ulterioare ce decurg din acestea;

37. solicită Comisiei să faciliteze procedurile simplificate și flexibile de atribuire a contractelor de achiziții, în special pentru administrațiile regionale și locale din zonele cu investiții reduse, astfel încât fondurile să fie absorbite rapid, iar IMM-urile și întreprinderile artizanale să încheie contracte într-un timp mai scurt, reușind astfel să mențină locurile de muncă;

38. salută propunerile Comisiei privind utilizarea accelerată și simplificată a fondurilor structurale în statele membre. Proiectele de infrastructură realizate cu finanțare din fondurile structurale pot fi implementate și achitate rapid numai dacă se realizează simplificări importante;

39. subliniază necesitatea intensificării eforturilor Comisiei Europene în acest sens și faptul că aceasta trebuie să aibă în vedere posibilitatea de a revizui într-un mod mai amplu cadrul instituțional al politicii de coeziune, pentru a simplifica și a flexibiliza procedurile de punere în aplicare (gestionare, monitorizare, control), astfel încât investițiile să fie stimulate și accelerate în mod substanțial;

40. solicită colaborarea și sprijinul Comisiei pentru a găsi răspuns la întrebarea privind modul în care pot participa la programe autoritățile locale care dispun de resurse financiare limitate, urmărind în același timp obiectivul coeziunii; trebuie luată în considerare oportunitatea stabilirii unor noi rate de cofinanțare, care să faciliteze accesul la fondurile comunitare;

41. de aceea, solicită Comisiei să ia măsuri de sprijinire a autorităților locale și regionale și a IMM-urilor, cu scopul de a putea avea acces mai ușor la finanțarea comunitară sau de a înlesni completarea acesteia, după caz. Deși CoR salută inițiativa de a spori prefinanțarea proiectelor UE, dificultățile actuale de a asigura o cofinanțare semnificativă vor limita posibilitățile practice;

42. subliniază că trebuie luate în considerare măsuri speciale de sprijin la nivel local și regional în favoarea regiunilor care înregistrează o creștere mai rapidă a ratei de șomaj. În acest context, trebuie avută în vedere o posibilă revizuire a hărții ajutoarelor de stat regionale;

43. insistă ca măsurile să fie alese în așa fel încât să fie în beneficiul întreprinderilor mici și mijlocii;

44. așteaptă de la Comisie un calcul al valorii ajutorului acordat sub formă de garanții, în special întreprinderilor mici și mijlocii, care să fie adaptat crizei financiare; semnalează, în special, necesitatea consolidării sistemelor de garanție reciprocă și de capital de risc și a dotării acestora cu resursele necesare, în mod extraordinar și urgent, pentru a facilita accesul IMM-urilor la finanțare adecvată, mai ales în situația actuală de criză, care le afectează în mod special;

45. consideră că este esențial un sprijin total pentru măsurile adoptate în domeniul formării și calificării profesionale și solicită Comisiei să aibă în vedere posibilitatea introducerii unor mecanisme de flexibilizare suplimentare pentru a permite programelor de dezvoltare regională să-și reorienteze cheltuielile, cu scopul de a sprijini prioritățile Fondului Social European, cum ar fi reconversia profesională și reducerea șomajului;

46. atrage atenția asupra instrumentelor, cum ar fi ofertele de consiliere, crearea de rețele, centrele de informare, care s-au dovedit a fi eficiente în sprijinirea întreprinderilor aflate în dificultate. Obiectul principal al măsurilor luate ar trebui să fie, în primul rând, întreprinderile mici și mijlocii, care, în ciuda unei baze solide, sunt afectate de criza conjuncturală. Tocmai acestea vor contribui după depășirea crizei la consolidarea redresării;

47. solicită Comisiei să realizeze un prim bilanț în iunie și să verifice cât de eficiente au fost măsurile aplicate până atunci la nivel comunitar și la nivelul statelor membre și dacă este nevoie de un al doilea plan de redresare;

48. propune ca regiunile să evalueze punerea în aplicare a măsurilor adoptate conform abordării bazate pe cele mai bune practici;

49. încredințează președintelui sarcina de a transmite prezentul aviz Comisiei Europene, Parlamentului European, Consiliului și statului membru care deține Președinția Consiliului UE;

50. atrage atenția Comisiei Europene asupra necesității de a garanta respectarea necondiționată a Cartei europene a autonomiei locale de către toate statele membre.

Bruxelles, 22 aprilie 2009

Președintele
Comitetului Regiunilor
Luc VAN DEN BRANDE

Avizul Comitetului Regiunilor privind autoritățile locale: actori în slujba dezvoltării

(2009/C 200/05)

COMITETUL REGIUNILOR

- salută comunicarea Comisiei Europene, care, încă din titlu, recunoaște deschis locul autorităților locale și regionale în cooperarea internațională cu țările în curs de dezvoltare;
- regăsește cu satisfacție majoritatea elementelor pe care însuși Comitetul le-a evidențiat, cu privire la această temă, în precedentele sale avize din 2005, 2007 și 2008;
- subliniind contribuția specifică a ALR, recunoaște necesitatea armonizării acțiunilor de cooperare pentru dezvoltare la toate nivelurile. Dorește, în această privință, să se realizeze progrese în vederea integrării depline a ALR din țările în curs de dezvoltare în politicile de dezvoltare și de cooperare;
- salută și acceptă propunerea de a deveni, în cadrul instituțiilor UE, punctul de sprijin al unui dialog structurat privind dezvoltarea cu ALR, propunere conformă cu rolul Comitetului recunoscut prin tratate;
- se angajează să ia măsurile necesare organizării, împreună cu Comisia Europeană, a Forumului anual al cooperării descentralizate, cu participarea tuturor celor care sunt activi în sistemul de cooperare la nivel european și propune ca acesta să se desfășoare în prelungirea unei sesiuni plenare a CoR, prima ediție fiind preferabil să aibă loc înainte de sfârșitul anului 2009;
- își propune să creeze și să anime, în parteneriat cu Comisia, o „bursă” a cooperării descentralizate, sub forma unui portal internet, care ar constitui prelungirea pe cale virtuală a forumurilor anuale ale cooperării descentralizate;
- recomandă elaborarea unor documente care să țină cont de necesitatea de informare a ARL asupra politicii europene pentru dezvoltare a UE;
- reamintește că este indispensabil să se știe „cine ce face și unde” pentru evitarea suprapunerilor și că lucrările efectuate în acest sens se vor putea sprijini pe informațiile disponibile.

Raportor: dl Christophe ROUILLON (FR-PSE) Primarul oraşului Coullaines

Document de referinţă

Comunicarea Comisiei către Consiliu, Parlamentul European, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor: „Autoritățile locale: actori în slujba dezvoltării”

COM(2008) 626 final

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

A Observații generale

1. **salută** comunicarea Comisiei Europene, care, încă din titlu, recunoaște deschis locul autorităților locale și regionale în cooperarea internațională cu țările în curs de dezvoltare;

2. de asemenea, **se pronunță în favoarea** demersului Comisiei, care, pornind de la această recunoaștere, își propune să structureze progresiv relația dintre politica europeană de dezvoltare și acțiunea de cooperare descentralizată a autorităților locale și regionale; totodată, Comisia propune o serie de modalități de transpunere în fapte a acestei recunoașteri a autorităților locale și regionale (ALR) ca actori ai dezvoltării;

3. **subliniază** că, după publicarea acestei comunicări, a avut loc, în perioada 15-17 noiembrie 2008, la Strasbourg, a treia ediție a „Zilelor europene ale dezvoltării”. În contextul crizei economice mondiale, manifestarea s-a focalizat pe dimensiunea locală a dezvoltării și a oferit ocazia de a pune în valoare, în diverse moduri, în fața unui public numeros, diversitatea intervențiilor ALR: prezentarea și difuzarea documentului intitulat „Carta europeană a cooperării în sprijinirea guvernancei locale”, al cărei text constituie documentul atașat comunicării Comisiei; lansarea oficială a noii platforme a autorităților locale și regionale pentru dezvoltare, recomandată de Comitetul Regiunilor în avizul său din noiembrie 2005; evidențierea cooperării descentralizate pentru dezvoltare și a acțiunilor de înfrățire, printr-o ceremonie la care au participat comisarul pentru dezvoltare și ajutor umanitar și președintele Comitetului Regiunilor;

4. **apreciază** prezentarea de către Comisie a contribuției specifice a ALR la procesul de dezvoltare și de guvernanță locală, susținută, pentru prima oară, prin exemple concrete, pentru a dovedi varietatea și bogăția acesteia;

5. **regăsește cu satisfacție** majoritatea elementelor pe care însuși Comitetul le-a evidențiat în precedentele sale avize din 2005, 2007 și 2008, privind cooperarea pentru dezvoltare dintre ALR;

6. **nu dorește** să repete inutil toate aspectele cooperării descentralizate, pe care a avut deja ocazia să le expună în detaliu; prin urmare, **reamintește** doar că aceasta se caracterizează, pe de o parte, prin diversitatea bazelor sale juridice, în funcție de fiecare stat membru al Uniunii și, pe de altă parte, prin importanța sa valoare adăugată la procesul mondial de dezvoltare. Eficiența sa este asigurată de prezența pe teren a aleșilor locali, în contact direct cu nevoile populației beneficiare. ALR implicate în cooperarea descentralizată cumulează o experiență care le asigură o capacitate de consiliere și de expertiză extrem de prețioasă în contribuția la combaterea sărăciei și la realizarea Obiectivelor de dezvoltare ale mileniului (ODM) ⁽¹⁾;

7. **reamintește totodată** că ALR sunt capabile să joace un rol de prim ordin în cooperarea internațională, pentru a încuraja guvernarea democratică la nivel local. Comitetul Regiunilor apreciază, prin urmare, că principiile și coordonatele de intervenție ale Cartei europene de sprijinire a guvernancei locale, menționate la punctul 3, completează comunicarea Comisiei. **Acesta solicită difuzarea cât mai largă** a acestui text, care este rezultatul unei consultări cu statele membre și cu parteneri din țările în curs de dezvoltare și care pune în mod special accentul pe necesitatea unei coordonări între diferiții actori de la nivel local, dar și între toate nivelurile de intervenție (local, național și global);

8. **ține să sublinieze** că, pe lângă guvernarea democratică, care promovează participarea grupurilor de populație vizate, cooperarea colectivităților teritoriale, prin multitudinea sectoarelor în care intervin și diversitatea actorilor din sectoarele public și privat implicați, reprezintă un important factor de dezvoltare socială. Aceasta poate stimula organizarea producției, a circuitelor de

⁽¹⁾ În 2005, la cinci ani de la adoptarea Obiectivelor de dezvoltare ale mileniului (fixate pentru 2015), raportul secretarului general al Națiunilor Unite (A/59/2005) reamintește că peste un miliard de persoane trăiesc încă sub pragul de sărăcie, cu mai puțin de un dolar pe zi. Varianta completă a raportului: <http://daccessdds.un.org/doc/UNDOC/GEN/N05/270/79>

comercializare sau a activităților economice care protejează populația și mediul. Această dimensiune este extrem de utilă pentru regiunile rurale defavorizate, permițând atât combaterea sărăciei, cât și a fenomenelor de exod spre orașe sau de migrație clandestină în străinătate;

9. **apreciază** evidențierea de către Comisie a rolului ALR în sensibilizarea publicului față de problematica dezvoltării economice și a combaterii sărăciei la nivel mondial. Este evident că impactul sensibilizării poate fi mai puternic dacă se sprijină pe o relație de cooperare între o autoritate locală sau regională europeană și una sau mai multe autorități locale și regionale din țările în curs de dezvoltare. Aceste acțiuni de sensibilizare sunt o ilustrare clară a parteneriatelor pe care pot să le stabilească asociațiile și autoritățile locale și regionale în scopul dezvoltării economice, întrucât acestea se bucură de sprijinul larg al asociațiilor locale din care fac parte cetățeni implicați în problematica dezvoltării. În plus, prin lărgirea interesului publicului larg cu privire la urgentarea dezvoltării economice, ALR pot contribui și la o mai bună integrare a grupurilor de populație formate din imigranți. Aceste acțiuni de solidaritate și de schimb pot oferi grupurilor de populație formate din imigranți ocazia de a-și redescoperi cultura și de a depăși sentimentul de deznădejde.

B Observații

10. **dorește să formuleze** o serie de observații pe care le consideră esențiale pentru o mai bună definire a locului ALR în cadrul politicii europene pentru dezvoltare;

11. **are anumite rezerve** cu privire la definiția cooperării descentralizate formulată în comunicare (caseta de la punctul 2.1 al comunicării). Anterior, Comisia considera cooperarea descentralizată ca desfășurându-se la nivel infranațional, oricare ar fi natura numeroșilor actori care o pot pune în aplicare. Comitetul ține să precizeze încă o dată că, în accepția sa, cooperarea descentralizată implică, *stricto sensu*, autoritățile locale și regionale;

12. **solicită** Comisiei să recunoască faptul că și cooperarea descentralizată joacă un rol esențial în protejarea și îmbunătățirea mediului natural, constituind, la nivel local, un răspuns la temerile mondiale actuale privind pericolele schimbărilor climatice și permițând totodată sensibilizarea populațiilor afectate;

13. **dorește să scoată în evidență** că referirea la contribuția financiară a ALR la asistența publică pentru dezvoltare (APD) nu trebuie să umbrească aportul calitativ al acestora. Plusvaloarea acțiunii ALR constă, în primul rând, în faptul că acțiunile acestora la nivel local rezultă din parteneriatele pe care au hotărât să le stabilească și nu din aplicarea angajamentelor asumate de statele membre. De altfel, se poate cita exemplul ALR de dimensiune redusă care, fără a dispune de mijloace financiare importante, întreprind acțiuni cât se poate de substanțiale și de relevante;

14. **reafirmă** faptul că cooperarea ALR constituie dimensiunea locală a unei strategii globale de solidaritate între regiunile bogate și regiunile sărace ale planetei. În acest mod, ALR au putut să găsească diferite baze pe care să creeze grupări. Acest efort de coordonare a fost recent salutat în concluziile adoptate de Consiliul miniștrilor Uniunii Europene, pe baza comunicării Comisiei, la 10 noiembrie 2008;

15. **recunoaște necesitatea** armonizării acțiunilor de cooperare pentru dezvoltare la toate nivelurile și consideră că Declarația de la Paris privind eficacitatea ajutorului constituie un progres decisiv. Prin urmare, solicită Comisiei și delegațiilor acesteia de la nivel național să promoveze, într-o primă etapă, asocierile utile, cu respectarea principiului subsidiarității și luând în considerare specificitatea acțiunii ALR;

16. pentru o mai bună guvernare, asumarea responsabilității proprii ⁽¹⁾ pentru politicile și strategiile de cooperare și de dezvoltare constituie unul din principiile esențiale ale Declarației de la Paris. Comitetul Regiunilor **ține să sublinieze acest principiu și consideră că**, beneficiind de avantajul proximității, cooperarea descentralizată este capabilă să îl aplice. **Dorește**, în această privință, să se realizeze progrese în vederea integrării depline a ALR din țările în curs de dezvoltare în politicile de dezvoltare și de cooperare.

II. ASPECTE OPERAȚIONALE

17. **manifestă un viu interes** față de la propunerile Comisiei privind transpunerea în fapte a recunoașterii autorităților locale și regionale ca actori ai dezvoltării și dorește să formuleze următoarele observații:

În ceea ce privește organizarea unui dialog structurat

18. **consideră că este cât se poate de binevenită** propunerea Comisiei de organizare, împreună cu ALR, a unui dialog privind dezvoltarea. Aceasta răspunde eforturilor continue depuse de ALR, de-a lungul ultimilor ani, pentru a fi recunoscute nu numai ca actori, ci și ca parteneri egali de dialog „în grupurile internaționale, bilaterale și multilaterale de donatori”;

19. **salută și acceptă** propunerea pe care Comisia Europeană a prezentat-o CoR, de a deveni punctul de sprijin al instituțiilor europene, propunere conformă cu rolul Comitetului de reprezentant al autorităților locale și regionale europene, recunoscut prin tratate;

⁽¹⁾ Asumarea responsabilității proprii este primul „angajament de parteneriat” care figurează în Declarația de la Paris din 2005. Prin acest angajament, *țările partenere au cu adevărat libertatea de a decide asupra propriilor politici și strategii de dezvoltare și asigură coordonarea acțiunii care contribuie la dezvoltare*. A se vedea textul Declarației de la Paris și alte documente privind punerea sa în aplicare pe site-ul OCDE: www.oecd.org.

20. **se angajează** să ia măsurile necesare organizării, împreună cu Comisia Europeană, a Forumului anual al cooperării descentralizate propus în comunicare și **aprobă** ideea de a-i invita să participe pe toți cei care sunt activi în sistemul de cooperare la nivel european. Fără a exclude alți participanți, CoR presupune că Comisia Europeană ar putea fi reprezentată atât de direcțiile generale implicate, cât și de o serie de delegații din diferite regiuni ale lumii, ca instanțe de coordonare a cooperării europene la nivelul fiecărei țări. În plus, ar participa CoR, autoritățile locale și regionale din țările europene și din țările în curs de dezvoltare, inclusiv prin asociațiile acestora. În afară de mobilizarea propriilor mijloace, Comitetul Regiunilor își va reitiera solicitarea de sprijin financiar din partea Comisiei Europene. Pentru ca membrii Comitetului să se poată implica într-o largă măsură în dezbaterile acestui forum, ar fi de dorit ca acesta să se desfășoare în prelungirea unei sesiuni plenare a CoR, prima ediție fiind preferabil să aibă loc înainte de sfârșitul anului 2009.

În ceea ce privește instrumentele unei abordări concertate

21. Comitetul Regiunilor **salută proiectul** Comisiei de elaborare a „orientărilor operaționale”, întrebându-se totodată dacă acestea privesc delegațiile Comisiei din diverse țări – în vederea unei mai bune orientări a relațiilor cu ALR – sau direct autoritățile locale și regionale. În orice caz, consideră că este binevenit orice document care și-ar propune să clarifice rolul diferiților actori, fie și numai pentru a încuraja coordonarea respectivelor activități ale acestora;

22. dacă aceste orientări privesc ALR, CoR **consideră** că ele trebuie să țină seama de particularitățile cooperării descentralizate și de experiența în materie, deja confirmată, a autorităților locale. Aceasta deoarece CoR **consideră** că nu este atât vorba de a „conduce”, cât de a lua în considerare *nevoia de informare* a autorităților locale și de a le permite acestora să înțeleagă obiectivele, logica, mecanismele, fără a mai vorbi de vocabularul politicii de dezvoltare a UE, a cărei complexitate este prea adesea apanajul specialiștilor;

23. prin urmare, **recomandă** elaborarea unor documente în comun de către Comisie și autoritățile locale și regionale. Este important ca aceste documente să propună un conținut corespunzător și un limbaj limpede, astfel încât să poată fi utilizate într-o largă măsură și să constituie expresia autentică a dialogului structurat încredințat Comitetului Regiunilor. Aceasta ar permite autorităților locale și regionale, în special atunci când dispun de echipe reduse de cooperare, să se situeze mai bine în dinamica europeană de dezvoltare și în contextul său internațional.

În ceea ce privește identificarea actorilor și a activităților de cooperare descentralizată

24. **ține să reamintească** că, încă e la primul aviz elaborat pe acest subiect, CoR a considerat că identificarea acestor acțiuni de cooperare descentralizată este **prioritară**. Este indispensabil să se

știe „cine ce face și unde”, atât pentru a aprecia contribuția acestei forme de cooperare, cât și pentru a favoriza stabilirea de contacte în cadrul acțiunii ALR din statele membre pe un același teritoriu sau, pentru asigurarea complementarității, prin repartizarea intervențiilor acestora în funcție de interesele colectivităților beneficiare;

25. **observă cu satisfacție** că, în concluziile sale din 10 noiembrie 2008 privind comunicarea Comisiei, Consiliul încurajează Comisia să realizeze demersuri în acest sens, „pe baza informațiilor disponibile”. Într-adevăr, există deja elemente pentru crearea unor baze de date, fie la inițiativa anumitor state membre, fie prin Observatorul creat la Barcelona care, printre alte activități, ține evidența relațiilor dintre ALR europene și cele din America Latină.

În ceea ce privește crearea de noi parteneriate

26. **tocmai a subliniat** că este indispensabil și urgent să se cunoască relațiile de cooperare descentralizată deja existente, dacă se dorește promovarea schimburilor de informații și stabilirea de noi parteneriate, care să răspundă așteptărilor autorităților locale și regionale din țările în curs de dezvoltare, confruntate cu noi responsabilități, în cadrul unor politici de descentralizare din ce în ce mai răspândite. Prin urmare, Comitetul dorește să atragă atenția asupra necesității de a reduce la maximum riscurile de confuzie și de fragmentare care ar putea fi legate de crearea unor noi parteneriate, care nu țin cont de condițiile existente și care, în loc să consolideze coordonarea propice guvernantei, ar duce la duplicare, ceea ce tocmai se dorește evitat;

27. **propune** ca aceste „noi parteneriate” să fie mai curând de natură calitativă și **apreciază** sprijinul acordat propunerii prezentate într-un aviz anterior al CoR privind stabilirea unui mijloc de favorizare a schimbului de informații: *bursa* cooperării descentralizate, menționată în comunicare, care ar trebui concepută mai curând ca un instrument de dialog permanent cu și între autoritățile locale și regionale din toate regiunile lumii angajate în operațiuni de cooperare descentralizată. Prin urmare, **CoR își propune să creeze și să anime**, în parteneriat cu Comisia Europeană, așa-numita *bursă*, sub forma unui portal internet, care ar constitui, într-un fel, prelungirea pe cale virtuală a forumurilor anuale ale cooperării descentralizate. În faza de concepere a acestei „burse”, Comitetul va lua în considerare inițiativele existente, astfel încât să se evite riscul proceselor paralele.

În ceea ce privește consolidarea legăturilor dintre autoritățile locale și regionale

28. **este conștient** că nu toate legăturile create între autoritățile locale europene și cele din țările în curs de dezvoltare constituie acțiuni de cooperare descentralizată propriu-zise, care ajută partenerul să-și structureze dezvoltarea în conformitate cu principiul guvernantei;

29. **împărtășește ideea** că relațiile „de prietenie” pot evolua spre acțiuni mai substanțiale dacă posibilitățile de cooperare descentralizată sunt mai bine cunoscute de ansamblul autorităților locale. Ca instituție europeană de reprezentare a autorităților locale și regionale europene de la toate nivelurile, CoR consideră că poate să joace un rol central și să contribuie la creșterea implicării autorităților locale și regionale în activitatea de dezvoltare, prin inițiative autentice de cooperare descentralizată, care, în funcție de nevoile autorităților locale și regionale partenere, se pot traduce prin schimburi tehnice de scurtă durată;

30. după cum a subliniat deja în primul său aviz privind cooperarea descentralizată, **consideră fundamental** rolul instanțelor reprezentative sau asociațiilor naționale ale autorităților locale și regionale din țările partenere. Acestea creează legături care permit schimburi între aleșii locali confrunțați cu probleme similare și, mai mult decât atât, sunt cele care pot stabili un dialog cu guvernele centrale pentru definirea priorităților strategice, luând în considerare, în mod corespunzător, nivelurile de dezvoltare infranaționale;

31. prin urmare, **recomandă** încurajarea creării și structurării acestora, inclusiv prin sprijinirea constituirii de grupări regionale și lansează, în acest sens, un apel la mobilizare, fie prin acordarea de sprijin din partea omologilor din țările europene, fie de către Uniunea Europeană.

Observație complementară:

32. **recomandă insistent** să se vegheze la menținerea **coerenței** între principiile enunțate în documentele și programele de măsuri ale Uniunii Europene, indiferent de zona de pe glob avută în vedere și de instrumentul de cooperare utilizat. De exemplu:

— să se examineze legăturile dintre *mecanismele de asistență bugetară* – utilizate, de acum înainte, în cazul majorității contribuțiilor UE și ale statelor membre –, alocațiile restituite

autorităților locale de guvernele centrale și competențele care le sunt atribuite în virtutea legilor de descentralizare adoptate de numeroase țări care beneficiază de asistență;

— Carta privind guvernanta afirmă în diverse moduri – ceea ce, de altfel, a fost verificat, inclusiv în studii ale Băncii mondiale și OCDE – că o descentralizare benefică se bazează pe o bună interacțiune între toate nivelurile de guvernare, ceea ce presupune ca nivelul central să fie viabil și eficient. Prin urmare, ar dori ca, în cadrul evaluării intermediare din programul tematic „ANE și autoritățile locale în dezvoltare”, care trebuie să se desfășoare în 2009, să se ridice chestiunea pertinentei sprijinului acordat *autorităților locale* în țările în care, după cum menționează programul, „condițiile sunt dificile”;

— în ceea ce privește mijloacele financiare disponibile, programul tematic nu este decât vârful aisbergului. CoR ar dori să se pună la dispoziția părților interesate, atât de la nivel european, cât și din țările în curs de dezvoltare, o informație exactă privind modul în care autoritățile locale sunt efectiv asociate la punerea în aplicare a acordurilor de cooperare, astfel încât, dacă ar fi necesar, să se poată aduce modificări. Mai concret, cunoașterea și difuzarea bunelor practici ar fi cât se poate de binevenite;

33. **consideră** că, în ansamblu, documentul Comisiei constituie un important pas înainte și ține să scoată în evidență atitudinea pozitivă cu privire la cooperarea descentralizată pusă în aplicare de autoritățile locale și regionale; **se declară convins** de necesitatea menținerii permanente a unui dialog constructiv între toate părțile interesate, pentru a sprijini în mod corespunzător angajamentul autorităților locale, atât europene, cât și din statele în curs de dezvoltare, în procesul de cooperare și de dezvoltare. În acest sens, CoR **dorește și se declară gata** să-și joace în întregime rolul care îi revine, de instituție UE care reunește și reprezintă autoritățile locale europene de la toate nivelurile teritoriale.

Bruxelles, 22 aprilie 2009

Președintele
Comitetului Regiunilor
Luc VAN DEN BRANDE

Avizul Comitetului Regiunilor privind rolul autorităților locale și regionale în noua strategie pentru Marea Baltică

(2009/C 200/06)

COMITETUL REGIUNILOR

- salută solicitarea adresată de Consiliul European Comisiei Europene privind elaborarea unei strategii pentru spațiul Mării Baltice. Din mai multe motive, spațiul Mării Baltice este foarte potrivit ca proiect pilot pentru introducerea unei strategii interne a UE destinate unei macroregiuni și, precum în cazul Strategiei pentru Marea Baltică prin intermediul Dimensiunii nordice, pentru intensificarea cooperării cu țări terțe;
- subliniază că Strategia pentru Marea Baltică trebuie să implice autoritățile locale și regionale și să includă punctul de vedere al cetățenilor; este de părere că Rusia și Norvegia trebuie asociate Strategiei pentru Marea Baltică de la conceperea până la punerea sa în aplicare și aceasta trebuie conectată cu Dimensiunea nordică pentru a fi eficientă;
- propune ca Consiliul să stabilească obiectivele și acțiunile comune în corelație cu strategia și să ia deciziile corespunzătoare. Toate deciziile vor fi pregătite de un grup de lucru condus de Comisia Europeană, cu participarea reprezentanților guvernelor din spațiul Mării Baltice, a reprezentanților Comisiei Europene, a membrilor Parlamentului European, precum și a aleșilor de la nivel local și regional selectați și din rândul membrilor Comitetului Regiunilor;
- sugerează ca lucrările să fie sprijinite de Forumul Mării Baltice, care se întrunește o dată pe an. Forumul reunește reprezentanți ai unui spectru larg de interese, selectați după aceleași principii ca și la conferințele părților interesate, care sunt organizate în contextul elaborării Strategiei pentru Marea Baltică, în vederea discutării orientării acesteia și a aplicării programelor de acțiune.

Raportor: dl Uno ALDEGREN (SE-PSE), vicepreședintele Comitetului Executiv Regional, Consiliul Districtului Skåne

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

Observații generale

1. salută solicitarea adresată de Consiliul European Comisiei Europene privind elaborarea unei strategii pentru spațiul Mării Baltice. Din mai multe motive, spațiul Mării Baltice este foarte potrivit ca proiect pilot pentru introducerea unei strategii interne a UE destinate unei macroregiuni și, precum în cazul Strategiei pentru Marea Baltică prin intermediul Dimensiunii nordice, pentru intensificarea cooperării cu țări terțe;

2. salută intenția de a lua în considerare inițiative și strategii macroregionale asemănătoare pentru Marea Neagră, spațiul Dunării și spațiul Mării Nordului/Mării Mânecii, în vederea construirii unui spațiu de cooperare multilaterală, prin intermediul căruia să fie îmbunătățite formele existente de cooperare; în acest context face trimitere la avizul său, adoptat în 2007, privind regiunea Mării Negre și la avizul, aflat în lucru, privind spațiul Dunării. Este important ca spațiul Mării Baltice, în calitatea sa de regiune pionier, să joace un rol de model în conceperea celorlalte strategii și ca experiențele realizate în spațiul Mării Baltice să fie transmise mai departe, aducându-se astfel o contribuție la dezvoltarea perspectivelor de cooperare;

3. subliniază faptul că, în cazul tuturor obiectivelor stabilite de Comisia Europeană pentru această strategie, rolul autorităților locale și regionale este foarte important;

4. constată că opt dintre cele nouă state riverane Mării Baltice sunt membre ale Uniunii Europene, astfel că aproape întreaga coastă a Mării Baltice aparține UE. Al nouălea stat, Rusia, este de o importanță specială pentru UE din punct de vedere geopolitic și economic. Același lucru este valabil și pentru Norvegia, care, ca membru al SEE și ca partener de cooperare tradițional, este foarte importantă pentru regiunea Mării Baltice. Dacă se ține seama de bazinul hidrologic al Mării Baltice, Belarus și Ucraina sunt, de asemenea, importante din perspectiva mediului;

5. constată că în spațiul Mării Baltice există mai multe probleme speciale, care se pretează la o abordare la nivel regional. Marea Baltică este o mare interioară fragilă, cu adâncime mică și apă salmastră. Este una dintre mările interioare cele mai navigate din lume. Astfel, transporturile de energie din Golful Finic au crescut de șapte ori din 1995, atingând în prezent 140 de milioane de tone pe an. Diferențele economice între statele din spațiul Mării Baltice sunt mari și dinamismul economic este ridicat;

6. evidențiază diferențele teritoriale extrem de mari din regiune. În partea de nord a Suediei și Finlandei există regiuni extrem de slab populate, foarte îndepărtate de piețele din Europa Centrală. Pe coasta de sud a Mării Baltice, densitatea populației este, conform standardelor europene, „normală”, iar zonele de desfacere din Europa Centrală se află mai aproape;

7. subliniază faptul că spațiul Mării Baltice adăpostește materii prime importante pentru UE, de exemplu, minerale și resurse forestiere, iar, dacă se iau în considerare și Rusia și Norvegia, petrol și gaz;

8. subliniază că Strategia pentru Marea Baltică trebuie să implice autoritățile locale și regionale și să includă punctul de vedere al cetățenilor;

9. este de părere că Rusia și Norvegia trebuie asociate Strategiei pentru Marea Baltică de la conceperea până la punerea în aplicare a acesteia. Strategia trebuie conectată cu Dimensiunea nordică pentru a fi eficientă. Prin intermediul Dimensiunii nordice, Strategia pentru Marea Baltică cuprinde și spațiul Mării Barents;

10. subliniază că, în ultimii douăzeci de ani, s-a dezvoltat o cooperare multilaterală la toate nivelurile și nu în ultimul rând în cadrul relațiilor aprofundate între regiuni frontaliere și orașe partenere. Aceasta este o componentă importantă a Strategiei pentru Marea Baltică, care ar trebui utilizată și în cadrul eforturilor de creare a unei identități comune mai pronunțate a Mării Baltice, aceasta constituind la rândul său o premisă importantă pentru punerea în aplicare cu succes a strategiei;

11. constată, pentru a rezuma, că spațiul Mării Baltice generează posibilități și provocări speciale în ceea ce privește adoptarea unei perspective macroregionale în cadrul cooperării la nivelul UE. Această perspectivă se bazează pe convingerea că evoluțiile pozitive dintr-o parte a regiunii nu se produc în detrimentul dezvoltării dintr-o altă zonă sau, altfel spus, creșterea durabilă nu este un joc cu miză nulă. Cu toate acestea, perspectiva macroregională ar trebui, în măsura posibilului, să nu încurajeze crearea unor zone de reglementare concurente, care să reprezinte o sfidare la adresa *acquis*-ului european: Europa nu trebuie să devină un ansamblu de piețe interne diferite și concurente;

12. este de părere că Strategia pentru Marea Baltică poate constitui un exemplu pentru punerea în aplicare a politicii de coeziune teritorială;

13. subliniază și faptul că orientarea conferită strategiei de către Comisia Europeană lasă să se înțeleagă cât se poate de clar că dezvoltarea durabilă se bazează pe trei piloni: durabilitatea socială, economică și ecologică; la acestea trebuie adăugată importanța specială a chestiunilor energetice în spațiul Mării Baltice, care trebuie reflectată adecvat în strategie. Accesul sigur și durabil din punct de vedere ecologic la energie este de o importanță crucială pentru dezvoltarea economică durabilă a regiunii;

14. subliniază că punerea în aplicare la nivel regional a politicii maritime europene ar trebui să constituie o componentă esențială a Strategiei pentru Marea Baltică. Aceasta din urmă ar trebui să dea un impuls suplimentar obiectivului de a face din spațiul Mării Baltice regiunea europeană cu cele mai bune practici maritime, așa cum susțin mai multe organizații din spațiul Mării Baltice, precum și Conferința parlamentară a Mării Baltice. Abordarea integratoare a politicii maritime europene corespunde perfect abordării transsectoriale a Strategiei pentru Marea Baltică și ar trebui pusă în aplicare în mod coerent;

15. sprijină propunerea a șase organizații de la Marea Baltică ⁽¹⁾ privind un plan de acțiune în cinci puncte, intitulat „Navigația ecologică în Marea Baltică”. Acesta este adecvat atât pentru a ilustra abordarea integratoare a Strategiei pentru Marea Baltică, cât și pentru a face față uneia dintre cele mai grave probleme ale regiunii, și anume creșterii emisiilor nocive generate de nave. În consecință, este recomandată promovarea acestui concept, ca proiect emblematic în cadrul planului de acțiune prevăzut de Strategia pentru Marea Baltică;

16. subliniază că există numeroase bune exemple pentru importanța parteneriatelor locale pentru o evoluție socială și economică pozitivă. Ar trebui, de aceea, stimulat în cadrul Strategiei Mării Baltice parteneriatul local și regional între economia socială, întreprinderile private și autoritățile locale și regionale;

17. este de părere că obiectivele stabilite de Comisie în ceea ce privește Strategia pentru Marea Baltică – durabilitatea ecologică, crearea unei regiuni înfloritoare economic, a unei regiuni accesibile, atractive și sigure – sunt bune, însă sunt prea generale. Aceasta va impune cerințe speciale cu privire la stabilirea priorităților și la punctele centrale ale planului de acțiune. Cooperarea dintre organismele administrative competente va fi decisivă pentru succesul strategiei, ca și capacitatea de creare a unor sisteme pe mai multe niveluri, în cadrul cărora nivelul local și cel regional să fie implicate în punerea în aplicare a strategiei;

18. subliniază că, pentru ca Strategia pentru Marea Baltică să poată fi percepută de populația din regiune drept un proiect comun, cu responsabilități împărțite, trebuie dezvoltate în continuare legăturile care îi unesc pe oamenii ce locuiesc în jurul Mării Baltice. Acest lucru se poate realiza printr-un proces transnațional care să îi implice pe cetățeni, în special pe cei tineri. Un tip de acțiune posibil ar fi explorarea și îmbunătățirea înțelegerii comune a istoriei, de exemplu prin elaborarea unei cărți de istorie a Mării Baltice. Obiectivul acțiunii ar fi crearea și consolidarea unei identități comune la Marea Baltică;

Realizarea și modalitățile de decizie

19. subliniază faptul că, pentru spațiul Mării Baltice, există deja numeroase strategii naționale și macroregionale pentru diverse domenii politice. În afară de aceasta, există o serie de exemple de proiecte de succes în anumite subsectoare. Marea șansă a Strategiei pentru Marea Baltică de a crea valoare adăugată rezidă într-o abordare politică și teritorială globală și cuprinzătoare și în înlesnirea, printr-o astfel de abordare, a unei puneri în aplicare coordonate și ferme;

20. subliniază faptul că succesul strategiei depinde de o amplă mobilizare a actorilor locali, regionali, macroregionali și europeni, care trebuie implicați în configurarea și punerea ei în aplicare;

21. salută amplul proces de consultare realizat de Comisia Europeană cu privire la Strategia pentru Marea Baltică. Au fost organizate conferințe și forumuri de discuție utile. Acestea au reprezentat dovada angajamentului amplu și profund față de chestiuni legate de tematica Mării Baltice; acest angajament reprezintă

⁽¹⁾ Cooperarea subregională a statelor de la Marea Baltică (BSSSC), Comisia pentru Marea Baltică a CPMR, Forumul pentru dezvoltare baltică, Euroregiunea Marea Baltică, Uniunea orașelor de la Marea Baltică, Rețeaua insulelor din Marea Baltică B7.

o resursă utilă pe baza căreia se poate realiza aplicarea strategiei. Manifestările au arătat și că autoritățile locale și regionale sunt actori-cheie în cadrul tuturor celor patru obiective stabilite;

22. subliniază că succesul Strategiei pentru Marea Baltică depinde de resursele disponibile pentru realizarea sa. În măsura în care se decide să nu se introducă resurse noi în acest scop, acestea trebuie dobândite prin redistribuirea celor disponibile. Va trebui clarificat în curând cum trebuie procedat în acest sens, iar pentru a răspunde la această întrebare trebuie ținut seama de obiectivele și cerințele Strategiei pentru Marea Baltică. În mai multe domenii politice, se desfășoară evaluări și discuții privind reforma, în care trebuie incluse aspecte ale Strategiei pentru Marea Baltică;

23. subliniază că nu trebuie subestimate dificultățile, chiar dacă există un larg consens cu privire la provocări și la măsurile necesare pentru înfruntarea acestora. Aparent, nu există suficientă disponibilitate pentru înființarea unor noi instituții și punerea la dispoziție a unor noi resurse. În schimb, se susține necesitatea utilizării mai eficiente a structurilor și resurselor existente. Punctul de pornire merită apreciat pozitiv, însă CESE subliniază că aceasta nu poate constitui o scuză pentru nerealizarea redistribuirilor și a unor noi eforturi. De aceea, este nevoie în mod special de coordonare politică și de asumarea clară a responsabilității;

24. subliniază că, pentru organizarea strategiei, pentru dezbaterea punerii ei în aplicare și luarea unor decizii adecvate, sunt necesare platforme și forumuri, chiar dacă se pornește de la premisa că nu ar trebui create noi structuri și organizații;

25. propune ca Consiliul să stabilească obiectivele și acțiunile comune în corelație cu strategia și să ia deciziile corespunzătoare. Toate deciziile vor fi pregătite de un grup de lucru condus de Comisia Europeană, cu participarea reprezentanților guvernelor din spațiul Mării Baltice, a reprezentanților Comisiei Europene, a membrilor Parlamentului European, precum și a aleșilor de la nivel local și regional selectați și din rândul membrilor Comitetului Regiunilor;

26. sugerează ca lucrările să fie sprijinite de Forumul Mării Baltice, care se întrunește o dată pe an. Forumul reunește reprezentanți ai unui spectru larg de interese, selectați după aceleași principii ca și la conferințele părților interesate, care sunt organizate în contextul elaborării Strategiei pentru Marea Baltică, în vederea discutării orientării acesteia și a aplicării programelor de acțiune. La reuniunea anuală a forumului, este prezentat un raport despre monitorizarea strategiei și rezultatele acesteia, care conține indicatori și exemple regionale. În măsura în care, pentru anumite domenii politice, există factori de răspundere, aceștia elaborează un raport. În domeniul mediului, Comisia Helsinki (HELCOM) își asumă, de exemplu răspunderea, pentru prezentarea de rapoarte. În acest forum, sunt reprezentate și Rusia și Norvegia;

27. este de părere că și Comitetul Regiunilor ar trebui reprezentat în Forumul Mării Baltice. Grupul interregional existent al CoR privind politica referitoare la Marea Baltică acoperă în mod satisfăcător Strategia pentru Marea Baltică și continuă lucrările acesteia;

28. subliniază că, deși strategia privind Marea Baltică este concepută pentru statele membre ale UE din regiune, Rusia joacă un rol important în aplicarea acesteia în cele mai multe dintre domeniile politice acoperite de strategie. De aceea, trebuie stabilit un dialog cu Rusia cu referire la aspectele concrete din cadrul strategiei, bazat pe relații echitabile, ca o completare a dialogului structurat general din contextul Dimensiunii nordice;

29. constată că în toate țările acoperite de Strategia pentru Marea Baltică este numit un reprezentant principal al guvernului, care are o răspundere specială pentru punerea în aplicare a strategiei. Această persoană poate servi și drept partener de discuție. Acest model s-ar putea sprijini pe cel utilizat începând cu 2005 în vederea punerii în aplicare a Strategiei de la Lisabona;

30. constată în continuare că proiectele care fac parte din Strategia pentru Marea Baltică sunt derulate în cadrul structurilor existente pentru Fondurile Structurale. Prioritățile Strategiei pentru Marea Baltică sunt luate în considerare în criteriile de finanțare, iar organul decizional se ocupă de controlul rezultatelor. O sarcină specială va consta în promovarea obiectivelor cu valoare orientativă („proiecte emblematică”), care trebuie să consolideze perspectiva Mării Baltice în chestiuni deosebit de importante pentru punerea în aplicare cu succes a strategiei. În plus, acestea ar trebui să fie cât mai vizibile pentru public și să reflecte ambiția de a face din spațiul Mării Baltice o regiune model;

31. subliniază că proiectele vor juca un rol esențial în punerea în aplicare a strategiei, astfel încât se impun cerințe înalte în ceea ce privește o învățare eficientă, orientată către rezultate, din partea participanților la proiecte și a celor interesați, pe baza experiențelor acumulate în proiectele de succes. Un exemplu pentru modul în care s-ar putea realiza acest lucru este misiunea în materie de învățare care a fost definită în cadrul strategiei naționale suedeze pentru implementarea Fondurilor Structurale 2007-2013;

32. recomandă să se atribuie un rol special organizațiilor existente în spațiul Mării Baltice; acestea ar putea lua parte, de exemplu, la Forumul Mării Baltice. Organizațiile ilustrează tradiția de cooperare care s-a clădit în regiune în aproape 20 de ani. În cadrul organizațiilor există numeroase exemple pentru modul în care țările din spațiul Mării Baltice învecinate cu UE pot coopera constructiv și cu succes;

33. subliniază că numeroasele parteneriate dintre orașele din regiune reflectă și ele cooperarea din spațiul Mării Baltice. Aceasta constituie, pe de o parte, punctul de plecare pentru o cooperare mai strânsă în ceea ce privește sarcinile principale ale nivelului local și regional, pe de altă parte reprezintă o platformă de întâlnire pentru cetățeni din diferitele părți ale regiunii. Prin intermediul acestor întâlniri s-au construit punți și s-a creat un patrimoniu comun de experiențe și de înțelegere. A apărut o viziune comună a istoriei, a provocărilor și a problemelor;

34. recomandă încredințarea unei sarcini speciale participanților la Forumul Mării Baltice, și anume difuzarea cunoștințelor și informarea cetățenilor cu privire la Strategia pentru Marea Baltică, deoarece, fără angajamentul activ și participarea acestora, nu poate apărea conștiința comună de care avem nevoie;

Durabilitatea ecologică

35. subliniază că Strategia pentru Marea Baltică trebuie să se bazeze pe strategiile și inițiativele existente, care trebuie urmărite cu fermitate. Acest lucru este adevărat în special în ceea ce privește planul de acțiune al HELCOM pentru Marea Baltică și strategia maritimă. Programul HELCOM are în plus avantajul că a fost aprobat de Rusia;

36. evidențiază faptul că obiectivul global ar trebui să constea într-o dezvoltare durabilă care să se bazeze pe cei trei piloni ai Strategiei de la Lisabona și ai Agendei de la Göteborg – durabilitatea economică, socială și ecologică. Mai mult, strategia trebuie să se întemeieze pe recunoașterea faptului că dezvoltarea durabilă nu este un joc cu miză nulă, în cadrul căruia există doar câștigători și perdanți. Trebuie păstrată perspectiva globală și trebuie pornit de la faptul că diferitele domenii politice sunt interdependente și că, împreună, constituie baza dezvoltării durabile;

37. subliniază că înrăutățirea dramatică, înregistrată foarte recent, a situației economice din spațiul Mării Baltice nu trebuie să ducă la neglițarea chestiunilor de mediu;

38. este de părere că obiectivul durabilității ecologice ilustrează deosebit de clar cât de importantă este implicarea Rusiei și a bazinului hidrologic extins al Mării Baltice, deci și a Belarusului și a Ucrainei, în Strategia pentru Marea Baltică, dacă se ține seama doar de teme complexe precum tratarea apelor reziduale, transport, utilizarea energiei, Kaliningrad și Sankt Petersburg;

39. recomandă, ca și în cazul activităților din domeniul mediului, să se urmărească transformarea spațiului Mării Baltice într-o regiune model pentru chestiuni de protecție a mediului, într-o regiune a celor mai bune practici în materie de durabilitate ecologică;

40. consideră că o problemă specială a Mării Baltice rezidă în faptul că aceasta este o mare cu adâncime mică, având un contact limitat cu oceanul. Apa acestei mări este în consecință rece, astfel că substanțele chimice nu se descompun decât încet. Datorită apei salmastre și a climatului rece, și diversitatea speciilor este restrânsă. Schimbul de apă necesită mult timp. Pe ansamblu, de aici rezultă că este necesară o perioadă lungă de timp pentru reducerea nivelului de substanțe chimice și pentru eliminarea eutrofizării;

41. subliniază necesitatea îmbunătățirii amenajării teritoriului în zonele costiere, în conformitate cu propunerile celor șase organizații regionale și rețele din spațiul Mării Baltice [BSSSC, B7 Baltic Islands Network, Euroregiunea Marea Baltică, Baltic Development Forum, Comisia pentru Marea Baltică a CPMR, Uniunea Orașelor de la Marea Baltică (UBC)]. Totodată, în acest context trebuie pornit de la competența în materie de planificare existentă în fiecare caz și respectat pe deplin principiul subsidiarității;

42. consideră necesară reducerea emisiilor de gaze dăunătoare pentru climă prin utilizarea unor energii regenerabile și mai favorabile climei, precum și printr-o purificare mai eficientă a gazelor de evacuare. Emisiile din transportul terestru, maritim și aerian trebuie reduse la un nivel durabil;

43. subliniază faptul că una dintre problemele cele mai grave din spațiul Mării Baltice o constituie eutrofizarea. Prin planul de acțiune al HELCOM, până în 2021 trebuie să se ajungă la o situație de mediu bună a Mării Baltice. În ceea ce privește eutrofizarea, acesta este un obiectiv ambițios. La început, pot fi obținute rezultate importante cu costuri acceptabile prin combaterea celor mai mari surse de poluare. Ulterior, măsurile vor cauza însă costuri marginale mai mari, iar asigurarea durabilității va impune cerințe mai ridicate;

44. subliniază că, în contextul revizuirii în curs a politicii agricole comune, trebuie expuse clar și efectele agriculturii asupra mediului și trebuie ținut seama de acestea. O altă măsură recomandată o reprezintă interzicerea fosfatului în detergenți. O astfel de interdicție este deja în vigoare în Germania, Suedia și alte state membre, în special în legătură cu detergenții de rufe de uz casnic. Este necesară acum revizuirea Directivei 98/34/CE din 22 iunie 1998 și a Regulamentului (CE) nr. 648/2004 din 31 martie 2004 în vederea interzicerii utilizării acestei substanțe, la nivelul UE, în toți detergenții, inclusiv în cei industriali și în cei utilizați pentru mașinile de spălat. O purificare mai eficientă de fosfați a apelor reziduale ar duce, de asemenea, la bune rezultate;

45. subliniază că transportul maritim este decisiv pentru integrarea economică a spațiului Mării Baltice și că va rămâne astfel și pe viitor. Trebuie abordate însă problemele de mediu în creștere legate de acesta. Planul de acțiune al HELCOM oferă o bună bază de pornire și există mai multe măsuri rentabile care pot fi adoptate. În primul rând, trebuie reduse emisiile de oxizi de azot și de sulf. La masa rotundă din Gdańsk, din octombrie 2008, au fost dezbătute mai multe propuneri, printre care interzicerea navelor maritime care nu îndeplinesc cerințele de securitate (așa-zisele nave sub-standard). O altă măsură ar fi introducerea comercializării drepturilor de poluare pentru oxizii de azot și de sulf pentru vapoare, pornind de la modelul practicat pe uscat. Mai departe, ar trebui interzis cuprul în grundurile anticorozive pentru vapoare și bărci. Vapoarele care se află în port ar trebui să poată utiliza mai ușor sursele de curent electric de pe uscat;

46. subliniază că purificarea apelor reziduale reprezintă un domeniu important, în care se pot realiza îmbunătățiri, autorităților locale și regionale revenindu-le în acest sens un rol central. În acest context, se poate menționa „Water Users Partnership”, pe care Euroregiunea Marea Baltică l-a evidențiat în cadrul contribuțiilor sale la consultările privind Strategia pentru Marea Baltică și care prevede o mai bună gestionare a resurselor de apă;

47. subliniază că rezervele de pește nu trebuie doar menținute la volumul din prezent, ci trebuie dezvoltate din nou. Exploatarea rezervelor de pește trebuie să se orienteze după principii ecologice adaptate la ecosistemul fragil al Mării Baltice; în acest sens, salutăm faptul că Regulamentul (CE) nr. 2187/2005 din 21 decembrie 2005 pentru conservarea, prin măsuri tehnice, a resurselor halieutice din Marea Baltică și strâmtorile Belts și Sound recunoaște caracteristicile specifice resurselor halieutice din Marea Baltică și dorește să sublinieze că acest regulament, adoptat după o consultare largă cu părțile interesate, a simplificat în mod semnificativ, începând cu 1 ianuarie 2006, gestionarea resurselor halieutice din Marea Baltică și a făcut posibilă înlocuirea gestionării

multilaterale a resurselor halieutice de către statele vecine cu Marea Baltică printr-o gestionare bilaterală (de către Uniunea Europeană și Federația Rusă), în cadrul Comisiei Internaționale pentru Pescuitul în Marea Baltică (IBSFC);

48. amintește că turismul, ca element esențial al unui spațiu al Mării Baltice înfloritor din punct de vedere economic, trebuie să fie și durabil din punct de vedere ecologic. Un mediu natural curat și sănătos reprezintă o importantă parte componentă a imaginii pe care o au turiștii despre spațiul Mării Baltice și care îi atrage în regiune; totodată, turismul provoacă și riscul unor daune asupra mediului, prin care această imagine este deteriorată;

O regiune înfloritoare din punct de vedere economic

49. constată că, după o perioadă mai lungă de creștere economică puternică, spațiul Mării Baltice se găsește în prezent într-o accentuată încetinire economică. Este necesar să se acționeze rapid, însă nu trebuie pierdută din vedere, totodată, perspectiva strategică, care constituie punctul de plecare al Strategiei Mării Baltice. Dezvoltarea economică este inextricabil legată de transformări și, chiar dacă problemele acute estompează perspectiva strategică, provocările globale – evoluția demografică și concurența internațională în contextul globalizării – rămân;

50. subliniază necesitatea unor eforturi suplimentare pentru realizarea pieței interne în regiunea Mării Baltice într-un mod eficient și coordonat. Acesta este un factor important pentru prosperitatea economică a spațiului Mării Baltice. În principal, întreprinderile mici și mijlocii sunt cele afectate de obstacole comerciale și de dificultăți cauzate de birocrăție. Interpretarea diferită a dispozițiilor riscă să dea naștere unor noi obstacole comerciale regionale. Trebuie îmbunătățite cunoștințele despre piața internă în administrațiile și în sistemul judiciar ale fiecărei țări. Importante sunt și forumurile care pot constitui un spațiu de coordonare și schimburi de experiență. În acest context, se atrage atenția asupra rețelei online SOLVIT (<http://ec.europa.eu/solvit>), destinată rezolvării problemelor legate de aplicarea legislației privind piața unică;

51. subliniază că activitatea întreprinderilor, în special a celor mici și mijlocii, reprezintă o condiție prealabilă a unui spațiu al Mării Baltice înfloritor din punct de vedere economic. De aceea, trebuie promovate spiritul antreprenorial și activitatea de afaceri. Ar trebui îmbunătățit accesul la capitalul de risc pentru IMM-uri;

52. recomandă să se depună eforturi pentru îmbunătățirea accesului la capitalul de risc pentru înființarea de noi întreprinderi, și în special la capitalul de pornire (*seed money*). În afară de aceasta, trebuie întreprinse eforturi pentru consolidarea spiritului antreprenorial, în special în cazul întreprinzătorilor tineri;

53. constată că, în cazul înființării de noi întreprinderi, în prim plan se află adesea exploatarea economică a inovațiilor, indiferent de cât de pretențioase sunt acestea din punct de vedere tehnic; recomandă, de aceea, să se abordeze în cadrul Strategiei Mării Baltice chestiuni precum politica clusterelor, sistemele de inovare coordonate, programele de inovare și proiectele emblematiche. Ar trebui îmbunătățite posibilitățile părților implicate de a solicita mijloace pentru cercetare și dezvoltare în alte țări din spațiul Mării Baltice decât în propria țară;

54. subliniază în continuare că spiritul antreprenorial se formează foarte devreme. Este, de aceea, necesară stimularea acestuia și includerea lui în educația școlară și universitară;

55. propune ca țările incluse în Strategia Mării Baltice să elaboreze un program comun pentru promovarea turismului durabil în regiune. În acest context, ar trebui subliniată în special valoarea naturii și a mediului, precum și moștenirea culturală și istorică bogată;

56. subliniază că spațiul Mării Baltice dispune de resurse bogate de materii prime, în special minerale și lemn. Ar trebui să se reflecteze asupra elaborării unei strategii speciale pentru resursele minerale din spațiul Mării Baltice, având în vedere propunerea de directivă de stabilire a unui cadru pentru protecția solului [COM(2006) 232 final] (a se vedea Avizul CdR 321/2006), care, deși stabilește obiective comune de protecție a solurilor, le permite totuși statelor membre un grad mare de flexibilitate în alegerea modalităților de atingere a respectivelor obiective (obligația de a obține rezultate, dar libertatea de a alege instrumentele). Important pentru o economie înfloritoare este ca aceste resurse de materii prime să fie extrase și exploatate într-un mod durabil și eficient. De aici rezultă cerințe ridicate în ceea ce privește infrastructura pentru transportul durabil;

57. constată că chestiunile energetice sunt și vor fi de o importanță capitală pentru dezvoltarea economică a spațiului Mării Baltice. Eforturile în vederea creșterii eficienței energetice sunt în acest context importante, însă o aprovizionare sigură și stabilă cu energie și cu electricitate rămâne de o importanță capitală. Din motive istorice, statele baltice sunt conectate încă la rețeaua de electricitate rusească. Acestea trebuie integrate într-o rețea de electricitate nordică și europeană și trebuie să devină parte a unei piețe energetice pentru UE și spațiul Mării Baltice. Aceasta presupune realizarea de conexiuni, adaptări ale normelor și investiții în infrastructură;

58. subliniază că libera circulație a lucrătorilor reprezintă o componentă importantă a integrării în spațiul Mării Baltice. Este importantă punerea în aplicare consecventă a liberei circulații a lucrătorilor;

59. susține poziția Rețelei sindicatelor de la Marea Baltică (BAS-TUN), conform căreia dimensiunea socială ar trebui încorporată în strategia Mării Baltice. Strategia ar trebui utilizată pentru garantarea bunei funcționări a piețelor forței de muncă din regiune. Condițiile decente de muncă ar trebui considerate un aspect important al competitivității regiunii, deoarece reprezintă un avantaj din ce în ce mai semnificativ în concurența pentru mâna de lucru bine calificată;

60. subliniază că un rol central pentru competitivitatea viitoare și dezvoltarea economică va reveni cunoașterii și așa-zisei „cinca libertăți”, așadar liberei circulații a cunoașterii. Un aspect important îl reprezintă mobilitatea studenților în spațiul Mării Baltice. Aceștia evită însă în prezent în mare măsură regiunea. Ponderea tinerilor care vor să studieze în spațiul Mării Baltice este scăzută, deși astfel de studii ar fi importante pentru o integrare economică aprofundată. Este evident că un studiu în spațiul Mării Baltice nu este privit ca un factor de succes în carieră. O sarcină

importantă a Strategiei Mării Baltice este de a analiza cauzele acestui fenomen și ce se poate întreprinde pentru ca studiul într-o altă țară riverană Mării Baltice să apară ca o alternativă mai atractivă. Este vorba despre calitatea studiului și probabil și despre cunoștințele de limbă;

61. consideră că mobilitatea cercetătorilor și a rezultatelor cercetării constituie un factor de succes important pentru dezvoltarea spațiului Mării Baltice. Promovarea mobilității cercetătorilor depinde foarte mult de prezența unor proiecte interesante și a finanțării. Trebuie dezvoltată cooperarea dintre diferiții actori – pe de o parte între universități, dar și între mediul academic, economie și actorii publici -, în cadrul unui model tripartit;

O regiune accesibilă și atractivă

62. este de părere că eforturile de a face din spațiul Mării Baltice o regiune accesibilă și atractivă trebuie să pornească de la premisa că aceasta ține atât de infrastructurile fizice, de exemplu sistemele de transport, cât și de o infrastructură bazată pe cunoaștere în vederea transmiterii cunoștințelor, informațiilor, serviciilor etc. Este importantă în special integrarea structurilor și sistemelor naționale într-o rețea regională. Astăzi există tendința de a opri planificarea infrastructurii la granițe. În acest context, perspectiva ar trebui să fie crearea unui spațiu integrat al Mării Baltice, ceea ce presupune ca perspectiva est-vest să fie luată la fel de în serios ca și perspectiva nord-sud. Coridoarele de transport est-vest creează și deschidere către piețele din estul și din sud-estul spațiului Mării Baltice;

63. subliniază că spațiul Mării Baltice este marcat structural de dezechilibre puternice între regiunile foarte slab populate din nord și regiunile mai dens populate din sud. Distanțele dintre centrele de populație sunt mari în nord, iar rețeaua de transport este puțin densă; ar trebui îmbunătățită conectivitatea statelor baltice și a majorității regiunilor din nord cu zonele centrale ale regiunii Mării Baltice și inclusă în rețelele transeuropene de transport (TEN-T). Este imperios necesară îmbunătățirea capacității feroviare;

64. recomandă ca fluxurile de transport transfrontaliere să fie planificate în cadrul unei cooperări mult mai intense decât până în prezent, pentru a stimula integrarea. Astfel, se poate asigura un flux de transport mai bun, dacă transportul pe calea ferată este considerat dintr-o perspectivă mai globală, iar directivele UE privind transportul pe calea ferată sunt interpretate coordonat;

65. subliniază că o particularitate a sistemului de transport din spațiul Mării Baltice constă în faptul că toate mijloacele de transport sunt la fel de importante. Transportul are loc pe uscat și pe mare, de exemplu transportul de mărfuri pe calea ferată și pe rutele maritime scurte, precum și pe calea aerului. De aceea, trebuie concepute neapărat coridoare de transport în cazul cărora să fie posibil un transfer fără probleme între modurile de transport, adică să fie posibilă intermodalitatea. Aceasta cauzează mari provocări logistice, iar aspectele de durabilitate nu sunt mai puțin importante;

66. subliniază că o sarcină importantă va fi îmbunătățirea exploatarei sistemelor existente. Trebuie descoperite și eliminate limitările de capacitate. Trebuie conectate sistemele de transport locale, regionale, naționale și transnaționale;

67. este de părere că porțiunile transnaționale ale TEN-T trebuie serios extinse, fără a pierde din vedere în acest context îmbunătățirea „modalității”, precum și cooperarea din cadrul rețelelor logistice competitive;

68. subliniază că, deși transportul pe uscat și pe mare constituie coloana vertebrală a transportului de bunuri și în mare parte și a transportului de pasageri, nu trebuie trecută cu vederea importanța transportului aerian pentru mobilitatea oamenilor din regiune. Trebuie neapărat dezvoltată infrastructura pentru navigația aeriană, și, nu în ultimul rând, în aeroporturile regionale;

69. reamintește importanța pe care a căpătat-o podul peste Øresund ca investiție de infrastructură pentru viața economică regională și pentru eliminarea limitării de capacitate. Și un pod peste Femern Bælt ar fi de o importanță deosebită și ar trebui avut în vedere cât mai curând;

70. subliniază că, pe lângă investițiile în infrastructura fizică, trebuie impulsionată dezvoltarea unei infrastructuri bazate pe cunoaștere, integrate și funcționale; aceasta înseamnă că TIC trebuie să devină o prioritate. Astfel de investiții vor fi deosebit de importante pentru competitivitatea și dezvoltarea viitoare și vor necesita investiții atât în software, cât și în hardware. Din ultima categorie face parte extinderea în continuare a conexiunilor în bandă largă în regiune, ceea ce ar putea deveni un proiect emblematic. Ar trebui instituită o supraveghere regională pentru asigurarea transparenței și coordonării. Neutralitatea ofertanților este importantă pentru ca extinderea benzii largi să nu fie legată de un ofertant și să nu se ajungă la monopoluri locale și regionale. Infrastructura „soft” rezidă de exemplu în standarde comune, de exemplu pentru identificarea electronică în întregul spațiu al Mării Baltice. Aceasta este o condiție prealabilă pentru comerțul cu servicii bazate pe IT;

O regiune sigură

71. reamintește că Marea Baltică este și va rămâne una dintre cele mai navigate mări la nivel mondial. În prezent, pe această mare, navighează zilnic mai mult de 2 000 de nave. Chiar dacă situația economică dificilă a lăsat urme în acest context, totuși transportul naval va avea tendința să crească. Mai mult, Marea Baltică, cu excepția apelor aflate sub suveranitate rusă, este clasificată de către Organizația Maritimă Internațională (IMO) a ONU drept o zonă maritimă extrem de sensibilă (Particularly Sensitive Sea Area – PSSA), ceea ce creează posibilitatea de a lua măsuri în ceea ce privește transportul în Marea Baltică;

72. atrage atenția asupra faptului că, în urma unui trafic sporit, în transport vor crește cerințele privind o pregătire și o capacitatea de acțiune comune. Într-o formulare radicală, întrebarea nu este dacă, ci când se va produce un accident de dimensiuni mai

mari pe Marea Baltică. Într-un astfel de caz, efectele ar fi resimțite la nivel transfrontalier și de aceea se impun o pregătire și o capacitate de acțiune transfrontaliere corespunzătoare;

73. este de acord cu ideea unei capacități de acțiune coordonate și cu o structură de acțiune coordonată și eficientă. Perspectiva locală și regională trebuie integrată de la bun început. CoR propune ca „Baltic Master Project Action Plan” să fie pus în aplicare prin planificarea preventivă a pregătirii, prin dezvoltarea și consolidarea amenajării teritoriului în zonele costiere din întreg spațiul Mării Baltice, precum și printr-o supraveghere îmbunătățită a deplasărilor navelor în Marea Baltică; în acest context, atrage atenția asupra Regulamentului privind petrolierele cu cocă simplă⁽¹⁾ și salută adoptarea, de către Parlamentul European, la 11 martie 2009, a celui de-al treilea Pachet legislativ privind siguranța maritimă – așa-numitul pachet Erika III. Acesta, care va intra în vigoare în 2012, prevede nu doar dispoziții privind compensarea pasagerilor, ci și controale, echiparea pescadoarelor cu sisteme automate de identificare și urmărire, controlul statului de port, asigurarea navelor, investigarea accidentelor și desemnarea autorității care decide locul de refugiu pentru adăpostirea navelor în primejdie. Cu toate acestea, Comitetul subliniază necesitatea extinderii capacității de monitorizare a transporturilor din Golful Finic pentru a acoperi întreaga Mare Baltică. Mai mult, este recomandabilă instituirea unui mecanism comun de monitorizare a respectării cerințelor;

74. subliniază că un domeniu important căruia trebuie să i se acorde atenție în cadrul Strategiei Mării Baltice ar trebui să îl constituie chestiunile legate de sănătatea populației. Pot apărea probleme în urma migrației tinerilor de la sate către orașe, în cursul transformărilor economice rapide. O mare problemă este și va rămâne faptul că există mari discrepanțe între grupurile de populație, în care sărăcia se poate încă adânci, de exemplu în cazul copiilor. Marginalizarea, care conduce la abuzul de alcool și de droguri și la probleme de sănătate cauzate de stilul de viață, constituie o problemă socială suplimentară, care trebuie abordată în mod coordonat și la nivel regional;

75. consideră că este extrem de important ca problemele de sănătate să fie soluționate împreună cu țările din spațiul Mării Baltice care se învecinează cu UE. În Rusia, Belarus și Ucraina există probleme extinse în domeniul sănătății publice. Un punct de plecare important trebuie să îl constituie, în acest caz, Dimensiunea nordică și platforma relevantă: „Northern Dimension Partnership in Public Health and Social Well-being” (NDPHS). Acest parteneriat trebuie să constituie un punct important de plecare, a cărui importanță trebuie conștientizată mai bine;

76. subliniază că prima prioritate a NDPHS trebuie să fie ținerea sub control a extinderii bolilor infecțioase. Printre acestea se numără de exemplu HIV/AIDS, tuberculoza și problema microorganismelor rezistente la antibiotice. O altă prioritate trebuie să o constituie îmbunătățirea bunăstării sociale;

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 417/2002 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 februarie 2002 privind accelerarea introducerii cerințelor referitoare la coca dublă sau a unor standarde de proiectare echivalente pentru petrolierele cu cocă simplă.

77. reamintește că criminalitatea organizată reprezintă o amenințare serioasă pentru siguranța din spațiul Mării Baltice. Asociațiile criminale procedează într-un mod din ce în ce mai rafinat și din ce în ce mai mult la nivel transfrontalier. Statele riverane Mării Baltice trebuie, de aceea, să acționeze în continuare decis în lupta împotriva criminalității organizate, a traficului de droguri și a traficului de ființe umane în regiune. Acest lucru ar trebui subliniat în strategia privind Marea Baltică. Există deja o cooperare polițienească regională în cadrul „Task Force on Organised Crime in the Baltic Sea Region” (BSTF). La această cooperare participă și Norvegia, Islanda și Rusia, precum și Europol și Interpol. În cadrul

Strategiei Mării Baltice, ar trebui consolidată această cooperare ca o completare a cooperării care se desfășoară în cadrul UE;

78. subliniază necesitatea de a proteja infrastructurile critice, adică instalațiile sau sistemele care sunt necesare pentru a garanta funcțiile sociale centrale, asistența medicală, securitatea și bunăstarea economică și socială a cetățenilor. Întreruperile în funcționarea acestor instalații sau distrugerea lor pot avea consecințe grave. Transportul, alimentarea cu energie și schimbul de informații sunt un exemplu de activități centrale care necesită o infrastructură funcțională.

Bruxelles, 22 aprilie 2009

Președintele
Comitetului Regiunilor
Luc VAN DEN BRANDE

Avizul Comitetului Regiunilor privind rolul autorităților locale și regionale în cadrul parteneriatului estic

(2009/C 200/07)

COMITETUL REGIUNILOR

- subliniază rolul autorităților locale și regionale în cadrul PEV și în ceea ce privește Parteneriatul estic. Contribuția lor se va concentra în special asupra dezvoltării teritoriale, a îmbunătățirii relațiilor economice, a creșterii respectului pentru drepturile omului și libertățile fundamentale, a facilitării mobilității și a sprijinirii contactelor reciproce;
- intenționează să dezvolte forme de cooperare mai strânsă cu țările participante la Parteneriatul estic. Crearea unei *Adunări a autorităților locale și regionale a Europei de Est și Caucazului de Sud* ca platformă instituțională pentru dialog periodic și cooperare ar putea constitui un obiectiv pe termen scurt de cooperare formală, după ce se vor fi dezvoltat cu succes forme concrete și tangibile de cooperare;
- insistă asupra ideii ca autoritățile locale și regionale să ia parte dintr-un stadiu cât mai timpuriu, alături de guvernele centrale, la pregătirea acordurilor de asociere, a documentelor strategice și a planurilor de acțiune convenite bilateral, între UE și țările Parteneriatului, și în special în cazul PEV, în ceea ce privește elaborarea, aplicarea și monitorizarea programelor indicative naționale;
- încurajează promovarea unor relații mai strânse între autoritățile locale și regionale din UE și omologecele acestora din țările Parteneriatului estic, prin intermediul platformelor instituționale europene existente pentru dialog politic periodic, ca și prin proiecte comune concrete, pentru a stabili un parcurs comun către eventuala înființare a unei *Adunări a autorităților locale și regionale a Europei de Est și Caucazului de Sud*.

Raportor general: dl István SÉRTÖ-RADICS (HU-ALDE), primarul localității Uszka

Document de referință

Sesizarea Președinției cehe a Consiliului Uniunii Europene privind rolul autorităților locale și regionale în cadrul Parteneriatului estic și Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu intitulată „Parteneriatul estic”

COM(2008) 823 final

I. OBSERVAȚII GENERALE

COMITETUL REGIUNILOR

1. subliniază importanța noii dezvoltări a Parteneriatului estic în cadrul politicii europene de vecinătate (PEV). Diferențele existente între țările incluse în PEV și între evoluțiile lor politice recente, decalajul dintre așteptări și realități, dezbateră cu privire la procesul de extindere, relațiile strategice ale UE cu Rusia, precum și solicitarea de a institui o Dimensiune estică în paralel cu Procesul de la Barcelona: Uniunea pentru Mediterana, sunt cele care au condus la crearea Parteneriatului estic, în urma unei propuneri polono-suedeze. Țările incluse în PEV care vor fi avute în vedere în dezvoltarea Parteneriatului estic sunt Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Georgia, Moldova și Ucraina. Cu excepția Belarusului, toate aceste țări sunt membre ale Consiliului Europei. Comisia Europeană și-a redactat propunerea, urmând ca asupra acesteia să se adopte o hotărâre la Summitul Parteneriatului estic, în primăvara lui 2009. Parteneriatul estic are ca principal obiectiv consolidarea cooperării transfrontaliere sau interregionale, precum și construirea capacității administrative, astfel încât autoritățile locale și regionale să poată contribui la instituirea de relații și la promovarea integrării europene, pentru a remedia deficiențele actualei PEV;
2. subliniază rolul autorităților locale și regionale în cadrul PEV și în ceea ce privește Parteneriatul estic. Contribuția lor se va concentra în special asupra dezvoltării teritoriale, a îmbunătățirii relațiilor economice, a creșterii respectului pentru drepturile omului și libertățile fundamentale, a facilitării mobilității și a sprijinirii contactelor reciproce;
3. salută succesul anumitor măsuri și inițiative, precum și faptul că PEV valorifică acordurile de parteneriat și cooperare, care rămân temeiul juridic al acestor relații. Pe această bază se adoptă planuri de acțiune în cadrul PEV între UE și țările partenere, definind agenda reformelor politice și economice. Stimulentele oferite pentru a face să progreseze reformele sunt: un grad mai mare de integrare în programele și rețelele europene, asistență suplimentară și un acces sporit la piețe. Principiile fundamentale ale PEV sunt diferențierea, asumarea procesului și integrarea regională; această politică acoperă o întreagă gamă de țări, care se confruntă cu probleme diverse, abordarea trebuind să fie prin urmare mult mai focalizată;
4. își exprimă acordul cu îndemnul, formulat în propunere, de a adânci cooperarea bilaterală existentă prin relaxarea regimului de vize, o zonă de liber schimb, sprijin sporit pentru reformele sectoriale, intensificarea contactelor între cetățeni, noi planuri de acțiune cu repere clare, în vederea alinării la standardele europene, precum și alte acorduri, mai importante, care să urmeze acordurilor de cooperare și parteneriat. În plus, propunerea Comisiei Europene îndeamnă la consolidarea cooperării multilaterale, complementare Dimensiunii nordice și Sinergiei Mării Negre, și la orientarea acesteia către proiecte clare. Ca domenii de cooperare prioritare, propunerea identifică domeniul politic și de securitate, circulația de frontieră și transfrontalieră, domeniile economic, financiar, de mediu și social;
5. de asemenea, își exprimă acordul cu propunerea Comisiei Europene, care prevede adâncirea integrării economice prin crearea unor zone de liber schimb cuprinzătoare și pe arie largă, a căror instituire va fi condiționată de apartenența la OMC a țărilor partenere, prin mobilitate crescută ca urmare a relaxării regimului vizelor și a gestionării frontierelor, prin securitatea energetică garantată de recunoașterea interdependenței energetice și prin sprijinirea dezvoltării economice și sociale cu ajutorul programelor regionale și transnaționale. Pentru a promova cooperarea multilaterală, Parteneriatul estic va oferi un forum în care să se împărtășească informații, să se inițieze activități comune și să se urmărească procesul de modernizare. Cooperarea multilaterală trebuie să se concretizeze la cel mai înalt nivel guvernamental și ministerial, dar și în cadrul unor platforme tematice, care vor servi la definirea obiectivelor și la analizarea progreselor înregistrate. Aceste platforme vor fi consacrate în special următoarelor teme: democrație, bună guvernare și stabilitate, integrare economică, securitate energetică, contacte interumane;
6. sprijină propunerea Comisiei Europene de a mări alocațiile bugetare de la 450 de milioane EUR în 2008 la 785 de milioane EUR în 2013, fără a aduce atingere regulii stabilite în momentul adoptării perspectivei financiare, privind alocarea a 2/3 din bugetul PEV regiunilor din sud și 1/3 regiunilor din est. Această mărire ar echivala cu o anvelopă bugetară suplimentară de 350 de milioane EUR și un transfer de 250 de milioane EUR către programele regionale 2007-2013 din cadrul PEV. Inițiativa Parteneriatului estic urmează să fie lansată în primăvara anului 2009, la un summit organizat special în acest scop. Între timp rămân în vigoare vechea PEV și instrumentele sale;

7. menționează că Instrumentul european de vecinătate și parteneriat (IEVP), care are în vedere și Rusia, este conceput spre a fi mai flexibil, mai apt să respecte criteriile politice și mai focalizat pe dezvoltarea durabilă și pe apropierea politicilor și standardelor de cele europene. Pentru perioada bugetară 2007-2013 au fost alocate aproximativ 12 miliarde EUR. Această sumă reprezintă o creștere de 32 %, însă 62 % din această finanțare este rezervată pentru vecinii din sud, și numai 38 % pentru vecinii din est. Diferența este mai puțin evidentă dacă este exprimată pe cap de locuitor, dar nu reflectă eforturile de consolidare a Dimensiunii estice;

8. remarcă, de asemenea, că programele naționale din cadrul IEVP se elaborează prin intermediul unor documente strategice la nivel de țară, iar finanțările se acordă în funcție de programele indicative naționale. Documentele strategice menționează cele trei sau patru priorități specifice fiecărei țări, însă toate fac trimitere la consolidarea capacităților administrative și la buna guvernare. În cazul tuturor țărilor partenere, autoritățile locale și regionale ar trebui să figureze în programele indicative naționale ca o subcategorie a obiectivului referitor la respectarea statului de drept. Un alt aspect care limitează efectul PEV asupra autorităților locale și regionale se leagă de faptul că documentele strategice la nivel de țară și programele indicative naționale menționează contactele interumane, dar se limitează la domeniile educației și cercetării. Autoritățile locale și regionale pot juca un rol în acest sens, așa cum o demonstrează programele de cooperare transfrontalieră, iar acest lucru trebuie recunoscut;

9. remarcă, de asemenea, că în documentul său strategic privind cooperarea transfrontalieră din cadrul IEVP pentru 2007-2013, Comisia Europeană a identificat patru domenii de cooperare: dezvoltarea economică și socială; provocările comune în materie de mediu, sănătate publică și lupta împotriva crimei organizate; gestionarea frontierelor; contactele interumane. Trebuie să se prevadă o implicare puternică a autorităților locale și regionale, ceea ce necesită creșterea cooperării la scară mică, creșterea sprijinului acordat măsurilor de construire a capacității administrative a autorităților locale și regionale, precum și susținerea cu prioritate a inițiativelor de îmbunătățire a standardului de viață în zonele de frontieră;

10. subliniază că unele provocări cu care se confruntă țările din regiune, cum ar fi crearea de coridoare transnaționale, gestionarea problemelor de mediu transfrontaliere, gestionarea frontierelor și a migrației, lupta împotriva terorismului și a crimei organizate la scară internațională, precum și activitățile comune ale cetățenilor depășesc prin definiție cadrul unei singure țări și uneori nu pot fi abordate eficient decât printr-un efort de cooperare regională la nivel subnațional. Prin urmare, în ceea ce privește documentul strategic al UE pentru regiunea de est al IEVP 2007-2013, cooperarea între țările partenere și între acestea și Uniunea Europeană ar trebui să vină în sprijinul obiectivelor comune spațiului PEV, dar fiind că ajutorul acordat la nivel subnațional prezintă un avantaj evident;

11. este convins că inițiativele elaborate fie de UE, fie de țările Parteneriatului estic care adoptă exclusiv o abordare diplomatică nu vor ajunge la o soluție durabilă câtă vreme democrația locală nu este pusă în centrul dezbaterii, atât din perspectiva consolidării sale, cât și din cea a cooperării directe între regiunile și orașele din țările UE și ale Parteneriatului estic;

12. în acest spirit, salută faptul că obiectivul este de a încuraja punerea eficientă în practică a PEV și de a consolida treptat dialogul și cooperarea atât între UE și vecinii săi, cât și între vecinii înșiși, în conformitate cu programul strategic interregional al IEVP 2007-2013. Promovarea cooperării între factorii locali va cuprinde un schimb de experiență privind programele PEV și va urmări consolidarea guvernancei democratice și a dezvoltării locale și regionale durabile. Accentul se pune pe o abordare de jos în sus în identificarea și dezvoltarea parteneriatelor, pe proiecte pluripartite și pe diseminarea rezultatelor către alte autorități locale din țări partenere;

13. afirmă că, prin Parteneriatul estic, un proces care, până în prezent, a luat forma unei simple cooperări interguvernamentale, are posibilitatea de a se transforma într-un proiect de dialog între cetățeni și mai ales de cooperare între UE și țările Parteneriatului estic. Prin apropierea autorităților locale și regionale în cadrul unor proiecte concrete și consensuale, Parteneriatul va contribui la o strategie de ansamblu întemeiată pe necesitățile cetățenilor și pe solidaritatea acestora;

14. consideră că una din condițiile unei cooperări reușite între UE și țările Parteneriatului estic, precum și ale unui parteneriat mai puternic prin intermediul PEV, este de a identifica noi teme catalizatoare, pentru a ajuta cetățenii să înțeleagă avantajele practice, transformând declarațiile de principiu în acțiuni concrete, ceea ce presupune o implicare puternică a autorităților alocate locale și regionale, precum și o comunicare activă și clară;

15. constată că intensificarea acțiunilor autorităților locale și regionale și ale societății civile în politicile publice este adesea limitată de slăbiciunile democrației locale și de absența oricărui proces real de descentralizare în țările Parteneriatului estic;

16. în mod analog, constată că descentralizarea și guvernarea locală participativă nu merg neapărat umăr la umăr. În unele state, atât în interiorul UE, cât și dincolo de granițele sale, autoritățile locale și regionale se confruntă cu provocarea comună de a spori prezența la alegeri și de a promova participarea publică, precum și de a implica organizațiile în elaborarea de strategii și în dezvoltarea de proiecte regionale sau orașenești majore;

17. exprimă voința și angajamentul autorităților locale și regionale de a îmbogăți Parteneriatul estic. Gestionarea acestuia nu ar trebui să revină exclusiv guvernelor naționale și Comisiei Europene. Societatea civilă, în sensul cel mai larg, și diverse părți interesate ar trebui să participe activ în Parteneriatul estic. Autoritățile locale și regionale, întreprinderile și ONG-urile (atât din UE, cât și din țările partenere) trebuie să devină parte integrantă a Parteneriatului estic în ansamblul său;

18. insistă, în acord cu avizele emise anterior pe această temă, asupra importanței implicării autorităților locale și regionale, astfel încât acestea să fie parte integrantă a procesului de planificare, implementare și monitorizare/evaluare a Parteneriatului estic și PEV. Acest lucru este valabil în special în domeniile în care autoritățile locale și regionale au competențe directe și extinse;

19. prin urmare, își repetă îndemnul de a se recunoaște rolul autorităților locale și regionale de parteneri esențiali în cadrul PEV și al Parteneriatului estic;

20. recunoaște rolul și experiența diferitelor rețele și asociații de autorități locale, regionale, naționale, europene și internaționale angajate în cooperarea descentralizată din cadrul Parteneriatului estic, precum și expertiza și cunoștințele lor practice. Din acest motiv, eforturile trebuie partajate, iar obiectivele cooperării descentralizate trebuie mai bine armonizate cu acelea ale Parteneriatului, pentru a maximiza rezultatele;

21. consideră că scopul PEV de a sprijini procesul de transformare din țările vecine este în acord cu standardele UE. Principala ambiție a PEV este de a depăși optica politicii externe și de securitate comune (PESC) și, în general, simplele relații externe ale UE cu țări terțe. Țărilor partenere în PEV li s-a oferit perspectiva de a participa la zona UE a celor patru libertăți principale, cu condiția de a pune în aplicare *acquis-ul* comunitar corespunzător, însă fără posibilitatea de a deveni membri UE;

22. sprijină modernizarea politică, economică și sectorială a țărilor Parteneriatului estic, care va deveni posibilă prin noile structuri, precum *noul instrument de parteneriat* sau *instrumentele sectoriale*;

23. salută faptul că Comisia Europeană a invitat CoR să participe la Parteneriatul estic, în special la lucrările platformelor tematice intitulate „*Democrație, bună guvernare și stabilitate*” și, respectiv, „*Contactele interumane*”;

24. intenționează să dezvolte forme de cooperare mai strânsă cu țările participante la Parteneriatul estic. Crearea unei *Adunări a autorităților locale și regionale a Europei de Est și Caucazului de Sud* ca platformă instituțională pentru dialog periodic și cooperare ar putea constitui un obiectiv pe termen scurt de cooperare formală, după ce se vor fi dezvoltat cu succes forme concrete și tangibile de cooperare;

II. RECOMANDĂRI POLITICE

25. îndeamnă Comisia Europeană să revizuiască procesul de elaborare a programelor indicative naționale, care ar trebui negociate de UE cu fiecare țară din Parteneriatul estic în funcție de nevoile și capacitățile țării respective, cu respectarea intereselor proprii fiecărei părți. Programarea la nivel național trebuie să fie efectuată de guvernul țării partenere împreună cu Comisia Europeană. Aceasta ar trebui să coopereze cu țările candidate și să le ajute să își pregătească punerea în aplicare a programelor indicative naționale;

26. prin urmare, invită partenerii să asigure implementarea progresivă a priorităților și a obiectivelor acestor programe; în plus, este necesar să fie revizuit mecanismul de comunicare dintre UE și țările partenere. Astfel, pentru ca Parteneriatul estic să fie o politică mai eficientă, ar trebui ca rapoartele periodice și reuniunile de *feedback* să devină obligatorii, iar acest proces să fie încredințat unui organism de control;

27. salută atenția acordată de Parteneriatul estic mobilității, însă consideră că propunerea Comisiei nu este suficient de explicită în ceea ce privește conținutul pactelor de „mobilitate și securitate” preconizate (punctul 3.3 al comunicării); așadar, încurajează Comisia să își explice mai bine propunerea, astfel încât țările participante la Parteneriatul estic să știe și să înțeleagă cu claritate ce trebuie făcut și ce pot aștepta în schimb din partea UE;

28. salută intenția Parlamentului European de a accepta invitația Comisiei de a integra pe deplin Adunarea *EuroNest* în Parteneriatul estic;

29. sprijină ideea ca Adunarea autorităților locale și regionale din Parteneriatul estic și CoR să aibă un rol de monitorizare, în special în cazul subcomitetelor comune UE-Parteneriat de la nivel de țară, pe teme legate de platformele tematice „*Democrație, bună guvernare și stabilitate*” și „*Contactele interumane*”. Printre aceste teme se numără dezvoltarea economică și socială, dezvoltarea regională, cooperarea transfrontalieră, reformele administrative și descentralizarea în țările Parteneriatului estic;

30. îndeamnă organismele de guvernare ale Parteneriatului ca, în afară de recunoașterea politică acordată autorităților locale și regionale, să le integreze oficial și concret în procesul de cooperare și în Parteneriat;

31. insistă asupra ideii ca autoritățile locale și regionale să ia parte dintr-un stadiu cât mai timpuriu, alături de guvernele centrale, la pregătirea acordurilor de asociere, a documentelor strategice și a planurilor de acțiune convenite bilateral, între UE și țările Parteneriatului, și în special în cazul PEV, în ceea ce privește elaborarea, aplicarea și monitorizarea programelor indicative naționale;

32. prin urmare, invită guvernele țărilor Parteneriatului să insti-tue mecanisme de dialog și consultare națională structurată cu agenții substatali (regionali și locali), partenerii sociali și societatea civilă, prin implicarea rețelelor și asociațiilor autorităților locale și regionale;

33. consideră că instrumentele sectoriale existente ale PEV (dia-log tematic, participarea la programele și agențiile comunitare și acordurile sectoriale) ar trebui armonizate cu oferta Parteneria-tului estic, care ar putea fi rezumată după cum urmează: „o relație contractuală sectorială bazată pe două principii fundamentale – apropierea obligatorie de normele *acquis-ului* comunitar în sectoa-rele respective și asocierea la programele sectoriale și la instituți-ile UE”. Este esențial ca acordul sectorial încheiat în cadrul Parteneriatului estic să ofere statut de observator țării respective, deoarece acest lucru corespunde perfect nevoii declarate de a con-solida angajamentul UE față de vecinii săi din est și reciproc;

34. sugerează, în special, ca *noul instrument de parteneriat și instru-mentele sectoriale* să facă parte integrantă din pachetul de dispoziții al Parteneriatului estic pe care UE îl va negocia separat cu fiecare țară parteneră. Acest pachet de dispoziții va constitui baza armo-nizării și a unei evoluții transparente a diferitelor instrumente ale Parteneriatului. Țărilor participante ar trebui să li se propună rep-ere clare și transparente, astfel încât să-și poată evalua evoluția în relația cu UE în cadrul parteneriatului;

35. urmărește să extindă și să aprofundeze cooperarea dintre autoritățile locale și regionale din UE și țările partene-re, integrând-o pe deplin în relațiile UE cu țările din Europa de Est. Autoritățile locale și regionale sunt de neînlocuit în diverse dome-nii politice acoperite de Parteneriatul estic, cum ar fi buna guver-nanță, reforma administrativă și descentralizarea, dezvoltarea socială și economică, dezvoltarea regională și politica de coezi-une, cooperarea transfrontalieră, protecția mediului, aspectele pri-vind ordinea publică, prevenirea dezastrelor naturale sau provocate de om și reacția la astfel de dezastre, cooperarea cul-turală, educația, turismul, schimbul de elevi și studenți;

36. inițiază un dialog cu Comisia Europeană, pentru a găsi modalități de a implica autoritățile locale și regionale din țările Parteneriatului într-un *program global de sporire a capacității admin-istrative*. Acesta urmărește îmbunătățirea capacității administrative a partenerilor din est și ar trebui așadar să acopere toate sectoa-rele relevante ale cooperării, inclusiv acele sectoare în care rolul autorităților locale și regionale este de neînlocuit. În plus, CoR ar trebui să pregătească, împreună cu partenerii săi din țările Partene-riatului estic, un plan propriu privind contribuția la punerea în aplicare a programului global de sporire a capacității administrative;

37. e decis să contribuie într-un mod semnificativ la implemen-tarea Parteneriatului în domeniul dezvoltării economice și sociale a țărilor în cauză. CoR ar trebui să sprijine propunerea Comisiei de semnare a unor *memorandumuri de înțelegere privind politica regională* cu partenerii din est, în vederea consolidării capacității administrative la nivel național și local. Această măsură s-ar putea

îmbina cu programul global de creștere a capacității administra-tive și cu programele de acțiune și/sau de cooperare ale CoR cu partenerii săi din rândul autorităților locale și teritoriale din țările Parteneriatului estic. Obiectivul cooperării ar trebui să fie împăr-tășirea celor mai bune practici și experiențe ale UE în materie de dezvoltare regională și politică de coeziune;

38. în plus, se angajează să ajute și/sau să consulte, împreună cu autoritățile locale și regionale din țările Parteneriatului, Comisia Europeană și guvernele naționale în procesul de definire a unor programe-pilot de dezvoltare regională care să răspundă nevoilor în materie de dezvoltare locală și regională din țările Parteneria-tului, după modelul politicii de coeziune a UE. În plus, CoR ar tre-bui să inițieze dezbateri cu partenerii săi din țările Parteneriatului, pentru a sprijini cooperarea directă a acestora cu regiuni din UE și a încuraja participarea lor la programele transnaționale exis-tente în Europa de Sud-Est, Europa Centrală și Europa de Nord. De asemenea, CoR ar trebui să încurajeze autoritățile locale și regio-nale din aceste țări să profite de ocazia oferită de Parteneriat în materie de proiecte finanțate de IEVP privitoare la cooperarea transfrontalieră la granițele țărilor participante;

39. inițiază o dezbatere cu Comisia Europeană, pentru a preciza modalitățile participării sale la platformele tematice „*Democrație, bună guvernare și stabilitate*” și „*Contactele interumane*”. În vederea sprijinirii lucrărilor platformelor tematice ale Parteneriatului estic (al treilea nivel operațional), CoR ar trebui să creeze mai multe *grupuri de lucru specializate* (al patrulea nivel operațional), pe teme aflate în strânsă relație cu principalele priorități ale autorităților locale și regionale. În ceea ce privește Comisia Europeană, aceasta ar putea invita reprezentanți ai autorităților locale și regionale să ia parte la lucrările platformelor tematice și/sau grupurilor de lucru specializate, atunci când această măsură se dovedește adec-vată și/sau necesară. Este nevoie de continuarea dezbaterii, pentru a mai bună coordonare cu Comisia;

40. e decis să ajute Comisia Europeană la elaborarea *programu-lui de formare și de instituire de rețele ale autorităților locale și regionale*, în scopul consolidării capacităților administrative și al promovă-rii reformei guvernancei locale, în cadrul platformei tematice „*Democrație, bună guvernare și stabilitate*”. CoR va elabora și va pre-zenta propuneri privind un *program cultural* specific pentru Partene-riatul estic, care va fi lansat în același timp cu platforma tematică „*Contactele interumane*”. CoR va iniția o dezbatere cu Comisia Euro-peană privind eventuala sa participare la lucrările platformelor tematice „*Integrarea economică și convergența cu politicile UE*” și „*Secu-ritatea energetică*”, deoarece aceste domenii cuprind mai multe aspecte la care autoritățile locale și regionale ar putea aduce o con-tribuție valoroasă;

41. are în vedere în special contribuția sa la inițiativa emblem-atică „*Prevenirea, pregătirea și răspunsul în cazul dezastrelor naturale sau provocate de om*”, care urmărește să îmbunătățească capacitatea de gestionare a dezastrelor la nivel local, regional și național. Împreună cu membrii Parteneriatului estic, CoR va iniția o dez-batere asupra eventualei contribuții pe care ar putea să o aducă autoritățile locale și regionale la punerea în aplicare a acestei ini-țiative emblematică;

42. încurajează promovarea unor relații mai strânse între autoritățile locale și regionale din UE și omoloagele acestora din țările Parteneriatului estic, prin intermediul platformelor instituționale europene existente pentru dialog politic periodic, ca și prin proiecte comune concrete, pentru a stabili un parcurs comun către eventuala înființare a unei Adunări a autorităților locale și regionale a Europei de Est și Caucazului de Sud;

43. îndeamnă Comisia Europeană să armonizeze, să coordoneze și să articuleze strâns noua abordare cu diversele programe, proiecte și instrumente comunitare existente, pentru a profita de experiențe, a evita duplicarea activităților și a înregistra progrese;

44. consideră că o creștere a responsabilității aleșilor locali și regionali va contribui la emergența guvernancei pe mai multe niveluri, asociind diferite niveluri instituționale la procesul de decizie, elaborare, aplicare și evaluare a politicilor publice și a politicilor de dezvoltare;

45. propune ca, pentru a maximiza participarea publică, la punerea în aplicare a proiectelor să fie mobilizate resursele umane, tehnice și academice de pe plan local, astfel încât cetățenii să-și asume procesul de cooperare și proiectele aferente;

46. recunoaște oportunitatea unei inițiative deschise la participarea țărilor terțe – în special Federația Rusă și Turcia – care ar putea fi implicate în activitățile unei platforme tematice, ale unui grup de lucru specializat sau ale unei inițiative, dar de la caz la caz și cu condiția ca țările să fie de acord în a recunoaște că existența unui interes comun pentru o temă, proximitatea geografică sau legăturile economice fac acest demers benefic;

47. îi solicită președintelui său să prezinte acest aviz Președinției UE, Comisiei Europene, Parlamentului European și Comitetului Economic și Social European, precum și șefilor de stat din țările Parteneriatului.

Bruxelles, 22 aprilie 2009

Președintele
Comitetului Regiunilor
Luc VAN DEN BRANDE

Avizul Comitetului Regiunilor privind agenda socială reînnoită: oportunități, acces și solidaritate în europa secolului XXI

(2009/C 200/08)

COMITETUL REGIUNILOR

- salută modul în care agenda consolidează activitatea Comisiei în domeniul politicii sociale. Agenda reînnoită și măsurile propuse în aceasta constau în esență în activitatea practică pregătitoare pe care Comisia a început-o deja. Astfel, agenda conține relativ puține inițiative noi de îmbunătățire a vizibilității sau a conținutului esențial al politicii sociale a UE;
- subliniază importanța coeziunii sociale și regionale pentru îndeplinirea obiectivelor Strategiei de la Lisabona revizuite și evidențiază rolul nivelului local și regional în aplicarea acesteia;
- observă că activitățile economice și sociale nu se sprijină și nu se completează reciproc în mod automat, ci că trebuie asigurat în mod continuu un echilibru real și reciproc între obiectivele și mijloacele acestora. Acest lucru este deosebit de important în momentul de față, când schimbările rapide ale economiei globale măresc sentimentul de nesiguranță al publicului larg;
- subliniază că trebuie acordată atenție, în mod sistematic, efectelor sociale ale politicilor UE. De exemplu, efectele sociale ale pieței interne a UE au fost uneori de neprevăzut și nu a fost întotdeauna posibilă pregătirea suficientă în vederea acestora;
- îndeamnă Comisia să colecteze date comparabile și multidimensionale obținute din cercetare despre eficiența sistemelor de protecție socială și atrage atenția în special asupra condițiilor generale ale nivelului local și regional în calitatea acestuia de prestator-cheie de servicii sociale și de sănătate.

Raportor: dl Veikko Kumpumäki (FI-PSE), membru al Consiliului Regional Lapland

Document de referință

Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – „Agenda socială reînnoită: oportunități, acces și solidaritate în Europa secolului XXI”

COM(2008) 412 final

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

1. salută modul în care agenda consolidează activitatea Comisiei în domeniul politicii sociale. Agenda reînnoită și măsurile propuse în aceasta constau în esență în activitatea practică pregătită pe care Comisia a început-o deja. Astfel, agenda conține relativ puține inițiative noi de îmbunătățire a vizibilității sau a conținutului efectiv al politicii sociale a UE;

2. menționează că activitatea de consultare publică desfășurată în scopul inventarierii realității sociale a UE a contribuit la evidențierea faptului că încrederea publică în UE depinde, într-un fel sau altul, de existența unei politici sociale europene credibile, care reprezintă un element esențial al modelului social european. Această încredere este esențială pentru progres, modernizare și deschiderea spre schimbare;

3. subliniază importanța coeziunii sociale și regionale pentru îndeplinirea obiectivelor Strategiei de la Lisabona reînnoite și evidențiază rolul nivelului local și regional în aplicarea acesteia;

Dimensiunea socială a Europei

4. observă că activitățile economice și sociale nu se sprijină și nu se completează reciproc în mod automat, ci că trebuie asigurat în mod continuu un echilibru real și reciproc între obiectivele și mijloacele acestora. Acest lucru este deosebit de important în momentul de față, când schimbările rapide ale economiei globale măresc sentimentul de nesiguranță al publicului larg;

5. subliniază că trebuie acordată atenție, în mod sistematic, efectelor sociale ale politicilor UE. De exemplu, efectele sociale ale pieței interne a UE au fost uneori de neprevăzut, și nu a fost întotdeauna posibilă pregătirea suficientă în vederea acestora;

6. consideră importantă declarația din agenda socială privind permanența obiectivelor sociale fundamentale și angajamentul UE față de societățile armonioase, unite prin coeziune și incluzive;

7. evidențiază că politica socială ar trebui să fie considerată și un factor de protejare și sprijinire a dezvoltării armonioase a societății, nu doar un element de flexibilitate și de schimbare;

8. admite necesitatea unei agende sociale mai cuprinzătoare și recunoaște importanța învățării pe tot parcursul vieții ca element-cheie al acesteia. Cu toate acestea, învățarea nu ar trebui privită doar ca un factor de competitivitate, ci trebuie de asemenea recunoscut rolul social substanțial al acesteia. Pe lângă oferirea de oportunități de a reuși persoanelor individuale, este necesar și să se asigure protecția și incluziunea sociale ale persoanelor care au avut mai puțin succes;

9. subliniază importanța solidarității între diferitele grupuri de populație și generații și între regiuni. Dezbaterile despre schimbările survenite în structura de vârstă a populației și despre adecvarea și durabilitatea sistemelor de protecție socială ar trebui extinse pentru a include toate grupurile de populație și de vârstă și, în acest context, ar trebui să se acorde atenție în special participării active a persoanelor cu handicap sau cu handicap parțial;

10. îndeamnă Comisia să colecteze date comparabile și multi-dimensionale obținute din cercetare despre eficiența sistemelor de protecție socială și atrage atenția în special asupra condițiilor generale ale nivelului local și regional în calitatea acestuia de prestator-cheie de servicii sociale și de sănătate;

11. se exprimă în favoarea unei mai strânse cooperări în Europa în vederea facilitării integrării imigranților și accentuează că, în cadrul acestor eforturi, se poate recurge la experiența autorităților locale și regionale;

Obiectivele agendei sociale reînnoite

12. remarcă în legătură cu cele trei obiective generale intercorelate că:

— îndreptarea atenției asupra *șanselor* egale nu ar trebui să pună în umbră importanța egalității în rezultatele politicilor;

— asigurarea *accesului* nu ar trebui să însemne punerea unui accent prea mare pe evaluarea resurselor pentru servicii și beneficii, ci ar trebui mai degrabă să fie vizibile și garantate oportunitățile de acces universal;

— demonstrarea *solidarității* înseamnă și luarea în considerare într-un mod flexibil a necesităților în continuă schimbare ale diferitelor regiuni, atunci când se decide asupra finanțării și politicilor europene;

13. menționează că nivelul local și regional poate aduce o contribuție substanțială în ceea ce privește inovarea și dezvoltarea, pentru a răspunde necesităților UE. Ar trebui să se poată profita în mod eficient de experiența acestui nivel acestuia în cadrul agenției sociale reînnoite;

Obiectivele principale

14. consideră că este bine să se continue gama de activități dedicate copiilor și tinerilor și atrage în mod deosebit atenția asupra importanței măsurilor de prevenire în acest context;

15. menționează că, la îmbunătățirea și evaluarea calității sistemelor de educație, ar trebui să se pună accent pe binele, siguranța și fericirea copiilor pe lângă rezultatele școlare ale acestora. De asemenea, ar trebui acordată o atenție deosebită competențelor pedagogice ale profesorilor și obiectivului egalității la toate nivelurile educației;

16. îndeamnă ca metoda deschisă de coordonare să se concentreze în acest context asupra bilanțului bunelor soluții și practici locale și regionale și îmbunătățirii acestora, precum și asupra difuzării informațiilor pentru a se permite aplicarea acestora la o scară mai mare; în acest context CoR reamintește că metoda deschisă de coordonare reprezintă o formă de cooperare voluntară între statele membre;

17. menționează că doar creșterea și ocuparea forței de muncă nu sunt suficiente pentru a garanta o societate justă din punct de vedere social și că este necesară o politică socială eficientă și responsabilă la toate nivelurile;

18. subliniază nevoia de a aduna și disemina informații ample și diverse pentru a înlesni modelele de flexibilitate eficiente;

19. subliniază că programele de învățare pe tot parcursul vieții ar trebui să fie în interesul tuturor grupurilor de populație și de vârstă și accesibile tuturor, deși acest lucru necesită informarea deplină a publicului larg, și că dezvoltarea unui învățământ pentru adulți, de înalt nivel calitativ, necesită o cooperare largă la toate nivelurile de guvernare și între diferitele părți interesate. În ceea ce privește formarea profesională, este deosebit de important să se asigure faptul că sistemul de educație formează competențele necesare pentru ocuparea forței de muncă și că, acolo unde este necesar, sistemul de educație poate răspunde foarte prompt nevoilor educaționale care apar. Necesitățile educaționale ar trebui de asemenea anticipate, în funcție de posibilități, prin colaborarea cu autoritățile locale și regionale;

20. amintește că societatea are nevoie și de personal specializat calificat în domeniul îngrijirii și oferirii de asistență medicală, motiv pentru care aceste competențe ar trebui menționate ca parte a „setului de competențe moderne”, la care se face referire în agenda socială;

21. subliniază nevoia de noi forme de educație care să combine munca și învățarea și încurajează autoritățile publice, angajatorii și persoanele individuale să poarte o discuție deschisă despre responsabilitatea lor față de aceste modalități de combinare a muncii cu învățarea;

22. atrage în mod deosebit atenția asupra obiectivelor de a îmbunătăți atât calitatea, cât și performanța muncii și consideră că este importantă diseminarea datelor relevante obținute din cercetare și a celor mai bune practici;

23. salută angajamentul Comisiei de a se asigura că nu există contradicții între drepturile și libertățile fundamentale prevăzute în tratat și îndeamnă Comisia să țină seama de experiențele din acest domeniu, inclusiv la nivel local și regional;

24. menționează că, la analiza și dezvoltarea sistemelor medicale europene, ar trebui luate în considerare aspectele mai largi ale acestora, inclusiv planificarea, calitatea și accesibilitatea serviciilor și forța de muncă. În calitate de principali organizatori ai serviciilor publice sociale și de sănătate, autoritățile locale și regionale sunt un partener-cheie în acest proces;

25. salută în mod deosebit acțiunea Comisiei de a se asigura că regulile privind piața unică și concurența facilitează dezvoltarea serviciilor sociale de bună calitate și universal accesibile. Aceasta înseamnă asigurarea unui temelie juridic solid pentru serviciile de interes general, precum și crearea canalelor necesare pentru un proces deschis de dezbateră și de adoptare a deciziilor referitoare la coordonarea regulilor privind serviciile sociale cu cele ale pieței unice. Datele obținute din experiențele de la nivel local și regional ar trebui să fie colectate în mod sistematic pentru a se asigura că sunt disponibile suficiente informații și că cele mai bune practici sunt utilizate pe scară largă. Acest angajament nu include totuși obligația statelor membre de a prezenta rapoarte detaliate și nu ar trebui să genereze sarcini administrative disproporționate pentru autoritățile locale;

26. recomandă să se acorde prioritate drepturilor sociale și solidarității în cadrul eforturilor UE de combatere a sărăciei și excluziunii sociale și să se studieze în mod serios dacă programele alimentare și depozitele de alimente ar trebui să facă parte din politicile unui stat social european în secolul XXI;

27. consideră că este esențială promovarea egalității de gen, eliminarea diferenței de salarizare dintre bărbați și femei și realizarea unei concilierii reale între viața profesională și viața de familie;

28. susține accentuarea noii priorități politice privind nediscriminarea, menționând potențialul semnificativ al Uniunii Europene de lider în acest domeniu;

Principalele puncte de vedere ale Comitetului Regiunilor

29. susține perspectiva cuprinzătoare a agendei, care reunește activitățile diferitelor sectoare, însă cu toate acestea, îndeamnă Comisia să se asigure că această abordare nu pune în umbră provocările fundamentale pentru politica socială tradițională, precum mărirea diferențelor dintre venituri și inegalitatea în continuă creștere, și respectiv măsurile necesare pentru abordarea acestora;

30. menționează că acțiunile prezentate în agendă au adesea multe dimensiuni diferite – și uneori contradictorii –, ceea ce necesită o atenție detaliată. De exemplu, în ceea ce privește promovarea mobilității, ar trebui să se acorde atenție problemelor cauzate de tinerii care pleacă din unele localități și, în consecință, distorsionării structurii de vârstă în anumite zone. Comitetul subliniază necesitatea de a se proteja partea „nemobilă” a populației și de a se asigura șanse egale în zonele mai puțin atractive. De asemenea, ar trebui luați în considerare factori precum impactul asupra mediului al mobilității mărite;

31. subliniază că metoda deschisă de coordonare, la fel ca orice altă metodă a politicii sociale europene, ar trebui dezvoltată pe baza nevoilor proprii de politică socială ale statelor membre, care sunt înțelese cel mai bine în practică la nivel local și regional. Întrucât statele membre și circumstanțele specifice regiunilor lor

diferă foarte mult, introducerea unor obiective cantitative ale politicii sociale poate fi problematică. Coordonarea deschisă la nivel european ar trebui să fie îmbunătățită în primul rând prin aplicarea ei în anumite chei-cheie, prin sporirea eficienței activităților de cercetare și raportare și prin mărirea rolului jucat de cunoștințele specifice ale nivelului local și regional în aplicarea și dezvoltarea proceselor de coordonare. Aceasta ar putea să îmbunătățească în mod semnificativ impactul și vizibilitatea metodei, și astfel și calitatea politicii sociale europene, care reprezintă un element important al proiectului de integrare europeană. În prezent, legăturile dintre metoda deschisă de coordonare și autoritățile locale și regionale sunt încă prea slabe;

32. menționează rolul și potențialul dialogului social la nivel european în pregătirea inițiativelor și punerea în practică a acestora în cadrul agendei la nivel local și regional și consideră că este important să se extindă acest dialog.

Bruxelles, 22 aprilie 2009

Președintele
Comitetului Regiunilor
Luc VAN DEN BRANDE

III

(Acte pregătitoare)

COMITETUL REGIUNILOR

A 79-A SESIUNE PLENARĂ 21 ȘI 22 APRILIE 2009

Avizul Comitetului Regiunilor privind energia: revizuirea strategică și performanța energetică a clădirilor

(2009/C 200/09)

COMITETUL REGIUNILOR

- regretă cu nu există nicio propunere privind introducerea unui instrument legislativ cu caracter obligatoriu destinat în mod specific realizării obiectivului de sporire a eficienței energetice cu 20 %;
- evidențiază posibilitatea unor soluții care asociază activitățile industriale și producția de energie (valorificarea căldurii pierdute, răcirea, generarea de energie, tehnici de co- și poligenerare etc.);
- reamintește importanța muncii realizate de agențiile regionale și locale pentru energie din întreaga Uniune Europeană. Acestea reprezintă parteneri strategici pentru politica energetică europeană, iar acțiunile pe care le desfășoară ar trebui sprijinite mai mult și valorificate de Uniunea Europeană;
- subliniază importanța accelerării recurgerii la fondurile structurale pentru investițiile în materie de eficiență energetică din domeniul construcțiilor;
- sprijină inițiativa Comisiei Europene privind autorizarea permanentă a aplicării de cote reduse de TVA în sectorul locuințelor, inclusiv pentru lucrările de renovare;
- sprijină eforturile Comisiei Europene de dezvoltare a instrumentelor financiare destinate îmbunătățirii eficienței energetice, în parteneriat cu BEI și BERD. Reamintește că una dintre mizele esențiale ale creării acestor instrumente financiare este îmbunătățirea accesului la acestea al autorităților locale și regionale, cu scopul de a le sprijini în îndeplinirea rolului de actori principali în punerea în aplicare a Directivei privind performanța energetică a clădirilor.

Raportor: dl Jean-Louis JOSEPH (FR-PSE), primarul comunei Bastidonne

Documente de referință:

Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – A doua revizuire strategică a politicii energetice. Un plan de acțiune al UE pentru securitate și solidaritate în domeniul energiei COM(2008) 781 final și

Propunerea de reformare a Directivei 2002/91/CE din 16 decembrie 2002 privind performanța energetică a clădirilor

COM(2008) 780 final; 2008/0223(COD)

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

A. A doua revizuire strategică a politicii energetice a Uniunii Europene

1. consideră că tematica politicii energetice a Uniunii Europene este esențială pentru prezentul și viitorul acesteia și al cetățenilor ei, precum și pentru abordarea chestiunilor legate de schimbările climatice la nivel mondial. Comitetul reamintește rolul-cheie care le revine actorilor de la nivel local și regional ca parteneri la elaborarea, planificarea și punerea în aplicare cu succes a politicii energetice europene. În acest sens, regretă că rolul actorilor de la nivel regional și local este prea puțin luat în considerare în cadrul celei de-a doua revizuirii strategice;

2. recunoaște importanța securității aprovizionării, foarte delicată din punct de vedere politic, asupra căreia se concentrează a doua revizuire strategică. De asemenea, recunoaște că statele membre cunosc situații diferite în ceea ce privește securitatea aprovizionării. Aceste diferențe, care sunt, printre altele, motivate istoric, impun o acțiune coordonată la nivel european, în vederea reducerii dezechilibrelor, consolidării legăturilor dintre parteneri și reducerii riscurilor la care este expusă Uniunea în ansamblu;

3. recunoaște că, în urma primei revizuirii strategice, s-au realizat progrese importante, și anume definirea așa-numitelor obiective „20-20-20” și primii pași pe plan legislativ, stabiliți prin recentul acord dintre Parlament și Consiliu asupra Pachetului privind energia și clima;

4. consideră că aceste progrese, deși remarcabile, reprezintă doar un prim pas. Prin urmare, este important ca obiectivele „20-20-20” să rămână principala prioritate a politicii energetice europene, pentru a se asigura coerența și continuitatea necesare succesului acțiunii începute;

5. subliniază că, de acum înainte, eficiența energetică trebuie să constituie una dintre preocupările principale ale Uniunii Europene în materie de energie. Comitetul reamintește modelul *trias energetica*, care ierarhizează, în ordinea descrescătoare a importanței, politicile de reducere a impactului consumului de energie asupra

climei: eficiența energetică, promovarea energiei regenerabile și optimizarea utilizării combustibililor fosili. Eficiența energetică reprezintă nu numai cheia de boltă a obiectivelor „20-20-20”, ci joacă un rol esențial și în domeniul securității aprovizionării. Cu toate acestea, este regretabil că, dintre cele trei obiective „20-20-20”, eficiența energetică este singurul care nu a fost încă transpus într-un instrument legislativ cu caracter obligatoriu;

6. în acest context, salută măsurile privind eficiența energetică propuse de Comisie cu ocazia publicării celei de-a doua revizuirii strategice (în special revizuirea Directivei privind performanța energetică a clădirilor – a se vedea mai jos), dar regretă că:

6.1 la modul general, eficiența energetică ocupă doar locul al patrulea în rândul celor cinci priorități din planul de acțiune al UE pentru securitate și solidaritate în domeniul energiei;

6.2 nu există nicio propunere privind introducerea unui instrument legislativ cu caracter obligatoriu destinat în mod specific realizării obiectivului de sporire a eficienței energetice cu 20 %. Trebuie stabilită o legătură mai clară cu obiectivele și instrumentele menționate în Directiva privind eficiența energetică la utilizatorii finali și serviciile energetice (2006/32/CE). Aceasta reprezintă un instrument concret, cu care se poate face un prim pas către îndeplinirea obiectivului de 20 %;

6.3 după cum reiese din anexa la cea de-a doua revizuire strategică, Comisia Europeană contează, într-o anumită măsură, pe un fenomen independent de acțiunea sa (creșterea prețurilor petrolului) pentru a-și atinge obiectivul de 20 % în materie de eficiență energetică. Aceasta dovedește o lipsă de voință politică și o investiție insuficientă în eficiența energetică. O asemenea atitudine este cu atât mai regretabilă cu cât beneficiile care s-ar putea obține prin investiții în eficiența energetică fac din acestea un puternic instrument de relansare economică și de creare de locuri de muncă, elemente esențiale în actualul context de criză;

6.4 propunerile în materie de eficiență energetică care însoțesc cea de-a doua revizuire strategică nu cuprind măsuri specifice pentru industrie, cu toate că aceasta este un mare consumator de energie. În ceea ce privește securitatea aprovizionării, este important să se scoată în evidență soluțiile posibile, care asociază activitățile industriale și producția de energie (valorificarea căldurii pierdute, răcirea, generarea de energie, tehnici de co- și poligenerare etc.);

6.5 apreciază recunoașterea faptului că transportul are de jucat un rol major în atingerea obiectivelor energetice. Cu toate acestea, dat fiind că sectorul european al transporturilor este dependent în foarte mare măsură de petrol, regretă că a doua analiză strategică nu propune o strategie pentru acest sector. Transporturile reprezintă peste 30 % din consumul final de energie la nivelul Uniunii, fiind direct afectate de problematica securității aprovizionării, întrucât depind aproape exclusiv de petrol, pe care Uniunea Europeană îl importă în proporție de peste 80 %. Prin urmare, Comitetul solicită Comisiei Europene să facă propuneri privind eficiența transporturilor, pe lângă Pachetul privind eficiența energetică. Potențialul neutilizat în acest domeniu este substanțial, atât în ceea ce privește reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, cât și în materie de acțiuni în domenii precum traficul feroviar și alte forme de transport în comun, vehiculele eficiente din punct de vedere energetic, utilizarea în comun a autoturismelor, condusul ecologic, creșterea numărului de persoane care se deplasează cu bicicleta etc;

7. subliniază rolul esențial al autorităților regionale și locale în materie de eficiență energetică. În acest cadru:

- a. își reafirmă sprijinul acordat „Pactului primarilor” și reamintește avizul prospectiv pe care l-a elaborat pe această temă și care sublinia, printre altele că „*acțiunile la nivel local reprezintă un element-cheie pentru [...] atingerea obiectivelor de mărire a eficienței energetice cu 20 %, rolul crucial al regiunilor și municipalităților în realizarea acestui deziderat fiind deja recunoscut clar de Comisia Europeană și Parlamentul European*” ⁽¹⁾;
- b. consideră că amenajarea teritoriului la nivel local este un mijloc important de restructurare a societății, printr-o abordare globală, în vederea unei mai bune protecții a climei și pentru eficiență energetică. La acest nivel se efectuează amplasarea infrastructurii, a locurilor de muncă, a zonelor comerciale și rezidențiale, ceea ce poate contribui la o reducere a deplasării și la un transport mai eficient din punct de vedere energetic, precum și la extinderea sistemelor de încălzire urbană, a energiei eoliene și a celei geotermale;
- c. consideră că în sectorul public se pot realiza, în general, economii mari de energie – un potențial important care nu a fost utilizat la întreaga capacitate până acum. Ajutoarele și stimulentele corespunzătoare pot permite, în același timp, sporirea eficienței energetice, reducerea costurilor energetice și stimularea ocupării forței de muncă;
- d. salută anunțarea unei „noi inițiative de finanțare pentru promovarea energiei durabile” și solicită ca aceasta să consacre o bună parte din mijloacele sale de acțiune finanțării de proiecte realizate la nivel regional și local, acordând prioritate eficienței energetice;
- e. reamintește importanța muncii realizate de agențiile regionale și locale pentru energie din întreaga Uniune Europeană. Acestea reprezintă parteneri strategici pentru politica energetică europeană, iar acțiunile pe care le desfășoară ar trebui sprijinite mai mult și valorificate de Uniunea Europeană;
- f. solicită crearea unui grup de lucru la care să participe Comisia și reprezentanții autorităților regionale și locale și ai rețelelor acestora, în vederea dezvoltării unei noi viziuni în materie de eficiență energetică, bazată pe o abordare de jos în sus;

8. observă următoarele aspecte cu privire la cele șase proiecte prioritare – definite ca esențiale pentru Uniunea Europeană -, fără să se pronunțe asupra fondului proiectelor propuse:

- a. ar trebui făcute evaluări ale costurilor acestor proiecte, pentru a permite o comparație relevantă cu alte inițiative, înainte de a se aproba formal proiectele propuse ca „prioritare”. Într-adevăr, aceste proiecte riscă să utilizeze o parte consistentă a bugetului disponibil;
- b. anumite proiecte dintre cele propuse par să beneficieze de un grad de prioritate mai înalt decât celelalte, având în vedere că sunt deja prevăzute dispoziții destul de clare privind punerea lor în aplicare (elaborarea de comunicări și a unui plan de acțiune cu mijloacele de finanțare), în timp ce calendarul de punere în practică a celorlalte este mult mai vag;
- c. recunoaște că interconectarea este esențială pentru repartizarea riscurilor și pentru a spori solidaritatea între statele membre. În plus, consideră că, pentru a garanta aprovizionarea cu gaz și electricitate a tuturor cetățenilor UE, sunt necesare schimbări majore în infrastructura energetică internă a UE. Subliniază că este esențial să se realizeze modificări în infrastructura energetică europeană, în cadrul dezvoltării producției descentralizate de energie și a energiilor regenerabile în Europa. Orice decizie în materie de investiții în infrastructura energetică europeană va trebui să ia în considerare obiectivele Uniunii din acest domeniu. Fără a se pronunța asupra conținutului celor șase proiecte de infrastructură energetică propuse, Comitetul prevede că nevoile de finanțare detaliate care vor fi identificate în 2009-2010 vor fi substanțiale și solicită să se acorde prioritate și proiectelor din domeniul eficienței energetice și reducerii impactului pe care călătoriile internaționale îl au asupra bugetului viitor al UE;

9. subliniază, în același context al investițiilor, că transformarea sistemului energetic european într-un sistem mai descentralizat necesită investiții semnificative, o concertare cu actorii locali și regionali și recunoașterea sporită a rolului acestora în materie de politică energetică;

10. în ceea ce privește capitolul consacrat resurselor energetice indigene, subliniază următoarele aspecte:

- a. este necesar să se acorde un rol primordial energiei regenerabile, în acord cu obiectivele „20-20-20” și ținând cont de avantajele de natură economică, socială și ecologică pe care aceasta le oferă. Reamintește avizul privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile ⁽²⁾. În plus:
  - salută propunerea de elaborare a unei comunicări privind depășirea obstacolelor din calea energiei regenerabile din UE. Solicită ca aceasta să fie publicată cât mai curând posibil, cel mai târziu în 2010, să fie actualizată în mod regulat și să fie însoțită de măsurile necesare eliminării barierelor identificate;

⁽¹⁾ CdR 241/2008 fin.

⁽²⁾ CdR 160/2008 fin

- reamintește că problemele legate de rețelele de transport și de distribuție ocupă un loc central în dezvoltarea energiei regenerabile. Solicită Comisiei Europene să elaboreze o comunicare privind dezvoltarea unei super-rețele europene, evocată în cea de-a doua revizuire strategică. Această comunicare se va focaliza asupra problemelor de infrastructură și a posibilităților oferite de tehnologiile „rețelelor inteligente” („*smart grids*”) în vederea realizării obiectivelor „20-20-20” ale Uniunii Europene, precum și a tranziției către o descentralizare sporită a producției de energie din surse regenerabile. În plus, este necesară o revizuire a propunerilor cuprinse în cea de-a doua revizuire strategică în materie de rețele de transport și de distribuție în cadrul comunicării propuse mai sus, în sensul unei abordări cu adevărat globale a acestor chestiuni;
- b. energia nucleară depinde de un combustibil în mare parte importat, de aceea nu poate fi considerată „indigenă”. Dimpotrivă, exploatarea energiei nucleare are consecințe pe plan local care apasă greu asupra autorităților locale și regionale, în special în ceea ce privește riscurile legate de această formă de energie și gestionarea deșeurilor rezultate. Comitetul salută, în acest cadru, anunțarea unei propuneri revizuite de directivă privind instituirea unui cadru comunitar pentru siguranța nucleară și sugerează ca, în acest context, să se studieze și chestiunea gestionării durabile a deșeurilor nucleare și a costurilor acesteia;
- c. cărbunele este, de asemenea, într-o măsură din ce în ce mai mare, un combustibil importat; nu numai transportul, ci și combustia acestuia și reziduurile produse ridică probleme considerabile sub aspectul emisiilor. Continuarea utilizării lui, dacă este necesară, trebuie să se facă prin utilizarea de centrale cu randament ridicat și emisii scăzute;
- d. solicită Comisiei să mențină cele mai ridicate standarde de mediu în evaluarea posibilităților de exploatare a rezervelor indigene „neconvenționale” de combustibili fosili (enuțate la punctul 2.5, paragrafele 7-8 din cea de-a doua revizuire strategică) și să țină cont, în cadrul studiului de rentabilitate, de toți factorii externi legați de exploatarea acestor rezerve;
- e. consideră că trebuie sprijinită în mod prioritar stimularea cercetării și dezvoltării pentru obținerea de energie nepoluantă și regenerabilă din surse marine, precum cea produsă cu ajutorul vântului, valurilor, mareelor și curenților oceanici, dat fiind că energiile din surse marine nu sunt încă exploatare comercial, iar UE dispune de potențialul necesar atât pentru a obține un avantaj competitiv, cât și pentru a juca un rol de frunte în protecția mediului;
11. salută anunțarea unei comunicări privind finanțarea tehnologiilor cu emisii reduse de dioxid de carbon. Având în vedere că aceasta va ține cont de veniturile generate în cadrul revizuirii directivei privind comercializarea cotelor de emisie, reamintește avizul elaborat de CoR pe această temă, care „*recomandă ca minimum 30 % din sumele provenite din vânzarea la licitație a cotelor [...]*

să fie alocate de statele membre autorităților regionale și locale, în vederea [...] promovării utilizării energiilor regenerabile și eficienței energetice în destinațiile finale [...]”⁽¹⁾.

În plus, subliniază că, în perspectiva unei utilizări cât mai eficiente a resurselor bugetare disponibile, tehnologiile de captare și stocare a dioxidului de carbon, aflate într-un stadiu incipient de dezvoltare și incapabile să rezolve problema producției de energie și pe cea a securității aprovizionării, nu ar trebui să beneficieze de o finanțare disproporționată în raport cu tehnologiile din domeniul eficienței energetice sau al surselor regenerabile de energie;

12. salută propunerea de definire a unei agende politice în perspectiva anului 2030 și a unei viziuni pentru 2050. Adevăratele orientări strategice, decizii de investiții și proiecte de infrastructură nu pot fi avute în vedere decât pe termen lung. Își exprimă surprinderea în legătură cu faptul că, din lista – incompletă – a temelor evocate în cadrul viziunii pentru 2050, *limitarea emisiilor de dioxid de carbon generate la producerea de electricitate în Europa până în 2050* pare să beneficieze de prioritate, câtă vreme abordarea acestei teme este propusă cu ocazia următorului plan strategic pentru tehnologiile energetice. Cu toate că tema este, fără îndoială, importantă și promițătoare, există și alte teme cel puțin la fel de urgente. Definirea unei viziuni pentru 2050 trebuie să prezinte o strategie globală și nu să se concentreze pe un număr restrâns de priorități tematice;

B. Reformarea Directivei privind performanța energetică a clădirilor

I. Recomandări politice

13. se pronunță în favoarea principiului reformării Directivei privind performanța energetică a clădirilor;

14. subliniază caracterul urgent al unei acțiuni de anvergură în sectorul performanței energetice a clădirilor, din perspectiva beneficiilor care decurg din aceasta:

- pentru obiectivele Uniunii Europene în domeniul climei și energiei;
- din punct de vedere social (problemele tot mai mari ale cetățenilor, având în vedere cheltuielile pentru încălzirea locuințelor). Pe de altă parte, Comitetul subliniază că, în contextul crizei actuale, cresc inegalitățile socio-economice dintre cetățenii care pot să-și finanțeze lucrările de reabilitare energetică și pot beneficia de facturi reduse la energie și numărul crescând al cetățenilor care, neputând să facă față costurilor de reabilitare, sunt nevoiți să plătească sume din ce în ce mai mari;
- din punct de vedere economic și din perspectiva creării de locuri de muncă la nivel local;

15. subliniază caracterul urgent al acestor chestiuni și, prin urmare, solicită Consiliului și Parlamentului să se asigure că se vor lua hotărâri rapide și ambițioase pe această temă; solicită statelor membre să evite repetarea întârzierilor în transpunerea și punerea în aplicare constatate în cazul primei versiuni a acestei directive;

⁽¹⁾ CdR 161/2008 fin.

16. pentru a facilita implementarea declarațiilor privind performanța energetică, Comisia ar trebui să introducă un program de schimb, între statele membre și între administrațiile locale și regionale, de bune practici și de informații privind utilizarea soluțiilor tehnice, precum și a achizițiilor publice pentru îmbunătățirea eficienței energetice;

17. reamintește rolul esențial al autorităților locale și regionale în punerea în aplicare a acestei directive, prin:

- gestionarea propriilor clădiri;
- competențele acestora în ceea ce privește amenajarea teritoriului și acordarea autorizațiilor de construcție, utilizarea materialelor de construcție izolatoare, precum și calitatea lucrărilor de construcție și de reabilitare;
- colectarea și valorificarea materiilor prime secundare în vederea extinderii evantaiului de surse de energie disponibile (pentru curent electric și căldură);
- apropierea de cetățeni.

S-au luat numeroase inițiative în materie de performanță energetică a clădirilor, constând în acțiuni voluntare ale autorităților regionale și locale europene, cum ar fi cele menite să raționalizeze consumul de energie în locuințe și clădirile publice sau cele întreprinse în cadrul redinamizării spațiului urban. Statele membre trebuie să integreze autoritățile și actorii regionali și locali ca parteneri strategici pentru punerea în aplicare a acestei directive, să caute să beneficieze de experiența acestora și să asigure promovarea și repetarea celor mai reușite experiențe. Prin urmare, Comitetul solicită autorităților locale și regionale să se implice în elaborarea planurilor naționale de acțiune;

18. consideră că reorientarea propusă consolidează directiva sub diverse aspecte. Apreciază în mod special:

- propunerile privind scăderea progresivă sau eliminarea pragurilor de 1 000 m². Salută menținerea unui prag de 250 de m² la articolul 12 alineatul (1) (reformat);
- îmbunătățirile din sistemul certificatelor de performanță energetică (în special, obligativitatea publicării acestor certificate în toate anunțurile de închiriere sau de vânzare);

19. dorește să sublinieze importanța îmbunătățirii continue a directivei, pe baza experienței concrete a punerii sale în aplicare, atent analizate și evaluate. Ar trebui evaluată, printre altele, importanța certificatelor de performanță energetică și a modului în care acestea sunt elaborate. O abordare flexibilă ar putea ajuta la rezolvarea problemelor determinate de lipsa competențelor, atunci când este cazul;

20. consideră că metodologia comparativă propusă, „de calcul al nivelurilor optime, din punct de vedere al costurilor, ale cerințelor minime de performanță energetică” poate constitui un instrument eficient de evaluare comparativă la nivel european. Cu toate acestea, Comitetul invită Comisia să țină cont de toți factorii externi la stabilirea acestei metodologii, în special de costurile inacțiunii (degradarea mediului, a sănătății, scăderea competitivității etc., generate de insuficiența investițiilor în materie de eficiență energetică), precum și de efectele pozitive ale investițiilor în eficiența energetică (în materie de creare de locuri de muncă și de bogăție, de sprijinire a activității de cercetare, de autonomie energetică, de calitate și durabilitate a clădirilor construite etc.);

21. de asemenea, este important să se utilizeze posibilitățile de creștere a eficienței energetice a clădirilor fără investiții, de exemplu printr-o funcționare optimă a acestora și prin participarea utilizatorilor. Numeroase autorități locale și regionale întreprind deja cu succes acțiuni în acest sens;

22. subliniază necesitatea unei informări complete a publicului cu privire la parametrii utilizați la calcularea rentabilității recomandărilor prevăzute în certificatul de performanță energetică, care să permită o înțelegere clară a calculului efectuat, oferind cetățenilor posibilitatea de a reevalua rentabilitatea măsurilor de eficiență energetică în funcție de noi elemente (evoluția prețurilor energiei, prima acordată de autoritățile publice, durata de viață a echipamentelor etc.);

23. subliniază, printre noile măsuri propuse, utilitatea rapoartelor solicitate statelor membre, de exemplu, la articolul 5 alineatul (2) și la articolul 9 alineatul (3). Pentru a garanta acuratețea acestor rapoarte, ar trebui ca directiva să impună participarea autorităților regionale și locale la elaborarea lor;

24. reamintind avizul său privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile ⁽¹⁾, apreciază prezența unor elemente de coordonare a directivei cu alte acte legislative europene importante din acest domeniu, în special Directiva privind serviciile energetice (2006/32/CE), precum și cu propunerile existente și viitoare privind achizițiile publice ecologice. Aceste elemente de coordonare consolidează coerența ansamblului și reduc sarcinile care le revin statelor membre, prin gruparea diferitelor rapoarte care le sunt solicitate;

25. se pronunță în favoarea obiectivului de creștere a numărului de clădiri „cu emisii scăzute sau zero de dioxid de carbon și cu consum scăzut sau zero de energie primară” și în favoarea rolului de exemplu atribuit, în acest sens, sectorului public;

26. cu toate acestea, reamintește că ideea esențială a directivei este economia de energie în scopul reducerii la minimum a impactului asupra mediului. Elaborarea unei definiții a clădirilor „cu emisii scăzute sau zero de dioxid de carbon și cu consum scăzut sau zero de energie primară” nu poate duce, așadar, la favorizarea clădirilor cu emisii scăzute de CO₂ față de cele cu un consum de energie scăzut. În plus, perspectiva impactului global asupra mediului trebuie să aibă întotdeauna prioritate în raport cu simplitudinea criteriului al emisiilor de CO₂;

⁽¹⁾ CdR 160/2008 fin.

27. subliniază totodată interesul și provocarea reprezentate de obligativitatea controlului de calitate asupra certificatelor de performanță energetică și a rapoartelor de inspecție. Această măsură va fi esențială pentru îmbunătățirea semnificativă a calității clădirilor în Europa;

28. subliniază că stabilirea momentului în care vor fi realizate lucrările va avea o influență semnificativă asupra impactului global al directivei. În acest sens:

- salută propunerea din directivă care prevede ca acordarea de ajutor în materie de construcție sau de renovare să fie condiționată de respectarea normelor de performanță energetică. Aceasta trebuie pusă în aplicare cât mai curând posibil, dar ar fi de preferat să fie stabilită la nivelul programelor specifice de la nivel național și local;
- propune lansarea unei reflecții privind un mecanism care să stabilească, în cursul ciclului de viață al clădirilor, un termen de conformare obligatorie a nivelului performanței energetice a clădirilor. Un astfel de sistem ar favoriza îmbunătățirea rapidă a calității clădirii existente, prin introducerea unui termen pentru reabilitarea energetică;

29. subliniază că punerea în aplicare a directivei necesită un efort important în materie de formare. În această privință, propune introducerea unei prevederi care să impună:

- obligația, pentru statele membre, de a lua toate măsurile necesare evaluării și satisfacerii adecvate a nevoilor din acest domeniu, în special pentru acordarea fondurilor corespunzătoare pentru a garanta disponibilitatea personalului calificat;
- obligația de a face referire la acest subiect în planurile naționale de acțiune în materie de eficiență energetică;

30. în ceea ce privește formarea profesioniștilor din domeniu, subliniază succesul de care s-au bucurat inițiativele de la nivel regional și local privind sectorul construcțiilor, prin crearea de grupuri de discuție formate din reprezentanți ai diverselor meserii (instalatori, zidari, electricieni etc.) pentru a schimba idei pe tema interacțiunii rolurilor care le revin în construirea unei clădiri. Aceste experiențe s-au dovedit benefice pentru calitatea procesului de construcție la modul general și, ca atare, pentru calitatea clădirilor în sine. În cadrul grupurilor care au identificat ca obiectiv eficiența energetică, s-au găsit, datorită interacțiunilor dintre diversele meserii, soluții eficiente și inovatoare;

31. subliniază necesitatea de a evalua corect costurile inițiale reale pe care le-ar implica această directivă, pentru a furniza instrumente financiare stimulative de susținere și accelerare a punerii în aplicare a directivei. În acest cadru:

- a. se pronunță în favoarea recunoașterii, în cadrul planului de redresare economică prezentat de Comisie în decembrie 2008, a investițiilor în eficiența energetică ca o ocazie pentru economia europeană;

- b. își exprimă, totuși, regretul profund cu privire la faptul că, în martie 2009, propunerea de compromis aprobată de Consiliul European privind „finanțarea proiectelor de infrastructură prezentată de Comisie în cadrul planului european de redresare economică” nu prevede nicio investiție în proiecte menite să îmbunătățească eficiența energetică.

Cu toate acestea, anumite proiecte, cum ar fi Campania pentru clădiri inteligente din punct de vedere energetic (*Energy Smart Buildings Campaign*), elaborată de Consiliul european pentru energiile regenerabile (EREC) pe baza experiențelor concrete din domeniul energiilor regenerabile, nu necesită decât o investiție limitată în raport cu planul de redresare (300 de milioane de euro) și ar avea un impact considerabil în termeni energetici, de protecția mediului, dar și de creare de locuri de muncă (se estimează 150 000 de noi locuri de muncă), revitalizând rapid activitatea economică (cu rezultate așteptate chiar din 2010) și având un efect multiplicator important (fiecare euro investit în campanie ar genera până la 33 de euro de investiții în clădiri mai eficiente din punct de vedere energetic).

Proiectul *Energy Smart Buildings Campaign* se sprijină pe corelarea a trei campanii de promovare a „clădirilor inteligente din punct de vedere energetic”, care se adresează: 1) proprietarilor, 2) structurilor cu efect multiplicator și 3) profesioniștilor (inclusiv activităților de formare);

- c. subliniază importanța accelerării recurgerii la fondurile structurale pentru investițiile în materie de eficiență energetică din domeniul construcțiilor. În acest cadru:

- salută inițiativa Comisiei Europene de modificare a regulamentelor privind FEDER, în scopul promovării investițiilor în domeniul eficienței energetice (1);
- solicită statelor membre să aibă în vedere revizuirea anumitor părți ale programelor lor operaționale, pentru a acorda o importanță sporită eficienței energetice a clădirilor, în special a locuințelor sociale;

- d. sprijină inițiativa Comisiei Europene privind autorizarea permanentă a aplicării de cote reduse de TVA în sectorul locuințelor, inclusiv pentru lucrările de renovare (2);

- e. sprijină eforturile Comisiei Europene de dezvoltare a instrumentelor financiare destinate îmbunătățirii eficienței energetice, în parteneriat cu BEI și BERD. Reamintește că una dintre mizele esențiale ale creării acestor instrumente financiare este îmbunătățirea accesului la acestea al autorităților locale și regionale, cu scopul de a le sprijini în îndeplinirea rolului de actori principali în punerea în aplicare a Directivei privind performanța energetică a clădirilor;

- f. subliniază necesitatea coordonării între fondurile comunitare specifice și fondurile naționale.

(1) COM(2008) 838/3 final.

(2) COM(2008) 428 final.

II. RECOMANDĂRI DE AMENDAMENTE

Amendamentul 1

Articolul 5 alineatul (1)

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
<p>1. Până la 31 decembrie 2010, Comisia stabilește o metodologie comparativă de calcul al nivelurilor optime, din punctul de vedere al costurilor, ale cerințelor minime de performanță energetică a clădirilor sau a părților acestora. Această metodologie comparativă face distincție între clădirile noi și cele deja existente, precum și între diverse categorii de clădiri.</p> <p>Aceste măsuri, destinate să modifice elemente neesențiale ale prezentei directive, prin completarea acesteia, se adoptă în conformitate cu procedura menționată la articolul 19 alineatul (2).</p>	<p>1. Până la 31 decembrie 2010, Comisia stabilește o metodologie comparativă de calcul al nivelurilor optime, din punctul de vedere al costurilor, ale cerințelor minime de performanță energetică a clădirilor sau a părților acestora. Această metodologie comparativă face distincție între clădirile noi și cele deja existente, precum și între diverse categorii de clădiri.</p> <p>Aceste măsuri, destinate să modifice elemente neesențiale ale prezentei directive, prin completarea acesteia, se adoptă în conformitate cu procedura menționată la articolul 19~~21~~ alineatul (2).</p>

Expunere de motive

Amendament tehnic de corectare a unei greșeli de referință internă.

Amendamentul 2

Articolul 5 alineatul (2)

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
<p>2. Statele membre calculează nivelurile optime, din punctul de vedere al costurilor, ale cerințelor minime de performanță energetică utilizând metodologia comparativă stabilită în conformitate cu alineatul (1) și parametri pertinenti, precum condițiile climatice, și compară rezultatele acestui calcul cu cerințele minime de performanță energetică pe care le-au prevăzut.</p> <p>Statele membre raportează Comisiei toate datele de intrare și ipotezele utilizate pentru calculele menționate, precum și toate rezultatele acestora. Raportul poate fi inclus în Planurile naționale de acțiune pentru eficiență energetică menționate la articolul 14 alineatul (2) din Directiva 2006/32/CE. Statele membre transmit Comisiei rapoartele menționate la fiecare trei ani. Primul raport se transmite până cel târziu la 30 iunie 2011.</p>	<p>2. Statele membre calculează nivelurile optime, din punctul de vedere al costurilor, ale cerințelor minime de performanță energetică utilizând metodologia comparativă stabilită în conformitate cu alineatul (1) și parametri pertinenti, precum condițiile climatice, și compară rezultatele acestui calcul cu cerințele minime de performanță energetică pe care le-au prevăzut.</p> <p>Statele membre raportează Comisiei toate datele de intrare și ipotezele utilizate pentru calculele menționate, precum și toate rezultatele acestora. Raportul va fi elaborat în strânsă cooperare cu autoritățile și actorii de la nivel local și regional și poate fi inclus în Planurile naționale de acțiune pentru eficiență energetică menționate la articolul 14 alineatul (2) din Directiva 2006/32/CE. Statele membre transmit Comisiei rapoartele menționate la fiecare trei ani. Primul raport se transmite până cel târziu la 30 iunie 2011.</p>

Expunere de motive

Pentru a se garanta acuratețea rapoartelor solicitate statelor membre în cadrul prezentei directive, este important ca acestea să fie elaborate în cooperare cu autoritățile și actorii de la nivel regional și local.

Amendamentul 3

Articolul 9 alineatul (3)

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
<p>3. Statele membre transmit Comisiei, până cel târziu la 30 iunie 2011, planurile naționale menționate la alineatul (1) și, la fiecare trei ani, un raport privind progresele înregistrate în procesul de implementare a acestor planuri naționale. Planurile naționale și rapoartele privind progresele înregistrate pot fi incluse în Planurile naționale de acțiune pentru eficiență energetică menționate la articolul 14 alineatul (2) din Directiva 2006/32/CE.</p>	<p>3. Statele membre ~~transmit~~ elaborează, în strânsă cooperare cu autoritățile și actorii de la nivel local și regional, și comunică Comisiei, până cel târziu la 30 iunie 2011, planurile naționale menționate la alineatul (1) și, la fiecare trei ani, un raport privind progresele înregistrate în procesul de implementare a acestor planuri naționale. Planurile naționale și rapoartele privind progresele înregistrate pot fi incluse în Planurile naționale de acțiune pentru eficiență energetică menționate la articolul 14 alineatul (2) din Directiva 2006/32/CE.</p>

Expunere de motive

Pentru a se garanta acuratețea rapoartelor solicitate statelor membre în cadrul prezentei directive, este important ca acestea să fie elaborate în cooperare cu autoritățile și actorii de la nivel regional și local.

Amendamentul 4

Articolul 10 alineatul (3)

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
3. Recomandările cuprinse în certificatul de performanță energetică sunt fezabile, din punct de vedere tehnic, pentru clădirea respectivă și furnizează informații explicite în ceea ce privește rentabilitatea lor. Evaluarea rentabilității se bazează pe o serie de ipoteze standard, precum estimarea cantității de energie economisite, a prețurilor energiei vizate și a dobânzilor aplicabile investițiilor necesare pentru a pune în practică recomandările.	3. Recomandările cuprinse în certificatul de performanță energetică sunt fezabile, din punct de vedere tehnic, pentru clădirea respectivă și furnizează informații explicite în ceea ce privește rentabilitatea lor și perioada de amortizare estimată <u>(exceptând stimulentele financiare sau sistemele de sprijin)</u> . Evaluarea rentabilității se bazează pe o serie de ipoteze standard, precum estimarea cantității de energie economisite, a prețurilor energiei vizate și a dobânzilor aplicabile investițiilor necesare pentru a pune în practică recomandările. <u>Datele, valorile și metodele de calcul utilizate la evaluarea rentabilității vor fi clar menționate în certificatul de performanță energetică.</u>

Expunere de motive

Certificatul de performanță energetică trebuie să furnizeze publicului recomandări clare și ușor de înțeles și să permită în orice moment compararea evaluărilor teoretice de rentabilitate, astfel cum au fost calculate la elaborarea certificatului de performanță energetică, cu condițiile reale, ținându-se cont de modificările de context (evoluția prețurilor energiei, a ratei dobânzilor, a costului echipamentelor etc.) și/sau de noi factori (prime oferite de autoritățile publice, durata de utilizare prevăzută etc.).

Amendamentul 5

Articolul 12 alineatul (2)

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
2. Statele membre iau măsurile necesare pentru a garanta că, în cazul în care o suprafață utilă totală de peste 250 m ² dintr-o clădire pentru care a fost eliberat un certificat de performanță energetică în conformitate cu articolul 11 alineatul (1) este vizitată frecvent de public, certificatul de performanță energetică este afișat într-un loc vizibil publicului.	2. Statele membre iau măsurile necesare pentru a garanta că, în cazul în care o suprafață utilă totală de peste 250 m ² dintr-o clădire ~~pentru care a fost eliberat un certificat de performanță energetică în conformitate cu articolul 11 alineatul (1)~~ este vizitată frecvent de public, certificatul de performanță energetică <u>al acestei clădiri</u> este afișat într-un loc vizibil publicului.

Expunere de motive

Afișarea certificatului de performanță energetică în clădirile frecvent vizitate de public va avea un impact esențial asupra sensibilizării cetățenilor cu privire la importanța problemelor legate de performanța energetică a clădirilor.

Amendamentul 6

Articolul 15 alineatul (2) litera b)

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
2b. recomandări pentru îmbunătățirea rentabilității performanței energetice a sistemului clădirii sau al părților acesteia. Recomandările menționate la litera (b) sunt specifice sistemului în cauză și furnizează informații explicite în ceea ce privește rentabilitatea lor. Evaluarea rentabilității se bazează pe o serie de ipoteze standard, precum estimarea cantității de energie economisite, a prețurilor energiei vizate și a dobânzilor aplicabile investițiilor.	2b. recomandări pentru îmbunătățirea rentabilității performanței energetice a sistemului clădirii sau al părților acesteia. Recomandările menționate la litera (b) sunt specifice sistemului în cauză și furnizează informații explicite în ceea ce privește rentabilitatea lor și perioada de amortizare estimată <u>(exceptând stimulentele financiare sau sistemele de sprijin)</u> . Evaluarea rentabilității se bazează pe o serie de ipoteze standard, precum estimarea cantității de energie economisite, a prețurilor energiei vizate și a dobânzilor aplicabile investițiilor. <u>Datele, valorile și metodele de calcul utilizate la evaluarea rentabilității vor fi clar menționate în certificatul de performanță energetică.</u>

Expunere de motive

Certificatul de performanță energetică trebuie să furnizeze publicului recomandări clare și ușor de înțeles și să permită în orice moment compararea evaluărilor teoretice de rentabilitate, astfel cum au fost calculate la elaborarea certificatului de performanță energetică, cu condițiile reale, ținându-se cont de modificările de context (evoluția prețurilor energiei, a ratei dobânzilor, a costului echipamentelor etc.) și/sau de noi factori (prime oferite de autoritățile publice, durata de utilizare prevăzută etc.).

Amendamentul 7

Articol nou 17 bis

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
	<p>17 bis Formarea</p> <p>1. <u>Statele membre, în colaborare cu autoritățile și actorii de la nivel local și regional, vor lua toate măsurile necesare asigurării formării profesioniștilor din sectorul construcțiilor în materie de noi tehnologii, metode și materiale care permit îmbunătățirea performanțelor energetice ale cădirilor noi și ale clădirilor existente. În acest cadru, statele membre vor asigura o ofertă corespunzătoare de formare continuă, accesibilă tuturor profesioniștilor deja activi în domeniu. De asemenea, vor asigura în mod regulat revizuirea și adaptarea programelor de formare a viitorilor profesioniști, în conformitate cu obiectivele enunțate. Totodată, statele membre, în colaborare cu autoritățile și actorii de la nivel local și regional, trebuie să asigure existența unei oferte în materie de formare, accesibilă tuturor și cu o capacitate suficientă pentru a asigura pregătirea unui număr corespunzător de experți autorizați să elibereze certificate de performanță energetică și să efectueze inspecția sistemelor tehnice, în conformitate cu articolele 13 și 14 din prezenta directivă.</u></p> <p>2. <u>Statele membre vor elabora un raport privind inițiativele și rezultatele din domeniul formării, în conformitate cu alineatul (1) din prezentul articol, precum și privind noile măsuri pe care intenționează să le adopte dacă este necesar. Pentru elaborarea acestui raport, statele membre, în colaborare cu autoritățile și actorii de la nivel local și regional, vor realiza un studiu privind nevoile în materie de formare, în vederea conformării cu prevederile prezentei directive. Statele membre își vor compara propriile inițiative – luate sau planificate – și rezultatele lor, din perspectiva concluziilor acestui studiu.</u></p> <p>3. <u>Statele membre își vor elabora rapoartele prevăzute la alineatul (2) din prezentul articol în strânsă cooperare cu autoritățile și actorii de la nivel local și regional și le vor transmite până cel târziu la 30 iunie 2011; totodată, acestea vor elabora un nou raport o dată la trei ani. Acest raport va putea fi inclus în Planul național de acțiune pentru eficiență energetică menționat la articolul 14 alineatul (2) din Directiva 2006/32/CE. Comisia va publica un raport privind progresele realizate de statele membre în formarea profesioniștilor din domeniu. Acest raport va cuprinde o analiză comparativă a studiilor naționale privind necesarul în materie de formare. Dacă este necesar, Comisia va prezenta recomandări și orientări în domeniul formării profesioniștilor, în conformitate cu prezenta directivă.</u></p>

Expunere de motive

Reușita punerii în aplicare a prezentei directive implică eforturi semnificative în materie de formare, care trebuie definite și impuse prin directivă, ceea ce presupune definirea obiectivelor și obligațiilor în materie de raportare.

Amendamentul 8

Articolul 19

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
<p>Statele membre iau măsurile necesare pentru a informa proprietarii sau locatarii clădirilor în privința metodelor și practicilor care servesc la creșterea performanței energetice.</p> <p>În mod special, statele membre le furnizează proprietarilor sau locatarilor clădirilor informații despre certificatele de performanță energetică și rapoartele de inspecție, inclusiv scopul și obiectivele acestora, despre modalitățile rentabile de îmbunătățire a performanței energetice a clădirilor și despre consecințele financiare pe termen mediu și lung în cazul în care nu se iau măsuri de îmbunătățire a performanței energetice a clădirii.</p>	<p>Statele membre iau măsurile necesare pentru a informa proprietarii sau locatarii clădirilor în privința metodelor și practicilor care servesc la creșterea performanței energetice.</p> <p>În mod special, statele membre le furnizează proprietarilor sau locatarilor clădirilor informații despre certificatele de performanță energetică și rapoartele de inspecție, inclusiv scopul și obiectivele acestora, despre modalitățile rentabile de îmbunătățire a performanței energetice a clădirilor și despre consecințele financiare pe termen mediu și lung în cazul în care nu se iau măsuri de îmbunătățire a performanței energetice a clădirii.</p> <p><u>Statele membre au obligația de a colabora și de a se consulta din timp cu autoritățile locale, în vederea elaborării unor programe de informare și sensibilizare.</u></p>

Expunere de motive

Măsurile prevăzute în varianta reformată a directivei au un impact semnificativ asupra autorităților locale, având în vedere responsabilitatea acestora în materie de amenajare teritorială, precum și statutul lor de proprietari și gestionari ai unei întregi game de bunuri imobiliare, inclusiv locuințele sociale. Aproximativ 80% din autoritățile locale de cetățeni le conferă acestora un rol cheie în difuzarea de informații și acordarea de stimulente financiare, pentru a-i încuraja pe chiriași și pe proprietari să îmbunătățească performanța energetică a clădirilor și să-și schimbe comportamentul în materie de consum de energie. De asemenea, autoritățile locale au o experiență și o expertiză considerabile în acest domeniu.

Bruxelles, 21 aprilie 2009

Președintele
Comitetului Regiunilor
Luc VAN DEN BRANDE

Avizul Comitetului Regiunilor privind propunerea de decizie de instituire a programului Media Mundus

(2009/C 200/10)

COMITETUL REGIUNILOR

- salută inițiativa Comisiei Europene de a elabora programul Media Mundus;
- consideră că elaborarea și punerea în aplicare a unui program de cooperare internațională extinsă în domeniul audiovizual, care vizează consolidarea atât a relațiilor culturale, cât și a celor comerciale între industria cinematografică europeană și cea din țările terțe, constituie soluția adecvată la provocările actuale legate de schimbările din domeniul audiovizual mondial;
- semnalează că autoritățile locale și regionale pot juca un rol de prim rang în încurajarea creațiilor audiovizuale locale și regionale, atât prin sprijinul substanțial adus producției audiovizuale, cât și prin contribuția activă la promovarea diversității culturale și a dialogului;
- subliniază că audiovizualul reprezintă nu doar o industrie de importanță majoră pentru creștere, competitivitate și ocuparea forței de muncă, ci și un domeniu sensibil, care protejează și promovează identitatea și diversitatea culturală a localităților și regiunilor. Dat fiind caracterul său specific, acest domeniu constituie un factor cheie pentru dezvoltarea valorilor sociale europene și pentru buna funcționare a societăților democratice, în măsura în care creațiile audiovizuale pot avea o funcție importantă în formarea identității europene.

Raportor: dl Ioannis SGOUROS (EL-PSE), prefectul Atenei

Document de referință:

Propunerea de decizie a Parlamentului European și a Consiliului de instituire a unui program de cooperare în domeniul audiovizualului cu profesioniști din țări terțe Media Mundus

COM(2008) 892 final

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

1. aprobă inițiativa Comisiei Europene de elaborare a programului Media Mundus;
  2. prin urmare, susține propunerea Comisiei de a prezenta „o propunere de program de sprijin pentru promovarea cooperării între profesioniștii din industria audiovizuală europeană și profesioniștii din industrie din țări terțe în interesul comun al tuturor participanților”;
  3. consideră că elaborarea și punerea în aplicare a unui program de cooperare internațională extinsă în domeniul audiovizual, care vizează consolidarea atât a relațiilor culturale, cât și a relațiilor comerciale între industria cinematografică europeană și cea din țările terțe, constituie soluția adecvată la provocările actuale legate de schimbările din domeniul audiovizual mondial, care rezultă din evoluțiile tehnologice și slăbiciunile structurale ce afectează difuzarea creațiilor audiovizuale europene pe piața țărilor terțe și împiedică industria europeană din acest domeniu să profite de perspectivele internaționale, punând astfel în pericol competitivitatea sa;
  4. subliniază că se impune cooperarea internațională în domeniul audiovizual și că trebuie protejate și promovate diversitatea culturală și formele de exprimare a diferitelor culturi, așa cum se precizează în Convenția UNESCO, ratificată de Comunitatea Europeană și de 13 dintre statele membre la 18 decembrie 2006;
  5. este de acord că decizia Comunității Europene este deosebit de importantă, în măsura în care programele comunitare actuale pentru sprijinirea industriei audiovizuale (Media 2007, Euromed Audiovizual II sau programul UE-ACP pentru cinematografie) nu permit să se răspundă provocărilor apărute în urma internaționalizării rapide a piețelor audiovizuale, fie pentru că sunt concepute pentru o cooperare internă în cadrul Uniunii Europene, fie pentru că răspund nevoilor politicii de dezvoltare și nu ale politicii industriale;
  6. consideră, pe de altă parte, că reacția deosebit de pozitivă a profesioniștilor, așa cum s-a concretizat în timpul consultării deschise desfășurate pe internet între 10 aprilie și 25 iunie 2008, demonstrează foarte clar necesitatea creării programului Media Mundus;
  7. consideră că este la fel de important ca, pe baza rezultatelor consultării deschise, să se acorde prioritate acțiunilor avute în vedere în domeniul formării, al sprijinirii coproducțiilor și difuzării creațiilor audiovizuale și al culturii cinematografice;
  8. recunoaște concluziile evaluării impactului, conform căreia „prin crearea unui instrument nou se asigură cel mai eficient și eficace mod de a realiza obiectivele generale și specifice și de a răspunde provocărilor apărute în urma internaționalizării piețelor audiovizuale”;
- ### Obiectivele fundamentale ale programului Media Mundus
9. consideră de asemenea că programul Media Mundus va contribui la mărirea competitivității sectorului audiovizual european pe piețele internaționale, dinamizând, pe de altă parte, rolul cultural și politic al Europei pe plan mondial, și este de acord că programul Media Mundus va facilita în mare măsură difuzarea creațiilor audiovizuale la scară planetară, mărind astfel posibilitatea consumatorilor de a alege și consolidând în mod considerabil diversitatea culturală;
  10. are convingerea că schimburile de informații despre piață și expertiza vor mări, de asemenea, competitivitatea sectorului audiovizual în Europa, precum și în țările terțe, atunci când publicul larg va cere în măsură mai mare diversitate culturală;
  11. menționează importanța deosebită a obiectivului facilitării coproducțiilor, pe care profesioniștii l-au calificat drept prioritar în timpul consultării publice;
  12. insistă totodată asupra necesității de a se aplica principiul tratamentului pozitiv pentru statele membre cu o producție audiovizuală mică și consideră că va trebui să se acorde o atenție mai mare țărilor care nu au o cotă ridicată de producții audiovizuale și se confruntă cu diverse obstacole din cauza particularităților lor geografice, lingvistice și de altă natură;
  13. evidențiază rolul pe care îl va juca programul Media Mundus ca instrument de promovare a diversității culturale și a dialogului intercultural la nivel european și internațional și subliniază că, din aceste motive, Media Mundus se deosebește de alte programe comunitare destinate sprijinirii sectorului audiovizual, diferența constând în înseși obiectivele inițiativei, care se concentrează pe coproducțiile internaționale, în scopul promovării competitivității acestei industrii la scară mondială;

14. apreciază pozitiv modul de funcționare al programului, bazat pe principiul avantajului reciproc, cu alte cuvinte așa cum reiese din propunerile de acțiune prezentate în cooperare cu profesioniști din țările terțe;

15. consideră că sunt satisfăcătoare condițiile stabilite pentru finanțarea producțiilor rezultate în urma cooperării, garantându-se astfel crearea unei rețele la scară internațională;

16. își exprimă totuși îndoielile cu privire la dispoziția conform căreia „fiecare proiect are minim trei parteneri”;

17. menționează de asemenea că, în ceea ce privește finanțarea creațiilor, ar trebui să se reducă cât mai mult procedurile birocratice și formalitățile necesare, atât pentru crearea și utilizarea rețelelor de cooperare, cât și pentru elaborarea rapoartelor;

18. subliniază totodată că, în ceea ce privește procedura de selectare a operelor care vor trebui finanțate, este necesară o transparență absolută și, dacă este cazul, definirea mai precisă a criteriilor de evaluare;

Observații generale despre obiectivele programului Media Mundus

19. subliniază că, prin promovarea inițiativelor de integrare în cadrul unei rețele și de cooperare între toate părțile implicate în domeniul audiovizual, programul Media Mundus oferă un instrument apreciabil de rezolvare a problemei fragmentării industriei cinematografice europene; consideră, prin urmare, în special, că acest program oferă, de asemenea, o ocazie excelentă pentru a dinamiza întreprinderile mici și mijlocii;

20. consideră prin urmare că este oportun să se pună accentul atât pe crearea unor locuri de muncă specializate, cât și pe îmbunătățirea formării profesionale în domeniul programării, al tehnicilor de retransmisie, al difuzării sau vânzării internaționale, dar și al promovării creațiilor audiovizuale;

21. consideră, de asemenea, că încurajarea schimbului de informații și de expertiză între profesioniști facilitează în mare măsură constituirea de rețele de colaborare, accesul la piețele străine, dar și stabilirea unor relații de colaborare pe termen lung și mărește astfel competitivitatea industriei audiovizuale europene și rolul cultural și politic al Europei la scară mondială;

22. crede că Media Mundus va aduce o contribuție decisivă la îmbunătățirea circulației internaționale a operelor audiovizuale, dar și la o cerere sporită din partea publicului pentru o mai mare diversitate culturală a conținutului audiovizual;

23. evidențiază, în spiritul observației de mai sus, avantajele mării numărului de proiecții și de avanpremiere exclusive ale operelor audiovizuale;

24. consideră prin urmare că, pentru proprietarii de cinematografe, Media Mundus poate avea, în Europa, precum și în țările terțe, un rol de stimulare pentru îmbunătățirea ofertelor programelor audiovizuale și a condițiilor lor de prezentare, indiferent dacă este vorba de perioada în care sunt proiectate, de promovarea publicitară a acestora sau de numărul de proiecții în avanpremieră exclusive;

25. consideră că se va putea totodată mări gradul de difuzare a conținutului audiovizual european în țările terțe și se vor putea îmbunătăți condițiile de difuzare și gradul de difuzare pe canale europene a producțiilor din țări terțe;

26. aprobă totodată faptul că Uniunea Europeană acordă prioritate tinerilor, aceștia reprezentând viitorul sectorului audiovizual european. Datorită promovării operelor realizatorilor tineri și dotați, Media Mundus asigură descoperirea noilor talente, mobilitatea tinerei generații, însușirea unei bune cunoașteri a piețelor europene și internaționale, aplicând economia bazată pe cunoaștere și dialogul intercultural;

27. menționează că rolul jucat de noii creatori evidențiază din nou cu claritate că, în același timp, Media Mundus ar putea avea rolul unui program de formare, dar ar putea și atrage publicul tânăr în măsură și mai mare în sălile de cinematograf;

28. consideră, pe de altă parte, că sectorul audiovizual aduce o contribuție decisivă la economia europeană creativă și bazată pe cunoaștere și joacă un rol capital în promovarea diversității culturale și a pluralismului;

29. subliniază că, deși contribuie incontestabil la îndeplinirea obiectivelor de la Lisabona, cultura nu trebuie considerată doar sub dimensiunea sa de putere economică, dat fiind că aportul acesteia este la fel de important pentru crearea unui mediu dinamic și durabil, o condiție *sine qua non* a prosperității și dezvoltării personale ⁽¹⁾;

Rolul autorităților locale și regionale

30. semnalează că autoritățile locale și regionale pot juca un rol de prim rang în încurajarea creațiilor audiovizuale locale și regionale, atât prin sprijinul substanțial adus producției audiovizuale, cât și prin contribuția activă la promovarea diversității culturale și a dialogului;

⁽¹⁾ Avizul Comitetului Regiunilor privind o agendă europeană pentru cultură într-o lume în proces de globalizare (Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind o agendă europeană pentru cultură într-o lume în proces de globalizare, COM(2007) 242 final, CdR 172/2007 fin), p. 1, care poate fi consultat la adresa <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2008:053:0025:01:RO:HTML>.

31. consideră că, prin promovarea producțiilor locale și regionale din domeniul audiovizual, localitățile și regiunile au, de asemenea, posibilitatea, împreună cu producția națională, să contrabalanseze filmele produse pe scară industrială în țări terțe;

32. subliniază că autoritățile locale și regionale pot juca un rol esențial atât în domeniul educației și al formării, cât și în sprijinirea economică a organizațiilor și părților interesate din sectorul culturii;

33. remarcă, pe de altă parte, că, în acest mod, autoritățile locale și regionale pot contribui și la sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii, promovând competitivitatea sectorului audiovizual european (fragmentat în prezent) și asigurând totodată viabilitatea acestor întreprinderi;

34. consideră, de asemenea, că autoritățile locale și regionale pot îndeplini ele însele un rol important, atât în formarea tinerilor autori, cât și în atragerea unui public tânăr cât mai numeros la proiectele acelor opere audiovizuale care promovează diversitatea culturală și dialogul intercultural;

35. este de părere, ca atare, că autoritățile locale și regionale pot contribui în mod decisiv la producția audiovizuală locală și regională, precum și la crearea unei puternice identități europene, mai ales în rândul tinerilor;

36. consideră că, prin organizarea de festivaluri, manifestări omagiale tematice și seminarii de formare, autoritățile locale și regionale pot lansa importante inițiative și pot juca un rol crucial în a conferi sectorului audiovizual o importanță primordială în crearea de produse culturale, a unei identități europene multiculturală, dar și în sprijinirea educației cinematografice, mai ales pentru publicul tânăr;

37. în acest scop, consideră utilă, în vederea extinderii dimensiunii Media Mundus, introducerea unei referiri specifice, în cuprinsul articolului 7, la rolul pe care autoritățile locale și regionale sunt chemate să-l joace – prin programe și activități specifice – în eforturile depuse pentru întărirea competitivității pieței europene. În același context, Comitetul consideră potrivit și foarte util să fie sprijinită și actualizată rețeaua *Media desks* de la nivel regional, principala sursă de informare a cetățenilor europeni în ce privește evoluțiile curente din sectorul audiovizual;

38. remarcă totodată că, în relație directă cu observațiile de mai sus, ar fi potrivită și implicarea mai mare a autorităților locale și regionale în găsirea unor soluții de cooperare între diferitele rețele ale industriei cinematografice, precum și sprijinirea societăților mixte interregionale, mai ales a celor care realizează, produc și difuzează opere audiovizuale;

39. așa cum se poate deduce din cele spuse anterior, rezultă că audiovizualul reprezintă nu doar o industrie de importanță majoră pentru creștere, competitivitate și ocuparea forței de muncă, ci și un domeniu sensibil, care protejează și promovează identitatea și diversitatea culturală a localităților și regiunilor. Dat fiind caracterul său specific, acest domeniu constituie un factor cheie pentru dezvoltarea valorilor sociale europene și pentru buna funcționare a societăților democratice, în măsura în care creațiile audiovizuale pot avea o funcție importantă în formarea identității europene;

Observații și propuneri de încheiere

40. consideră că programul de față, îmbinând promovarea culturii cu sprijinirea competitivității (cu alte cuvinte, valorile comercială și economică ale industriei audiovizuale europene), capătă o importanță foarte mare, datorită dimensiunii internaționale mai eficiente și mai precise decât cea oferită de *Media Internațional*, precursorul programului examinat;

41. dat fiind că programul a fost lansat sub forma unei inițiative de scurtă durată (2001-2013) și având la dispoziție un buget restrâns (15 milioane de euro, din care 13,5 milioane alocate acțiunilor), timpul și resursele necesare elaborării multor proiecte sau realizării unui mare număr de activități se vor dovedi insuficiente;

42. cu toate acestea, consideră – și își exprimă dorința în acest sens – că programul va produce rezultate semnificative și care vor fi evaluate pozitiv, astfel încât să fie nu doar continuat, ci și dotat cu finanțare mai mare în viitor;

43. subliniază că este necesar să se insiste pe strategia de comunicare a programului și consideră că autoritățile locale și regionale pot contribui în mod egal și decisiv la difuzarea acestuia. În acest sens, ar fi foarte utilă colaborarea dintre rețeaua *Media desks*, asociațiile și organizațiile profesionale din sectorul audiovizual, ACE (*Asociația cinematecilor europene*) și FIAF (*Federația internațională a arhivelor de film*), fără a uita nici arhivele cinematografice naționale;

44. subliniază, de asemenea, că va trebui să se pună accentul în mod special, dacă nu imediat, atunci sigur în timpul următoareii etape, pe dimensiunea de formare continuă a programului Media Mundus care, pe lângă formarea specialiștilor din domeniu, va trebui să-i aibă în vedere pe tinerii studenți. Acest obiectiv poate fi atins atât prin sinergiile fructificate împreună cu alte componente Media, cât și prin acele terminale ale rețelei care au desfășurat o activitate similară în cadrul altor programe, cu institutele universitare, departamentele de studii și arhivele cinematografice, care mențin contactul cu studenții, cercetătorii și specialiștii din domeniu. De altfel, acțiunile de formare continuă și atelierele tematice pot reprezenta o importantă sursă de informare, dar pot oferi totodată specialiștilor din domeniu din Uniunea Europeană și din țările terțe ocazia de a se întâlni și a putea să se cunoască.

II. RECOMANDĂRI DE AMENDAMENTE

*Amendamentul 1***Articolul 3 alineatul (3)**

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
(3) „Opere europene” desemnează operele audiovizuale care provin din țările menționate la articolul 2, alineatul (1), (2) sau (3).	(3) „Opere europene” desemnează operele audiovizuale care provin din țările menționate la articolul 2, alineatul (1), (2) sau (3), <u>o atenție specială acordându-se producțiilor audiovizuale locale și regionale.</u>

Expunere de motive:

Comitetul Regiunilor este nevoit să sublinieze că furnizorii regionali și locali de servicii mediatice, precum și operatorii serviciului public cu o acoperire regională exercită clare responsabilități sociale și culturale și trebuie să asigure servicii în folosul cetățenilor. În ce privește promovarea industriei audiovizuale europene, ei sunt în măsură, dat fiind că apelează mai mult la propriile producții, să contribuie într-un mod mai direct la dezvoltarea și competitivitatea sectorului.

*Amendamentul II***Articolul 5 alineatul (2) litera b)**

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
îmbunătățirea competitivității și distribuției transnaționale a operelor audiovizuale în întreaga lume;	îmbunătățirea competitivității și distribuției transnaționale a operelor audiovizuale în întreaga lume, <u>prin măsuri de încurajare a cooperării dintre societățile active pe scena audiovizuală europeană, dar și mondială;</u>

Expunere de motive:

Studiile de specialitate, ca și conjunctura actuală, arată că vulnerabilitatea circuitelor de distribuție reprezintă principalul obstacol în calea circulației filmelor europene pe piața internațională.

*Amendamentul III***Articolul 5 alineatul (2)**

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
	<u>d) ar trebui acordată o atenție specială promovării diversității lingvistice, mai ales în cazul limbilor mai puțin vorbite;</u>

Expunere de motive:

Provocărilor actuale trebuie să le răspundă nu doar UE și statele membre, ci și autoritățile locale și regionale, interesate, în momentul în care trebuie să-și gestioneze patrimoniul cultural și lingvistic, să promoveze noi modele antreprenoriale în industriile creative locale și să încurajeze operele de creație finanțate sau cofinanțate de instituțiile sau organizațiile culturale sau mediatice locale.

Amendamentul IV

Articolul 6 alineatul (1)

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
Consolidarea competențelor profesioniștilor europeni și a altor profesioniști din țările menționate la articolul 2 alineatul (4) pentru a asigura o mai bună înțelegere a, în special, condițiilor de operare, cadrelor juridice, sistemelor de finanțare și posibilităților de cooperare de pe piețele audiovizuale respective și, în consecință, facilitarea, în special prin burse, a creării de contacte și formării de relații comerciale pe termen lung și îmbunătățirea nivelului de informare și cunoaștere a piețelor audiovizuale pentru a asigura și facilita cooperarea audiovizuală între profesioniști.	Consolidarea competențelor profesioniștilor europeni și a altor profesioniști din țările menționate la articolul 2 alineatul (4) pentru a asigura o mai bună înțelegere a, în special, condițiilor de operare, cadrelor juridice, sistemelor de finanțare și posibilităților de cooperare de pe piețele audiovizuale respective și, în consecință, facilitarea, în special prin burse, a creării de contacte și formării de relații comerciale pe termen lung și îmbunătățirea nivelului de informare și cunoaștere a piețelor audiovizuale pentru a asigura și facilita cooperarea audiovizuală între profesioniști. <u>În ce privește bursele, ar trebui ținut cont de necesitatea creșterii competitivității pe plan mondial a sectorului audiovizual european, fragmentat în prezent, consolidând totodată în cadrul Uniunii structurile productive ale întreprinderilor mici și mijlocii (IMM), care constituie, în practică, coloana vertebrală a pieței europene.</u>

Expunere de motive:

Programul Media Mundus prezintă un puternic potențial de creștere economică și oferă ocazia creării unor locuri de muncă de înaltă calificare în sectorul audiovizual. Ar trebui ca IMM-urile să fie asociate pe deplin.

Amendamentul V

Articolul 7 alineatul (1)

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
Facilitarea căutării de parteneri străini pentru operele audiovizuale europene. Programul sprijină organizarea piețelor de coproducție și evenimentele de căutare a partenerilor (<i>pitching</i>), vizând reunirea eventualilor parteneri (scenariști, regizori, producători și distribuitori).	Facilitarea căutării de parteneri străini pentru operele audiovizuale europene. Programul sprijină organizarea piețelor de coproducție și evenimentele de căutare a partenerilor (<i>pitching</i>), vizând reunirea eventualilor parteneri (scenariști, regizori, producători și distribuitori, <u>părți interesate din sectorul audiovizual local și regional</u>).

Expunere de motive:

În universul specific al creației audiovizuale, regiunile de pe tot cuprinsul Europei pot, dacă sunt sprijinite în mod adecvat, să joace un rol de catalizator pentru creațiile originale și pentru protecția diversității culturale, ajutând astfel la păstrarea competitivității pieței europene.

Amendamentul VI

Articolul 8 alineatul (3)

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
Facilitarea organizării de evenimente și inițiative de culturalizare cinematografică adresate, în special, publicului tânăr, destinate promovării pe plan internațional a diversității operelor audiovizuale, și extinderea cererii de conținut audiovizual divers din punct de vedere cultural a publicului.	Facilitarea organizării de evenimente și inițiative de culturalizare cinematografică adresate, în special, publicului tânăr, destinate promovării pe plan internațional a diversității operelor audiovizuale, și extinderea cererii de conținut audiovizual divers din punct de vedere cultural a publicului. <u>Ar trebui alocată în mod explicit asistență financiară pentru promovarea festivalurilor audiovizuale regionale și locale care îndeplinesc un important rol specific în promovarea dialogului intercultural și a diversității culturale.</u>

*Amendamentul VII***Articolul 12 alineatul (1)**

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
Comisia este asistată de un comitet format din reprezentanți ai statelor membre și prezidat de reprezentantul Comisiei.	Comisia este asistată de un comitet format din reprezentanți ai statelor membre și ai <u>colectivităților locale și regionale</u> și prezidat de reprezentantul Comisiei.

Bruxelles, 21 aprilie 2009

Președintele
Comitetului Regiunilor
Luc VAN DEN BRANDE

Avizul Comitetului Regiunilor privind soluțiile de interoperabilitate pentru administrațiile publice europene (ISA)

(2009/C 200/11)

COMITETUL REGIUNILOR

- salută inițiativa Comisiei Europene de a continua programele anterioare prin programul de soluții de interoperabilitate pentru administrațiile publice europene (ISA);
- este de părere că autoritățile locale și regionale ar trebui să participe la un vast efort de cooperare pentru îmbunătățirea interoperabilității administrațiilor publice și a eficienței prestării de servicii publice;
- subliniază că programul nu ar trebui să izoleze administrațiile publice europene de lumea exterioară și sugerează că ar trebui dezvoltate standarde de interoperabilitate pe baza unei cooperări internaționale extinse;
- observă că schimbul de bune practici între regiuni și între autoritățile locale nu este numai util, ci ar trebui să reprezinte o parte esențială a programului ISA.

Raportor: dna Veronica IONIȚĂ (RO-PPE) (primarul localității Gorgota)

Document de referință:

Propunerea de decizie a Parlamentului European și a Consiliului privind soluțiile de interoperabilitate pentru administrațiile publice europene (ISA)

COM(2008) 583 final

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

1. salută inițiativa Comisiei Europene de a continua programele anterioare, IDA (schimbul electronic de date între administrații) și IDABC (furnizare interoperabilă de servicii paneuropene de guvernare electronică administrațiilor publice, întreprinderilor și cetățenilor), prin programul de soluții de interoperabilitate pentru administrațiile publice europene (ISA). Cele două programe inițiale au generat în mod evident valoare adăugată pentru schimbul de informații dintre administrații, iar noul program va contribui cu siguranță la dezvoltarea locală și regională, facilitând schimbul de idei și de experiențe în diferite domenii, cum ar fi ocuparea forței de muncă, pescuitul, agricultura, sănătatea, protecția consumatorului și justiția și afacerile interne;

2. subliniază importanța administrației locale și regionale, în contextul strategiei i2010 pentru o societate europeană informațională, având în vedere că aceste autorități reprezintă motorul creșterii la nivel local;

3. consideră că, în contextul propunerii, autoritățile locale și regionale nu ar trebui privite exclusiv ca utilizatori ai serviciilor electronice paneuropene, ci și ca importanți prestatori de astfel de servicii;

4. consideră că atenția Comisiei Europene ar trebui să se îndrepte mai mult spre procesul de creare de rețele ale administrațiilor publice europene de la toate nivelurile, care ar trebui recunoscut la nivel național de statele membre, având în vedere dificultățile care au apărut în trecut din cauza diferențelor de abordare culturale și politice, a barierelor lingvistice sau a problemelor bugetare;

5. este, de aceea, de părere că autoritățile locale și regionale ar trebui să participe la un vast efort de cooperare pentru îmbunătățirea interoperabilității administrațiilor publice și a eficienței prestării de servicii publice;

6. subliniază că programul nu ar trebui să izoleze administrațiile publice europene de lumea exterioară și sugerează că ar trebui dezvoltate standarde de interoperabilitate pe baza unei cooperări internaționale extinse;

7. remarcă faptul că, de versiunea anterioară a IDABC au fost legate diverse programe comunitare (IST, eTEN, eContent). Corelarea cu programele actuale (FP7, CIP, fondurile structurale) ar putea face disponibile resurse prețioase;

8. observă că schimbul de bune practici între regiuni și între autoritățile locale nu este numai util, ci ar trebui să reprezinte o parte esențială a programului ISA;

9. solicită Comisiei Europene să evalueze mai precis relevanța obiectivelor și măsurilor programului ISA pentru autoritățile locale și regionale;

10. îndeamnă Comisia Europeană și statele membre să aloce fonduri autorităților centrale, regionale și locale răspunzătoare de punerea în aplicare a programului ISA, care să includă finanțarea activităților de formare pentru funcționarii publici. Astfel, programul va răspunde mai bine nevoilor cetățenilor europeni.

II. RECOMANDĂRI DE AMENDAMENTE

Amendamentul 1

Considerentul (11)

Textul propus de Comisie	Amendament
Programul ISA trebuie să se bazeze pe experiența acumulată în cadrul programelor IDA și IDABC care au demonstrat că o abordare coordonată poate contribui la obținerea unor rezultate mai rapide, de o calitate superioară și care îndeplinesc cerințele mediului de afaceri, prin utilizarea unor soluții comune și partajate instituite și operate în cooperare cu statele membre. Aceste activități au contribuit deja și continuă să contribuie în mod semnificativ la asigurarea interoperabilității pentru a permite schimbul electronic de informații între administrațiile publice europene.	Programul ISA trebuie să se bazeze pe experiența acumulată în cadrul programelor IDA și IDABC. <u>Ar trebui luate în considerare și concluziile la care s-a ajuns în cadrul raportului intermediar privind punerea în aplicare a programului IDABC, care abordează chestiuni referitoare la relevanța, eficiența, rezultatele, utilitatea și coerența acestui program. Ar trebui acordată în mod special atenție nevoilor exprimate de utilizatorii programului. S-a care au demonstrat că o abordare coordonată poate contribui la obținerea unor rezultate mai rapide, de o calitate superioară și care îndeplinesc cerințele mediului de afaceri, prin utilizarea unor soluții comune și partajate instituite și operate în cooperare cu statele membre. Aceste activități au contribuit deja și continuă să contribuie în mod semnificativ la asigurarea interoperabilității pentru a permite schimbul electronic de informații între administrațiile publice europene.</u>

Expunere de motive

Având în vedere că programul ISA continuă programul anterior IDA și actualul IDABC, care se va încheia la finele lui 2009, ar fi util și oportun să fie luate în considerare rezultatele ambelor programe, pentru a se crea o bază pentru viitoarea punere în aplicare a ISA. De aceea, rapoartele de evaluare și de punere în aplicare ale Comisiei Europene ar trebui să fie puse la dispoziție în acest scop.

Amendamentul 2

Considerentul (27a)

Textul propus de Comisie	Amendament
	<u>Ar fi util să se studieze mai amănunțit posibilitatea compatibilității cu fondurile structurale și a cofinanțării din aceste fonduri pentru utilizatori, pentru a se utiliza cadre comune și instrumente generice instituite sau îmbunătățite de programul ISA.</u>

Expunere de motive

Instituirea și îmbunătățirea cadrelor comune și a instrumentelor generice vor fi finanțate prin programul ISA, în timp ce utilizarea acestor cadre și instrumente va fi finanțată de utilizatori. De aceea, ar trebui studiată mai atent posibilitatea utilizării unei co-finanțări prin intermediul fondurilor structurale.

Amendamentul 3

Articolul 1

Textul propus de Comisie	Amendament
(2) Obiectivul programului ISA este sprijinirea cooperării dintre administrațiile publice europene, prin facilitarea interacțiunii electronice transfrontaliere și transsectoriale, eficiente și efective, dintre aceste administrații, permițând astfel furnizarea de servicii publice europene care vin în sprijinul procesului de implementare a politicilor și activităților Comunității.	(2) Obiectivul programului ISA este sprijinirea cooperării dintre administrațiile publice europene, <u>inclusiv cele locale și regionale</u> , prin facilitarea interacțiunii electronice transfrontaliere și transsectoriale, eficiente și efective, dintre aceste administrații, permițând astfel furnizarea de servicii publice europene care vin în sprijinul procesului de implementare a politicilor și activităților Comunității.

Expunere de motive

Conform Strategiei de la Lisabona, un obiectiv-cheie al politicii UE îl reprezintă promovarea unei societăți informaționale incluzive, echitabile din punct de vedere regional și social, care să utilizeze TIC pentru a spori competitivitatea și pentru a oferi servicii publice mai bune, iar acest obiectiv poate fi cel mai bine realizat prin intermediul autorităților locale și regionale. De aceea, considerăm importantă sublinierea implicării administrațiilor locale și regionale.

Amendamentul 4

Articolul 2

Textul propus de Comisie	Amendament
	(h) <u>„Administrația publică europeană” include toate organele publice, la nivel central, local și regional, recunoscute juridic de legislația națională a statelor membre ale UE.</u>

Expunere de motive

În plus față de definițiile stabilite la articolul 2, considerăm oportună introducerea unei noi definiții a „administrației publice europene”, dat fiind rolul administrațiilor publice în cadrul prezentei decizii.

Amendamentul 5

Articolul 3

Textul propus de Comisie	Amendament
	(d) <u>o abordare multidimensională care să acopere aspectele tehnice care permit aplicarea de către administrații a acestei îmbunătățiri.</u>

Expunere de motive

Pe lângă activitățile propuse, ar fi utilă standardizarea chestiunilor tehnice, dacă se ține seama de diversitatea serviciilor oferite de administrații.

Amendamentul 6

Articolul 8

Textul propus de Comisie	Amendament
(4) Pentru a evita dublarea și pentru a grăbi punerea în aplicare a soluțiilor, sunt luate în considerare, ori de câte ori este cazul, rezultatele obținute de alte inițiative relevante ale Comunității și statelor membre.	(4) Pentru a evita dublarea și pentru a grăbi punerea în aplicare a soluțiilor, sunt luate în considerare, ori de câte ori este cazul, rezultatele obținute de alte inițiative relevante ale Comunității și statelor membre. Schimbul de bune practici între administrațiile publice ar trebui încurajat pe toate căile posibile.

Expunere de motive

Pentru a se obține cele mai bune rezultate și pentru a se putea oferi servicii administrative eficiente, autoritățile locale și regionale ar putea învăța unele de la altele, împărțind experiențele de succes și totodată îmbunătățindu-și mecanismele de coordonare și interoperabilitate transfrontalieră.

Amendamentul 7

Articolul 12

Textul propus de Comisie	Amendament
(1) Comisia este asistată de un comitet numit Comitetul privind interoperabilitatea transfrontalieră (denumit în continuare „Comitetul CIO”) format din reprezentanți ai statelor membre și prezidat de Comisie.	(1) Comisia este asistată de un comitet numit Comitetul privind interoperabilitatea transfrontalieră (denumit în continuare „Comitetul CIO”) format din reprezentanți ai statelor membre, <u>inclusiv un reprezentant al administrației regionale și unul al administrației locale</u> , și prezidat de Comisie.

Expunere de motive

Participarea administrației locale și regionale în cadrul comitetului ar favoriza realizarea obiectivelor menționate la articolul 1, deoarece serviciile publice din Europa sunt oferite în principal de autoritățile locale și regionale și tocmai aceste servicii sunt cele importante pentru viața curentă și pentru libera circulație ale întreprinderilor și ale cetățenilor.

Amendamentul 8

Articolul 14

Textul propus de Comisie	Amendament
(2) Este încurajată cooperarea cu alte țări terțe și cu organizații sau organisme internaționale, în special în cadrul parteneriatului euro-mediteranean și cu țările vecine, în special țările vest-balcanice. Costurile aferente nu sunt acoperite de programul ISA.	(2) Este încurajată cooperarea cu alte țări terțe și cu organizații sau organisme internaționale, în special în cadrul parteneriatului euro-mediteranean și cu țările vecine, în special țările vest-balcanice, <u>precum și țările din regiunile Mării Negre și Mării Baltice</u> . Costurile aferente nu sunt acoperite de programul ISA.

Expunere de motive

Nu ar trebui să existe o limitare strictă a cooperării cu parteneri din afara granițelor Uniunii Europene, deși costurile generate de implicarea acestora vor fi acoperite din resursele acestora.

Bruxelles, 21 aprilie 2009

Președintele
Comitetului Regiunilor
Luc VAN DEN BRANDE

Avizul Comitetului Regiunilor privind siguranța pacienților

(2009/C 200/12)

COMITETUL REGIUNILOR RECOMANDĂ

- o mai bună definire a rolului autorităților locale și regionale în contextul acțiunilor propuse, în conformitate cu funcția îndeplinită de acestea în cadrul regimurilor naționale în domeniul serviciilor medicale;
- o mai bună definire a participării cetățenilor și a asociațiilor acestora la procesele de planificare și de decizie în domeniul gestionării riscurilor;
- includerea unei trimiteri la procesele, indicatorii și normele privitoare la gestionarea riscurilor și siguranța pacienților în cadrul sistemelor de autorizare, acreditare și certificare a structurilor de asistență medicală;
- definirea unor canale specifice de protecție juridică și reglementară, care să încurajeze semnalarea de către actorii din domeniul sănătății a greșelilor, circumstanțelor nefavorabile sau situațiilor în care a existat un risc major de incidente;
- introducerea aspectelor gestionării riscurilor și siguranței pacienților în programele (universitare) pentru profesia de medic și pentru alte profesii din domeniul asistenței medicale, precum și în cursurile de formare profesională la locul de muncă;
- introducerea unor recomandări suplimentare, în vederea sporirii eforturilor, deja în desfășurare la nivelul diverselor comitete științifice, de definire a unor instrumente normative și de procedură destinate în mod special siguranței în utilizarea medicamentelor.

Raportor: dl Piero MARRAZZO (IT-PSE), președintele Regiunii Lazio.

Documente de referință

Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind siguranța pacienților, inclusiv prevenirea și controlul infecțiilor asociate asistenței medicale

COM(2008) 836 final

Propunerea de recomandare a Consiliului privind siguranța pacienților, inclusiv prevenirea și controlul infecțiilor asociate asistenței medicale

COM(2008) 837 final.

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

Recomandări generale

1. subliniază faptul că, în repetate rânduri, Comitetul și-a exprimat preocuparea și interesul față de această chestiune, solicitând Comisiei să facă propuneri specifice, deoarece a considerat că „o cooperare structurată și coordonată la nivel european în materie de schimb de experiență, de punere în comun a cunoștințelor și de dezvoltare a tehnologiilor medicale poate prezenta o valoare adăugată considerabilă pentru statele membre” (cf. Avizul CdR 153/2004 fin);

2. ia notă de faptul că alte organizații, cum ar fi OMS, OCDE și Consiliul Europei, au ridicat și au abordat deja problema siguranței în domeniul serviciilor medicale;

3. constată că propunerea Comisiei se înscrie în acest context, subliniind implicarea efectivă a statelor membre în această chestiune și punând accent pe instrumentul reprezentat de subsidiaritate, văzut ca element esențial pentru deplina înțelegere a fenomenului și ca instrument predilect de căutare a unei soluții;

4. consideră că opțiunea Comisiei, de promovare a unei cooperări mai strânse între statele membre prin intermediul unei comunicări a Comisiei și al unei recomandări a Consiliului, răspunde cerințelor formulate de Comitetul Regiunilor;

5. constată că atât comunicarea Comisiei, cât și propunerea de recomandare a Consiliului privind siguranța pacienților se orientează în mod corespunzător către obținerea unui angajament politic din partea tuturor statelor membre, astfel încât acestea să implementeze în mod individual sau colectiv recomandările propuse, cu sprijinul Comisiei, și să ia măsuri concrete de îmbunătățire a siguranței pacienților;

6. consideră că elementele definiției ale propunerii se referă în primul rând la:

— ponderea politică și vizibilitatea pe care o propunere comunitară specifică o acordă problemei siguranței pacienților;

— posibilitatea sporirii nivelului de cunoaștere a fenomenului de către statele membre, prin intermediul consolidării băncilor de date culese în mod uniform și puse în comun;

— posibilitatea unui schimb reciproc de bune practici între statele membre cu scopul de a spori siguranța pacienților;

7. constată că inițiativa nu lipsește statele membre de nicio competență în materie de sănătate, deoarece recomandarea Consiliului reprezintă un instrument juridic ce acordă statelor membre suficientă libertate pentru a-și organiza, așa cum fac în prezent, propriile sisteme de sănătate la nivel național, regional și local;

Aspecte generale ale evaluării propunerii și recomandării

8. ia notă de faptul că diverse rapoarte arată că siguranța în diagnosticare și tratament, precum și riscurile de a fi victima unei erori asociate asistenței medicale, sunt percepute de o mare parte a cetățenilor europeni ca fiind probleme majore, și aceasta nu doar în relație cu sănătatea proprie și a celor apropiați, ci, în general, în raport cu siguranța vieții cetățeanului;

9. subliniază că autoritățile locale și regionale sunt, în multe sisteme naționale, direct răspunzătoare de furnizarea serviciilor medicale, fiind așadar interesate în mod special de îmbunătățirea sistemelor de siguranță și de calitate în domeniul serviciilor medicale;

10. consideră că urmările negative ale unei erori asociate asistenței medicale influențează direct percepția cetățeanului asupra calității și siguranței serviciilor furnizate, acestea reprezentând în multe țări unul dintre factorii principali cu ajutorul cărora cetățenii evaluează eficiența autorităților locale și regionale;

11. este de părere că răspândirea fenomenului, asociată cu sporirea numărului de litigii în instanță, constituie, pentru autoritățile direct responsabile cu prestarea serviciilor medicale, nu doar o problemă etică, socială și medicală, ci și una economică, având în vedere costurile tot mai ridicate ale polițelor de asigurare și tendința de sporire a costurilor pe care le presupune despăgubirea cetățenilor pentru prejudiciile suferite;

12. așadar, consideră că, deși există deja inițiative sectoriale specifice (siguranța medicamentelor și a aparatului medical, rezistența la agenții antimicrobieni etc.) în numeroase sectoare legate de siguranța pacienților și de prevenirea riscurilor medicale, o inițiativă precum cea configurată în propunere și în recomandare, care vizează introducerea unei abordări integrate pentru reducerea în ansamblu a numeroaselor cauze potențiale ale erorilor asociate asistenței medicale, pare deosebit de utilă;

13. este de părere că propunerile și principiile existente în propunere și în recomandare răspund solicitărilor formulate în trecut de Comitetul Regiunilor în materie de sănătate, fiind încurajat schimbul de bune practici în sectorul siguranței pacienților, cu respectarea principiului subsidiarității, și încurajându-se reducerea disparităților cu privire la disponibilitatea și calitatea serviciilor în domeniul sănătății;

14. consideră că amendamentele și adăugirile la recomandare prezentate mai jos sunt în măsură să furnizeze o contribuție utilă la implementarea acesteia, subliniind sau consolidând anumite elemente care prezintă un interes aparte pentru Comitetul Regiunilor, și recomandă în mod special:

- o mai bună definiție a rolului autorităților locale și regionale în contextul acțiunilor propuse, în conformitate cu funcția îndeplinită de acestea în cadrul regimurilor naționale în domeniul serviciilor medicale;
- o mai bună definiție a participării cetățenilor și a asociațiilor acestora la procesele de planificare și de decizie în domeniul gestionării riscurilor;
- includerea unei trimeri la procesele, indicatorii și normele privitoare la gestionarea riscurilor și siguranța pacienților în cadrul sistemelor de autorizare, acreditare și certificare a structurilor de asistență medicală;
- definirea unor canale specifice de protecție juridică și reglementară, care să încurajeze semnarea de către actorii din domeniul sănătății a greșelilor, circumstanțelor nefavorabile sau situațiilor în care a existat un risc major de incidente;
- introducerea aspectelor gestionării riscurilor și siguranței pacienților în programele (universitare) pentru profesia de medic și pentru alte profesii din domeniul asistenței medicale, precum și în cursurile de formare profesională la locul de muncă;
- introducerea unor recomandări suplimentare, în vederea sporirii eforturilor, deja în desfășurare la nivelul diverselor comitete științifice, de definire a unor instrumente normative și de procedură destinate în mod special siguranței în utilizarea medicamentelor;
- completarea anexei 2, referitoare la acțiunile de sprijin, cu acțiuni suplimentare specifice, care s-ar impune în cazul adoptării recomandărilor și amendamentelor propuse în acest aviz.

II. RECOMANDĂRI DE AMENDAMENTE

Amendamentul 1

Considerentul 15

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
(15) Nu sunt disponibile date suficiente privind infecțiile asociate asistenței medicale, care să le permită rețelelor de supraveghere comparații semnificative între instituții, monitorizarea epidemiologiei agenților patogeni asociați asistenței medicale, precum și evaluarea și orientarea politicilor referitoare la prevenirea și controlul infecțiilor asociate asistenței medicale. Prin urmare, ar trebui stabilite sisteme de supraveghere sau consolidate cele care există, la nivelul instituțiilor care oferă asistență medicală, la nivel regional și național.	(15) Nu sunt disponibile date suficiente privind infecțiile asociate asistenței medicale, care să le permită ~~rețelelor de supraveghere~~ comparații semnificative între instituții, monitorizarea epidemiologiei agenților patogeni asociați asistenței medicale, precum și evaluarea și orientarea politicilor referitoare la prevenirea și controlul infecțiilor asociate asistenței medicale. Prin urmare, ar trebui stabilite sisteme de ~~supraveghere~~ <u>evaluare și raportare</u> , sau consolidate cele care există, la nivelul instituțiilor care oferă asistență medicală, la nivel regional și național.

Expunere de motive:

Noțiunea de „rețele de supraveghere” nu clarifică nimic, sporind doar confuzia.

Amendamentul 2

Partea I, Titlul II, articolul 1

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
<p>(1) Statele membre ar trebui să sprijine stabilirea și dezvoltarea de politici și programe naționale prin:</p> <p>(a) desemnarea autorității sau a autorităților competente responsabilă (responsabile) pentru siguranța pacienților pe teritoriul lor;</p> <p>(b) integrarea siguranței pacienților ca un aspect prioritar în politicile și programele de sănătate, atât la nivel național, cât și la nivel regional și local;</p> <p>(c) sprijinirea dezvoltării de sisteme, procese și instrumente mai sigure, inclusiv utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor.</p>	<p>(1) Statele membre ar trebui să sprijine stabilirea și dezvoltarea de politici și programe naționale prin:</p> <p>(a) desemnarea autorității sau a autorităților competente responsabilă (responsabile) pentru siguranța pacienților pe teritoriul lor, <u>inclusiv la nivel local sau regional;</u></p> <p>(b) integrarea siguranței pacienților ca un aspect prioritar în politicile și programele de sănătate, atât la nivel național, cât și la nivel regional și local;</p> <p>(c) sprijinirea dezvoltării de sisteme, procese și instrumente mai sigure, inclusiv utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor, <u>în special prin definirea unor seturi specifice de norme aplicabile tehnologiei informației și protocoalelor de comunicare;</u></p> <p>(d) <u>inclusiv problema siguranței pacienților și a proceselor, indicatorilor și normelor conexe printre criteriile definite la nivel național, în vederea autorizării, acreditării sau certificării structurilor de asistență medicală.</u></p>

Expunere de motive:

- (a) O mai bună definire a rolului autorităților locale și regionale în contextul acțiunilor propuse, în conformitate cu funcția îndeplinită de acestea în cadrul regimurilor naționale în domeniul serviciilor medicale.
- (c) Uniformizarea modalităților tehnice de culegere și transmitere a datelor.
- (d) Introducerea, la nivelul autorizării, acreditării sau certificării, a unor elemente legate nu numai de normele structurale sau de dotările tehnice, ci și de aspectele procesului care urmăresc utilizarea celor mai bune practici, ar constitui o garanție concretă pentru siguranța pacienților.

Amendamentul 3

Partea I, Titlul II, articolul 2

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
<p>(2) Statele membre ar trebui să acorde putere și informații cetățenilor și pacienților prin:</p> <p>(a) implicarea organizațiilor și reprezentanților pacienților în dezvoltarea politicilor și programelor privind siguranța pacienților la toate nivelurile;</p> <p>(b) difuzarea către pacienți de informații privind riscurile, nivelurile de siguranță și măsurile în vigoare care să reducă sau să prevină erorile, precum și asigurarea unui consimțământ informat pentru tratament, în scopul de a facilita alegerea pacienților și luarea de decizii.</p>	<p>(2) Statele membre ar trebui să acorde putere și informații cetățenilor și pacienților prin:</p> <p>(a) implicarea organizațiilor și reprezentanților pacienților în dezvoltarea politicilor și programelor privind siguranța pacienților la toate nivelurile, <u>prevăzându-se chiar, în mod special, participarea cetățenilor și a asociațiilor acestora la organismele consultative ce vor fi înființate, inclusiv la cele menționate la punctul 1 (a);</u></p> <p>(b) difuzarea către pacienți de informații privind riscurile, nivelurile de siguranță și măsurile în vigoare care să reducă sau să prevină erorile, precum și asigurarea unui consimțământ informat pentru tratament, în scopul de a facilita alegerea pacienților și luarea de decizii, <u>prin definirea, la nivel național, local sau regional, a unui set minim de informații, precum și a formatului informațiilor ce trebuie furnizate pacientului, în vederea garantării exercitării drepturilor și a protecției prevăzute.</u></p>

Expunere de motive

- (a) Participarea cetățenilor și a asociațiilor acestora devine obligatorie, nu numai în cadrul organismelor consultative, ci și în cadrul celor operative.
- (b) Se impune orientarea și uniformizarea modalităților de comunicare cu pacienții, în momentul solicitării consimțământului informat, după modelul prevederilor referitoare la informațiile privind utilizarea medicamentelor.

Amendamentul 4

Partea I, Titlul II, articolul 4

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
<p>(4) Statele membre ar trebui să promoveze educația și formarea lucrătorilor din domeniul asistenței medicale privind siguranța pacienților prin:</p> <p>(a) încurajarea educației și formării multidisciplinare în domeniul siguranței pacienților a tuturor cadrelor medicale, a altor lucrători din domeniul asistenței medicale și a personalului corespunzător de conducere și administrativ din mediul asistenței medicale;</p> <p>(b) colaborarea cu organizații implicate în educația profesională în domeniul asistenței medicale pentru a garanta că siguranța pacienților se bucură de atenție cuvenită în programa școlară a învățământului superior, precum și în educația și formarea continue ale cadrelor medicale.</p>	<p>(4) Statele membre ar trebui să promoveze educația și formarea lucrătorilor din domeniul asistenței medicale privind siguranța pacienților prin:</p> <p>(a) încurajarea educației și formării multidisciplinare în domeniul siguranței pacienților a tuturor cadrelor medicale, a altor lucrători din domeniul asistenței medicale și a personalului corespunzător de conducere și administrativ din serviciile de asistență medicală;</p> <p>(b) colaborarea cu organizații implicate în educația profesională în domeniul asistenței medicale pentru a garanta că siguranța pacienților se bucură de atenția cuvenită în programa școlară pentru învățământul superior, precum și în educația și formarea continue ale cadrelor medicale;</p> <p>(c) <u>inclusiunea în programa (universitară) de învățământ pentru profesia de medic și pentru alte profesii din domeniul asistenței medicale, precum și în programele de perfecționare, a unor cursuri speciale, dedicate siguranței pacienților și gestionării riscurilor asociate asistenței medicale.</u></p>

Expunere de motive:

- (c) Problema răspândirii cunoștințelor și practicilor referitoare la tehnicile de gestionare a riscurilor trebuie abordată în cadrul programelor universitare într-un mod structurat și specific, acesta fiind un mod foarte eficient de extindere a conștientizării și a competențelor în materie de siguranță a pacienților.

Amendamentul 5

Partea I, Titlul III, articolul 1 litera (c)

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
<p>(1) Statele membre ar trebui să adopte și să pună în aplicare o strategie națională pentru prevenirea și controlul infecțiilor asociate asistenței medicale, în conformitate cu următoarele obiective:</p> <p>(c) stabilirea sau consolidarea sistemelor de supraveghere activă la nivelul statelor membre și la nivelul instituțiilor care oferă asistență medicală;</p>	<p>(1) Statele membre ar trebui să adopte și să pună în aplicare o strategie națională pentru prevenirea și controlul infecțiilor asociate asistenței medicale, în conformitate cu următoarele obiective:</p> <p>(c) stabilirea sau consolidarea sistemelor de supraveghere <u>înregistrare, monitorizare și evaluare</u> activă la nivelul statelor membre și la nivelul instituțiilor care oferă asistență medicală;</p>

Expunere de motive:

Este important ca statele membre să înregistreze și să continue monitorizarea cazurilor de infecții asociate asistenței medicale, pentru ca, pornind de la rezultate, să se poată opera îmbunătățiri. Alegerea noțiunii de „supraveghere” nu trimite cu gândul în aceeași măsură la acțiuni de îmbunătățire. Dacă se dorește obținerea de rezultate efective în acest sens, trebuie să se facă referire și la evaluare.

Amendamentul 6

Partea I, Titlul III, articolul 2

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
(2) Statele membre ar trebui să ia în considerare stabilirea, dacă este posibil în termen de un an de la adoptarea prezentei recomandări, a unui mecanism intersectorial pentru punerea în aplicare coordonată a strategiei naționale, atât în scopul schimbului de informații cât și al coordonării cu Comisia, ECDC și celelalte state membre.	(2) Statele membre ar trebui să ia în considerare stabilirea, dacă este posibil în termen de un an de la adoptarea prezentei recomandări, a unui mecanism intersectorial pentru punerea în aplicare coordonată a strategiei naționale, atât în scopul schimbului de informații cât și al coordonării cu Comisia, ECDC și celelalte state membre, inclusiv prin implicarea directă a instituțiilor locale și regionale care dispun de competențe specifice în domeniul medical.

Expunere de motive:

- (2) O mai bună definire a rolului autorităților locale și regionale în contextul acțiunilor propuse, în conformitate cu funcția îndeplinită de acestea în cadrul regimurilor naționale în domeniul serviciilor medicale.

Amendamentul 7

Partea I, Titlul IV, articolul 3

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
(3) Statele membre ar trebui să prezinte rapoarte către Comisie privind punerea în aplicare a prezentei recomandări în termen de doi ani de la adoptarea ei și, ulterior, la cerere din partea Comisiei, în vederea contribuției la urmărirea prezentei recomandări la nivel comunitar.	(3) Statele membre ar trebui să prezinte rapoarte către Comisie privind punerea în aplicare a prezentei recomandări în termen de doi ani de la adoptarea ei și, ulterior, la cerere din partea Comisiei, în vederea contribuției la urmărirea prezentei recomandări la nivel comunitar. <u>În acest sens, ar trebui să se recurgă, în măsura posibilului, la datele deja existente.</u>

Expunere de motive:

- (3) Având în vedere importanța problemei, efortul comunitar de rezolvare a acesteia trebuie însoțit de acțiuni mai rapide.

Amendamentul 8

Anexa 2, Partea 2, articolul 1 litera (c)

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
(c) stabilirea sau consolidarea sistemelor de supraveghere activă prin:	(c) stabilirea sau consolidarea sistemelor de <u>supraveghere înregistrare, monitorizare și evaluare</u> activă prin:

Expunere de motive:

Este important ca statele membre să înregistreze și să continue monitorizarea cazurilor de infecții asociate asistenței medicale, pentru ca, pornind de la rezultate, să se poată opera îmbunătățiri. Alegerea noțiunii de „supraveghere” nu trimite cu gândul în aceeași măsură la acțiuni de îmbunătățire. Dacă se dorește obținerea de rezultate efective în acest sens, trebuie să se facă referire și la evaluare.

Bruxelles, 21 aprilie 2009

Președintele
Comitetului Regiunilor
Luc VAN DEN BRANDE

Avizul Comitetului Regiunilor privind crearea fondului european de ajustare la globalizare

(2009/C 200/13)

COMITETUL REGIUNILOR RECOMANDĂ URMĂTOARELE

- **solicită** Comisiei și statelor membre să coopereze cu autoritățile locale și regionale și cu alte părți interesate și să țină seama, la punerea în aplicare a FEG, din toate punctele de vedere, de principiile subsidiarității și proporționalității;
- **este conștient** de apariția ciclică a crizelor economice și **propune** în consecință ca limitarea în timp să se adapteze la cadrul financiar multianual, pentru a mări siguranța în materie de planificare;
- **constată** că măsurile care intră sub incidența subvențiilor acordate de FEG pot fi sprijinite cu o rată de cofinanțare de 85 % și din Fondul Social European (FSE). De aceea, nu există niciun motiv pentru multe state, regiuni, precum și autorități locale și regionale să recurgă la FEG atunci când rata de cofinanțare este de 50 % sau chiar 75 %. Prin urmare, se propune mărirea ratei de cofinanțare a FEG la cel puțin 85 %;
- **ia cunoștință** de faptul că, în conformitate cu punctul 28 al Acordului interinstituțional între Parlamentul European, Consiliu și Comisie din 17 mai 2006 privind disciplina bugetară și buna gestiune financiară ⁽¹⁾, dotarea anuală a FEG nu poate depăși 500 de milioane EUR; **salută** declarația prezentată în Comunicarea privind programul european de redresare economică, conform căreia Comisia va verifica resursele bugetare disponibile pentru FEG din perspectiva aplicării dispozițiilor revizuite.

⁽¹⁾ JO C 139, 14.6.2006, p. 1.

Raportor: Dr. SILBERG (EE/UEN-AE), președintele Consiliului local Kose

Document de referință

Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1927/2006 privind crearea Fondului european de ajustare la globalizare COM(2008) 867 final

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR,

în calitate de instituție europeană care, pe baza Tratatului privind Uniunea Europeană, reprezintă autoritățile locale și regionale ale statelor membre

Observații generale

1. **salută** propunerea Comisiei Europene de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1927/2006 privind crearea Fondului european de ajustare la globalizare (numit în continuare FEG) și **solicită** Comisiei și statelor membre să coopereze cu autoritățile locale și regionale și cu alte părți interesate și să țină seama, la punerea în aplicare a FEG, din toate punctele de vedere, de principiile subsidiarității și proporționalității;

2. **ia cunoștință** de faptul că măsurile planificate urmăresc să modifice regulamentul FEG și să demonstreze solidaritate cu lucrătorii care și-au pierdut locul de muncă în urma transformărilor profunde cauzate de globalizare, precum și să introducă o dispoziție valabilă temporar în baza căreia pot fi sprijiniți lucrătorii care au fost concediați din cauza crizei economice și financiare globale; **este conștient** de apariția ciclică a crizelor economice și **propune** în consecință ca limitarea în timp să se adapteze la cadrul financiar multianual pentru a mări siguranța în materie de planificare;

3. **reamintește** că Avizul Comitetului Regiunilor privind Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului privind crearea Fondului european de ajustare la globalizare (JO C 51, 6.3.2007, p. 1) evidențiază faptul că autoritățile locale și regionale joacă un rol activ în combaterea efectelor concedierilor masive și că s-au făcut deja următoarele propuneri: cheltuielile anuale ale Fondului ar trebui să se ridice la maxim 1 miliard EUR, în măsura în care acest lucru este compatibil cu dispozițiile perspectivei financiare pentru perioada 2007-2013; FEG nu ar trebuie să submineze răspunderea statelor membre de a găsi propria modalitate de combatere a efectelor restructurărilor economice; FEG intervine în cazul în care cel puțin 500 de lucrători sunt concediați dintr-o întreprindere într-o regiune în care rata șomajului, calculată la nivelul NUTS-III, depășește valoarea medie din statul membru respectiv, sau în cazul în care cel puțin 500 de salariați sunt concediați în cursul unei perioade de 12 luni dintr-o întreprindere sau mai multe într-o anumită ramură, definită la nivelul NACE-2, care reprezintă cel puțin 1 % din locurile de muncă regionale sau ale cărei locuri de muncă într-o regiune, calculate la nivelul NUTS-II, s-au diminuat în aceeași perioadă cu cel puțin 10 %;

4. **atrage atenția** asupra faptului că, în anii 2007 și 2008, FEG a funcționat doar foarte ezitant (au fost utilizate doar 7,3 % din fondurile aflate la dispoziție), ceea ce arată clar că, în baza criteriilor în vigoare, solicitările către fond se pot face doar în anumite condiții;

5. **sprijină** intenția Comisiei de a revizui dispozițiile privind FEG, astfel încât acesta să poată fi aplicat rapid în domeniile centrale, de exemplu, prin intermediul unei cofinanțări a măsurilor de formare profesională și de intermediere a locurilor de muncă pentru lucrătorii care au fost concediați în urma crizei economice;

6. **este de părere** că problemele cauzate de actuală criză financiară și economică conduc la o criză socială și de încredere și că gestionarea efectelor acestei crize în toată amploarea ei trebuie susținută obligatoriu de autoritățile locale și regionale. Din acest motiv, FEG și noile sale obiective, precum și implicarea autorităților locale și regionale sunt mai importante decât oricând;

7. **evidențiază** faptul că prin realizarea obiectivului FEG trebuie să se aducă o contribuție clară la îndeplinirea obiectivelor Strategiei de la Lisabona pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă: mărirea ratei de ocupare a forței de muncă, diminuarea șomajului, respectiv a numărului de persoane fără ocupație, îmbunătățirea calității locurilor de muncă și a productivității muncii, creșterea atractivității locurilor de muncă, precum și consolidarea coeziunii sociale și teritoriale;

8. **este de părere** că, în ceea ce privește politica de ocupare a forței de muncă, și IMM-urile reprezintă un potențial neutilizat pentru crearea și păstrarea locurilor de muncă; în plus, este de părere că FEG poate oferi șanse suplimentare și poate consolida încrederea în sectorul antreprenorial al Europei;

9. **își exprimă temerea** că, având în vedere criza economică și financiară globală, regiunile ultraperiferice și regiunile și statele vulnerabile economic nu sunt capabile să îndeplinească condițiile pentru utilizarea FEG, în special cerința privind o rată de cofinanțare de 50 %; de aceea, există riscul ca prin utilizarea FEG să sporească și mai mult inegalitățile dintre centru și periferie;

10. **constată** că măsurile care intră sub incidența subvențiilor acordate de FEG pot fi sprijinite cu o rată de cofinanțare de 85 % și din Fondul Social European (FSE), prin intermediul căruia pot fi finanțate mai ales măsurile active pentru piața forței de muncă ale FSE (inclusiv proiecte pentru combaterea efectelor concedierilor). De aceea, nu există niciun motiv pentru multe state, regiuni, precum și autorități locale și regionale să recurgă la FEG atunci când rata de cofinanțare este de 50 % sau chiar 75 %. Prin urmare, se propune mărirea ratei de cofinanțare a FEG la cel puțin 85 %;

11. **împărtășește opinia** conform căreia criza financiară mondială a condus deja și continuă să conducă la concedieri masive în tot mai multe ramuri economice, deoarece situația este determinată de disponibilitatea scăzută a creditelor și de reducerea puterii de cumpărare a cetățenilor; această evoluție va continua și în viitorul apropiat; **sprijină** intenția Comisiei Europene de a lua măsuri pentru a face din FEG un instrument cu ajutorul căruia să se poată reacționa mai bine la astfel de probleme;

12. **ia cunoștință** de faptul că, în conformitate cu punctul 28 al Acordului interinstituțional între Parlamentul European, Consiliu și Comisie din 17 mai 2006 privind disciplina bugetară și buna gestiune financiară ⁽¹⁾, dotarea anuală a FEG nu poate depăși 500 de milioane EUR; **salută** declarația prezentată în Comunicarea privind programul european de redresare economică conform căreia Comisia va verifica resursele bugetare disponibile pentru FEG din perspectiva aplicării dispozițiilor revizuite;

13. **evidențiază** efectele în ansamblu pozitive ale globalizării asupra creșterii economice în Comunitate și **subliniază**, din acest motiv, faptul că un fond pentru amortizarea efectelor negative ale globalizării ar trebui dotat cu resurse corespunzătoare;

14. **este îngrijorat de faptul** că, într-o serie de țări, cofinanțarea programelor UE, inclusiv Fondul european de adaptare la globalizare, cade în sarcina autorităților locale și regionale, care trebuie să suporte totodată și reduceri bugetare;

Explicații individuale referitoare la propunere

15. **admite** că este necesar să se reducă pragul de concediere de la 1 000 la 500 și astfel să se clarifice chestiunile legate de criteriile de intervenție stabilite, precum și să se adopte definiția evenimentului de concediere care rezultă din jurisprudență; **consideră** însă că este **necesară** o definiție mai exactă a evenimentului de concediere și aplicarea uniformă a acesteia în statele membre ⁽²⁾;

16. **sprijină** modificarea propusă, prin care ar trebui să se garanteze un tratament echitabil și nediscriminatoriu acelor lucrători care au fost concediați înainte sau după perioada de referință de patru luni, dar a căror concediere se află clar în relație cu același eveniment;

17. **salută** modificările propuse prin care este stabilită baza pentru calcularea sumei disponibile pentru asistența tehnică și sunt determinate măsurile care pot fi finanțate în conformitate cu articolul 13;

18. **aprobă** modificarea propusă privind prelungirea perioadei de utilizare a contribuțiilor financiare la FEG de la 12 la 24 de luni și **este de părere** că această măsură ajută lucrătorii concediați să absolve programe de recalificare, care în situația economică actuală necesită în mod previzibil mai mult timp, și să obțină o nouă calificare;

19. **împărtășește opinia** potrivit căreia Parlamentul European și Consiliul pot revizui Regulamentul privind FEG, inclusiv derogarea temporară de la articolul 1 primul paragraf, pe baza evaluării intermediare prevăzute la articolul 17 alineatul (1) litera (a), la propunerea Comisiei.

II. PROPUNERI CONCRETE DE ÎMBUNĂTĂȚIRE

Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1927/2006 privind crearea Fondului european de ajustare la globalizare

Textul propus de Comisie	Amendament
5) Pentru a se asigura că criteriile de intervenție sunt aplicate în mod transparent, ar trebui să fie introdusă o definiție a evenimentului de concediere. Pragul de concediere ar trebui să fie redus, cu scopul de a acorda o flexibilitate mai mare statelor membre în prezentarea de cereri și pentru a răspunde mai bine obiectivului de solidaritate.	5) Pentru a se asigura că criteriile de intervenție sunt aplicate în mod transparent, ar trebui să fie introdusă o definiție <u>mai exactă</u> a evenimentului de concediere și <u>garantată utilizarea uniformă a acestuia în statele membre</u> . Pragul de concediere ar trebui să fie redus, cu scopul de a acorda o flexibilitate mai mare statelor membre în prezentarea de cereri și pentru a răspunde mai bine obiectivului de solidaritate.

Expunere de motive:

Scopul ar trebui să fie armonizarea conceptului de „concediere” și a utilizării sale în statele membre.

⁽¹⁾ JO C 139, 14.6.2006, p. 1.

⁽²⁾ Comitetul Regiunilor consideră că este esențial ca Fondul european de adaptare la globalizare să țină seama de scăderea generală a salariilor și a veniturilor salariale în sectoarele cele mai afectate de criza economică.

Textul propus de Comisie	Amendament
<p>Articolul 1</p> <p>Regulamentul (CE) nr. 1927/2006 se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 1 se inserează un nou alineat (1a) după cum urmează:</p> <p>„1a) Prin derogare de la alineatul (1), FEG acordă, de asemenea, sprijin lucrătorilor concediați ca urmare a crizei economice și financiare mondiale, cu condiția ca cererile să îndeplinească criteriile prevăzute la articolul 2 literele (a), (b) sau (c).</p> <p>Prezenta derogare se aplică tuturor cererilor depuse înainte de 31 decembrie 2010.”</p>	<p>Articolul 1</p> <p>Regulamentul (CE) nr. 1927/2006 se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 1 se inserează un nou alineat (1a) după cum urmează:</p> <p>„1a) Prin derogare de la alineatul (1), FEG acordă, de asemenea, sprijin lucrătorilor concediați ca urmare a crizei economice și financiare mondiale, cu condiția ca cererile să îndeplinească criteriile prevăzute la articolul 2 literele (a), (b) sau (c).</p> <p>Prezenta derogare se aplică tuturor cererilor depuse înainte de ~~31 decembrie 2010~~ <u>2013</u>.”</p>

Expunere de motive:

Pentru a permite planificarea adecvată a FEG, este necesară adaptarea termenului-limită din cadrul financiar multianual.

Textul propus de Comisie	Amendament
<p>Articolul 2 se înlocuiește cu următorul text:</p> <p>„Articolul 2</p> <p>Criterii de intervenție</p> <p>O contribuție financiară din partea FEG va fi acordată în cazul în care schimbări structurale majore în tendințele comerțului mondial produc o dezorganizare economică gravă, în special o creștere importantă a importurilor în Uniunea Europeană, sau un declin rapid al cotei de piață a UE într-un anumit sector sau o delocalizare în țări terțe, care au ca rezultat:”</p>	<p>Articolul 2 se înlocuiește cu următorul text:</p> <p>„Articolul 2</p> <p>Criterii de intervenție</p> <p>O contribuție financiară din partea FEG va fi acordată în cazul în care schimbări structurale majore în tendințele comerțului mondial produc o dezorganizare economică gravă, în special o creștere importantă a importurilor în Uniunea Europeană, sau un declin rapid al cotei de piață a UE într-un anumit sector sau o delocalizare în țări ~~terțe~~ în care costurile sunt mai mici, care au ca rezultat:”</p>

Textul propus de Comisie	Amendament
<p>Articolul 2 se înlocuiește cu următorul text:</p> <p>„Articolul 2</p> <p>Criterii de intervenție</p> <p>b) concedierea într-o perioadă de 9 luni a cel puțin 500 de salariați, în special în întreprinderi mici și mijlocii într-o diviziune NACE 2 dintr-o regiune sau două regiuni învecinate la nivel NUTS II, sau</p> <p>c) pentru piețele mici de forță de muncă sau în împrejurări excepționale, justificate în mod corespunzător de către statul membru în cauză, o cerere de contribuție din partea FEG poate fi considerată admisibilă chiar dacă condițiile prevăzute la literele (a) sau (b) nu sunt îndeplinite în totalitate, atunci când concedierile au un impact grav asupra ocupării forței de muncă și asupra economiei locale. Statul membru trebuie să precizeze că cererea sa nu satisface în întregime criteriile de intervenție stabilite la literele (a) sau (b). Suma totală a contribuțiilor pentru împrejurări excepționale nu poate depăși 15 % din FEG în fiecare an.”</p>	<p>Articolul 2 se înlocuiește cu următorul text:</p> <p>„Articolul 2</p> <p>Criterii de intervenție</p> <p>b) concedierea într-o perioadă de 9 luni a cel puțin 500 de salariați, în special în întreprinderi mici și mijlocii într-o diviziune NACE 2 dintr-o regiune și/sau două regiuni învecinate la nivel NUTS II, sau</p> <p>c) pentru piețele mici de forță de muncă sau în împrejurări excepționale, justificate în mod corespunzător de către statul membru în cauză, o cerere de contribuție din partea FEG poate fi considerată admisibilă ~~chiar~~ dacă condițiile prevăzute la literele (a) sau (b) nu sunt îndeplinite în totalitate, atunci când concedierile au un impact grav asupra ocupării forței de muncă și asupra economiei locale. Statul membru trebuie să precizeze că cererea sa nu satisface în întregime criteriile de intervenție stabilite la literele (a) sau (b). Suma totală a contribuțiilor pentru împrejurări excepționale nu poate depăși 15 % din FEG în fiecare an.”</p>

Expunere de motive:

- c) În timp ce planificarea mijloacelor financiare ale FEG se face pe termen lung și după un sistem mai degrabă rigid, problemele ar putea fi rezolvate de la caz la caz într-un mod mai flexibil prin modelul de intervenție mai flexibil al FEG.

Textul propus de Comisie	Amendament
<p>Articolul 5 se modifică după cum urmează:</p> <p>În paragraful 2, litera (a) se înlocuiește cu următorul text:</p> <p>„a) o analiză motivată a legăturii dintre concedierile planificate și modificările majore ale structurii comerțului mondial sau criza economică și financiară, o dovadă a numărului de concedieri și o explicație a naturii neprevăzute a acestor concedieri. Concedierile care au avut loc înainte sau după perioada prevăzută la articolul 2 litera (a) sau la articolul 2 litera (c) în cazul în care o cerere depusă în conformitate cu acesta din urmă face derogare de la criteriile stabilite în articolul 2 litera (a), pot fi incluse în măsurile cofinanțate, cu condiția ca aceste concedieri să fi avut loc după anunțarea generală a concedierilor prevăzute și dacă se poate stabili o legătură funcțională clară cu evenimentul declanșator al concedierilor în cursul perioadei de referință;”</p>	<p>Articolul 5 se modifică după cum urmează:</p> <p><u>Alineatul (1) se modifică după cum urmează:</u></p> <p>1. În termen de 10 săptămâni de la data întrunirii condițiilor stabilite la articolul 2 pentru mobilizarea FEG, statul membru prezintă Comisiei, de comun acord cu autoritățile locale și/sau regionale afectate, precum și cu partenerii sociali, o solicitare de contribuție financiară din partea FEG. Solicitarea poate fi completată ulterior de statul membru afectat.</p> <p>Alineatul (2), litera (a) se modifică după cum urmează:</p> <p>„a) ~~o analiză motivată a legăturii dintre concedierile planificate și modificările majore ale structurii comerțului mondial sau criza economică și financiară, o dovadă a numărului de concedieri și o explicație a naturii neprevăzute a acestor concedieri.~~ Concedierile care au avut loc înainte sau după perioada prevăzută la articolul 2 litera (a) sau la articolul 2 litera (c) în cazul în care o cerere depusă în conformitate cu acesta din urmă face derogare de la criteriile stabilite în articolul 2 litera (a), pot fi incluse în măsurile cofinanțate, cu condiția ca aceste concedieri să fi avut loc după anunțarea generală a concedierilor prevăzute și dacă se poate stabili o legătură funcțională clară cu evenimentul declanșator al concedierilor în cursul perioadei de referință;”</p>

Expunere de motive:

- 1) Autoritățile locale și regionale și populația acestora sunt afectate de urmările delocalizărilor și închiderilor de întreprinderi și ar trebui implicate în conceperea strategiilor de combatere a unei astfel de situații. Prin urmare, ar trebui implicate în procesul de solicitare a mijloacelor financiare, nu în ultimul rând pentru a garanta complementaritatea între măsurile de la nivel local, regional, național și european.
- 2) Formularea primei fraze de la alineatul (2) litera (a) este de neînțeles în forma actuală.

Textul propus de Comisie	Amendament
<p>La articolul 10 alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:</p> <p>„1. Pe baza evaluării efectuate în conformitate cu articolul 5 alineatul (5) și luând în considerare, în special, numărul de lucrători care urmează să beneficieze de sprijin, acțiunile propuse și costurile estimate, Comisia evaluează și propune stabilirea în cel mai scurt timp a cuantumului contribuției financiare care se poate acorda, după caz, în limita resurselor disponibile. Cuantumul nu poate depăși 75 % din totalul costurilor estimate prevăzute la articolul 5 alineatul (2) litera (d).”</p>	<p>La articolul 10 alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:</p> <p>„1. Pe baza evaluării efectuate în conformitate cu articolul 5 alineatul (5) și luând în considerare, în special, numărul de lucrători care urmează să beneficieze de sprijin, acțiunile propuse și costurile estimate, Comisia evaluează și propune stabilirea în cel mai scurt timp a cuantumului contribuției financiare care se poate acorda, după caz, în limita resurselor disponibile. Cuantumul nu poate depăși ~~75~~85% din totalul costurilor estimate prevăzute la articolul 5 alineatul (2) litera (d).”</p>

Expunere de motive:

La analizarea concedierilor din perspectiva criteriilor de intervenție în vigoare, precum și a celor prevăzute în propunerea de modificare, devine clar că reducerea numărului de concedieri nu influențează substanțial posibilitățile regiunilor periferice de a solicita mijloace financiare de la Fond.

Deși, în contextul înrăutățirii situației economice, cresc numărul concedierilor masive și numărul lucrătorilor concediați, limita de 500 de concedieri rămâne un prag destul de înalt, având în vedere piața restrânsă a forței de muncă din aceste regiuni. Din acest motiv, în regiunile periferice, se solicită preferențial doar mijloace financiare de la FSE, care însă, în cazul unei extinderi a crizei, s-ar putea epuiza mai repede decât este prevăzut.

Totodată, regiunile mai sărace situate la periferie nu dispun de posibilități comparabile de cofinanțare. De aceea, există riscul ca guvernele slăbite din cauza crizei economice să nu acorde atenția cuvenită regiunilor, respectiv autorităților locale și regionale care dispun doar de un lobby mai slab.

Bruxelles, 22 aprilie 2009

Președintele
Comitetului Regiunilor
Luc VAN DEN BRANDE

Avizul Comitetului Regiunilor privind drepturile consumatorilor

(2009/C 200/14)

COMITETUL REGIUNILOR

- sprijină obiectivul politic privind armonizarea în continuare a pieței unice și îmbunătățirea funcționării acesteia în materie de tranzacții între consumatori și întreprinderi, în special IMM-uri;
- susține totodată obiectivul de a consolida și de a dezvolta în continuare protecția consumatorilor în cadrul UE, condiție necesară pentru funcționarea pieței unice;
- consideră că propunerea de directivă menționată nu este suficientă pentru a consolida încrederea consumatorilor în comerțul transfrontalier;
- se declară ferm împotriva principiului armonizării depline pe sacă largă, deoarece statele membre ar trebui astfel să renunțe la anumite dispoziții privind protecția consumatorilor, în numele standardizării;
- speră ca și în viitor statele membre să poată depăși standardele uniforme de la nivelul comunitar;
- susține, prin urmare, o abordare diferențiată, care să permită acceptarea armonizării depline mai ales în cazul normelor tehnice, iar în alte domenii să permită statelor membre o anumită marjă de manevră în materie de reglementare;
- subliniază faptul că este necesar ca informațiile principale aplicabile tuturor tipurilor de contract să fie mai specifice;
- consideră că sunt necesare mai multe clarificări și adaptări în cazul contractelor la distanță.

Raportor: dl Wolfgang GIBOWSKI (DE-PPE), Secretar de stat, reprezentantul landului Saxonia Inferioară pe lângă guvernul federal

Document de referință:

Propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind drepturile consumatorilor

COM(2008) 614 final – 2008/0196 (COD)

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

Observații generale

1. sprijină obiectivul politic privind armonizarea în continuare a pieței interne și îmbunătățirea funcționării acesteia pentru tranzațiile dintre consumatori și întreprinderi, în special IMM-uri;
2. susține totodată obiectivul de a consolida și de a dezvolta în continuare protecția consumatorilor în cadrul UE, condiție necesară pentru funcționarea pieței unice;
3. salută, în acest context, propunerea de a consolida, prin directiva propusă, directivele existente referitoare la protecția consumatorilor într-un ansamblu unic de norme aplicate orizontal tuturor contractelor între consumatori și comercianți definite în propunerea de directivă;
4. regretă, în același timp, că nu vor fi incluse toate directivele referitoare la consumatori, propunerea Comisiei limitându-se la revizuirea a patru directive. Astfel, Comisia pierde ocazia de a stabili un cadru de reglementare comun pentru toți consumatorii de pe piața internă;
5. regretă, de asemenea, că această propunere nu reușește să înlăture în totalitate contradicțiile și neclaritățile din actele comunitare existente, precum și faptul că nu îmbunătățește pe ansamblu transparența reglementărilor din cadrul acquis-ului privind drepturile consumatorilor;
6. este îngrijorat cu privire la disparitățile (în creștere) dintre normele de protecția consumatorului din UE și cele din țări terțe și propune Comisiei Europene să acorde mai multă atenție acestui subiect;

Competențe, subsidiaritate și proporționalitate

7. subliniază faptul că până în prezent directivele au prevăzut un standard minim la nivel european, iar statele membre au avut posibilitatea de a depăși nivelul de protecție a consumatorilor prevăzut de UE. Unele state membre, cum ar fi Germania, au profitat din plin de ocazie; își exprimă speranța că această posibilitate va duce la o creștere generală a protecției consumatorului în toate statele membre;
8. se declară împotriva principiului armonizării depline, întrucât există riscul ca unele state membre să fie nevoite să renunțe la anumite norme de protecție a consumatorilor în favoarea uniformizării, chiar dacă aceste norme s-au dovedit a fi eficiente pe teritoriile lor;

9. consideră că trebuie menținut în esență principiul armonizării minime în domeniul protecției consumatorilor, a cărui eficacitate a fost confirmată în practică și care este prevăzut de articolul 153 alineatul (5) din Tratatul CE. Statele membre trebuie să aibă în principiu posibilitatea de a adapta în mod flexibil legislația privind drepturile consumatorilor la sistemul legislativ național prin stabilirea unui nivel de protecție mai ridicat;

10. atrage atenția asupra faptului că armonizarea deplină reprezintă o noutate în domeniul protecției consumatorilor la nivel european, iar introducerea acesteia nu pare a fi strict necesară. Armonizarea deplină ar trebui luată în considerare numai în cazuri speciale de natură tehnică, în care normele naționale existente s-au dovedit a fi autentice bariere pentru întreprinderile care își desfășoară activitatea la nivel transfrontalier sau obstacole esențiale pentru realizarea celor patru libertăți fundamentale ale Uniunii Europene;

11. contestă conformitatea armonizării maxime cu principiul subsidiarității. Comisia trebuie să clarifice motivele pentru care își asumă toate competențele de reglementare în acest domeniu. Prin urmare, armonizarea deplină ar trebui pusă în aplicare numai în câteva sectoare cheie ale pieței interne;

12. contestă, de asemenea, faptul că armonizarea deplină ar putea spori încrederea consumatorilor și ar stimula competitivitatea. Până în prezent, problemele consumatorilor se datorau în mare parte incertitudinilor și complexității modului de punere în aplicare a legislației în cazul comerțului transfrontalier (bariere lingvistice, onorariile avocaților, cheltuieli judiciare etc.). Directiva nu aduce nicio îmbunătățire în acest sens;

13. subliniază faptul că obiectivul Comisiei de a reglementa în cadrul aceleiași propuneri de directivă atât comerțul transfrontalier, cât și cel de pe piața internă a statelor membre ridică semne de întrebare. În orice caz, nu există dovezi că diferitele norme de pe piața internă ar fi împiedicat comerțul transfrontalier;

14. atrage atenția asupra necesității unei justificări empirice întemeiate și a unei evaluări realiste a impactului armonizării normelor;

15. consideră în special că sondajul Eurobarometru nu constituie o justificare suficientă pentru prezentarea acestei propuneri de directivă. În orice caz, Comisia trebuie să furnizeze argumente empirice și concludente pentru justificarea măsurilor prevăzute de fiecare dispoziție în parte. Evaluarea de impact conține doar o estimare abstractă a urmărilor diferitelor opțiuni existente;

Observații specifice

Definiții

16. consideră că ambiguitatea definițiilor din cadrul directivei referitoare la consumatori a compromis în mod semnificativ transparența acestora. Această ambiguitate nu a fost suficient eliminată în propunerea de directivă. Sunt necesare definiții mai riguroase, chiar și pentru termeni precum „consumator” sau „comerciant”;

Informații destinate consumatorilor

17. consideră că dispozițiile privind obligația de informare generală sunt imprecise, determinând, în anumite cazuri, incertitudini juridice considerabile; cel puțin, limitarea obligației de informare („în cazul în care informațiile nu reies în mod evident din context”) este imprecisă și nu poate fi un criteriu de delimitare în cazurile respective;

18. subliniază faptul că informațiile esențiale, care se aplică tuturor tipurilor de contract, trebuie formulate mai concret;

Informații destinate consumatorilor și dreptul de retragere din contractele la distanță și din cele negociate în afara spațiilor comerciale

19. subliniază faptul că în special întreprinderile mici și-au arătat nemulțumirea, întrucât în prezent nu își mai pot îndeplini obligația de informare fără a recurge la consultanță juridică. Un formular standard ar veni în ajutorul întreprinderilor și al consumatorilor. Întreprinderile care utilizează formularul prevăzut în directivă pot fi sigure că informațiile pe care le furnizează îndeplinesc cerințele acesteia. Consumatorii ar beneficia de aceste informații sub aceeași formă în toată Europa. Formularul anexat propunerii îndeplinește doar parțial acest obiectiv;

20. consideră că sunt necesare mai multe clarificări și adaptări în cazul contractelor la distanță. Propunerea privind tranzacțiile la distanță depășește, pe de o parte, dispozițiile naționale în vigoare, pe de altă parte nu abordează excepția cuprinsă în vechea Directivă privind contractele la distanță, și anume, faptul că dreptul de retragere nu se aplică în cazul produselor „care, dată fiind natura lor, nu pot fi returnate”;

21. are o opinie critică față de proiectul de armonizare deplină a prevederilor referitoare la vânzările la domiciliu. Majoritatea vânzărilor la domiciliu și a contractelor încheiate în spațiul public sunt tranzacții interne ale statelor membre;

22. își pune întrebarea de ce nu este permis dreptul de retragere în cazul abonamentelor la publicații periodice și al jocurilor de noroc. Aceeași întrebare se pune și în cazul licitațiilor private de pe internet, care în unele state membre (cel puțin în Germania) sunt considerate contracte obișnuite de cumpărare. Și în acest caz ar trebui prevăzută posibilitatea derogărilor naționale;

Alte drepturi ale consumatorilor specifice contractelor de vânzare-cumpărare

23. salută propunerile privind vânzările de bunuri de consum, întrucât acestea se dovedesc a fi „favorabile vânzătorilor” (dreptul de reparare a unui produs defect, perioada de îndeplinire a obligațiilor contractuale);

24. pe de altă parte, își exprimă reținerea față de propunerile referitoare la cazurile de neconformitate, în special cu privire la termenul limită pentru remedierea unor astfel de defecte;

Drepturile consumatorilor privind clauzele contractuale

25. își exprimă reținerea față de propunerile referitoare la clauzele standard de contract, întrucât o parte dintre normele propuse implică îngrădirea anumitor drepturi ale consumatorilor. Propunerile nu trebuie să fie mult sub nivelul dispozițiilor legale din statele membre;

Concluzii

26. consideră că propunerea de directivă menționată nu este suficientă pentru a consolida încrederea consumatorilor în comerțul transfrontalier. Dimpotrivă, dacă legislația propusă presupune o adaptare a legislației naționale la un nivel mai scăzut, în scopul alinierii la dispozițiile UE, rezultatul ar putea fi reducerea cererii din partea consumatorilor, întrucât standardele mai joase de protecție a consumatorilor pot să le provoace acestora îngrijorare și reticență;

27. se declară ferm împotriva unei armonizări depline și așteaptă ca și în viitor statele membre să poată depăși standardele uniforme de la nivel comunitar;

28. susține, prin urmare, o abordare diferențiată, care să permită acceptarea armonizării depline mai ales în cazul normelor tehnice, iar în alte domenii să permită statelor membre o anumită marjă de manevră în materie de reglementare. Acest lucru le-ar permite să reacționeze mai rapid în cazul unor probleme decât legislatorul european;

29. consideră că trebuie urmărită o abordare integrată, adică definiții și norme care să nu se limiteze la domeniile prevăzute de propunerea de directivă, ci să contribuie și la ameliorarea celorlalte aspecte ale acquis-ului privind drepturile consumatorilor;

30. consideră că sunt necesare mai multe clarificări și explicații ale anumitor puncte, având în vedere stadiul actual al negocierilor. În cadrul viitoarelor negocieri trebuie acordată atenție echilibrului dintre un nivel ridicat de protecție a consumatorilor și competitivitatea întreprinderilor. Trebuie evitate atât sarcinile excesive, în special cele care revin întreprinderilor mijlocii, cât și reducerea nivelului evident ridicat al protecției consumatorilor din unele state membre. Negocierile ar trebui să fie folosite și pentru a face informațiile destinate consumatorilor mai simple și mai ușor de înțeles în ansamblul lor;

31. așteaptă cu mare interes următoarele dezbateri, pe care intenționează să le monitorizeze activ.

Bruxelles, 22 aprilie 2009

Președintele
Comitetului Regiunilor
Luc VAN DEN BRANDE

Prețul abonamentului în 2009
(fără TVA, inclusiv cheltuieli de transport pentru expediere simplă)

Jurnalul Oficial al UE, seriile L+C, numai versiunea tipărită	22 de limbi oficiale ale UE	1 000 EUR pe an (*)
Jurnalul Oficial al UE, seriile L+C, numai versiunea tipărită	22 de limbi oficiale ale UE	100 EUR pe lună (*)
Jurnalul Oficial al UE, seriile L+C, versiunea tipărită + CD-ROM, ediție anuală (cumulat)	22 de limbi oficiale ale UE	1 200 EUR pe an
Jurnalul Oficial al UE, seria L, numai versiunea tipărită	22 de limbi oficiale ale UE	700 EUR pe an
Jurnalul Oficial al UE, seria L, numai versiunea tipărită	22 de limbi oficiale ale UE	70 EUR pe lună
Jurnalul Oficial al UE, seria C, numai versiunea tipărită	22 de limbi oficiale ale UE	400 EUR pe an
Jurnalul Oficial al UE, seria C, numai versiunea tipărită	22 de limbi oficiale ale UE	40 EUR pe lună
Jurnalul Oficial al UE, seriile L+C, CD-ROM, ediție lunară (cumulat)	22 de limbi oficiale ale UE	500 EUR pe an
Supliment la Jurnalul Oficial (seria S – Anunțuri de achiziții publice), CD-ROM, ediție bisăptămânală	Multilingv: 23 de limbi oficiale ale UE	360 EUR pe an (= 30 EUR pe lună)
Jurnalul Oficial al UE, seria C – Anunțuri de concurs	Limbă (limbi) în funcție de concurs	50 EUR pe an

(*) Preț cu amănuntul: – până la 32 de pagini: 6 EUR
   – de la 33 la 64 de pagini: 12 EUR
   – peste 64 de pagini: preț fixat după caz

Abonamentul la *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, care apare în limbile oficiale ale Uniunii Europene, este disponibil în 22 de versiuni lingvistice. Cuprinde seriile L (Legislație) și C (Comunicări și informări).

Pentru fiecare versiune lingvistică se încheie un abonament separat.

În conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 920/2005 al Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial L 156 din 18 iunie 2005, care prevede că, temporar, instituțiile Uniunii Europene nu au obligația de a redacta toate actele în irlandeză și nici de a le publica în această limbă, Jurnalele Oficiale publicate în limba irlandeză se comercializează separat.

Abonamentul la Suplimentul Jurnalului Oficial (seria S – Anunțuri de achiziții publice) cuprinde toate cele 23 de versiuni lingvistice oficiale într-un singur CD-ROM multilingv.

La cerere, abonamentul la *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* conferă dreptul de a primi diverse anexe ale Jurnalului Oficial. Abonaților li se semnalează apariția anexelor printr-un „Anunț pentru cititori” inclus în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Distribuire și abonamente

Publicațiile destinate vânzării, editate de Oficiul pentru Publicații Oficiale ale Comunităților Europene, pot fi procurate prin agențiile noastre de vânzări.

Lista agențiilor de vânzări este disponibilă la adresa:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_ro.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) oferă un acces direct și gratuit la dreptul Uniunii Europene. Acest site permite consultarea *Jurnalului Oficial al Uniunii Europene*, inclusiv a tratatelor, a legislației, a jurisprudenței și a actelor pregătitoare ale legislației.

Pentru mai multe informații despre Uniunea Europeană, consultați: <http://europa.eu>